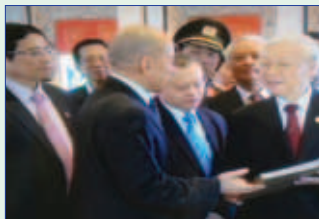


செய்தகாரி

ཀླུ་པར་ཆུང་ཆུང་།
THE PRACHEACHUN MAGAZINE

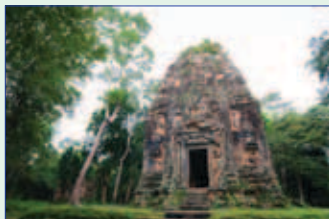


ឆ្នាំទី១៧ លេខ ១៩៤ រំពេចក្រប ឆ្នាំ ២០១៧



ទស្សនកិច្ចដែលមានលក្ខណៈជាប្រវត្តិសាស្ត្រ និង បាននាំមកនូវផលប្រយោជន៍ដ៏ថ្លៃថ្លាសម្រាប់ប្រជាជន នៃប្រទេសទាំងពីរកម្ពុជា-វៀតណាម

៤



ការចុះបញ្ជីតំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃឆុកទៅក្នុងបញ្ជី បេតិកភណ្ឌពិភពលោកជាមោទនភាពដ៏ធំធេង របស់ប្រជាជនកម្ពុជា

៦



ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ អាណត្តិទី៤ បានប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបរិយាកាសសន្តិភាព គ្មានអំពើហិង្សានិងមានលក្ខណៈសេរី.....

៨

ទិព្វនាយក :

លោក តាក ស៊ុនអ៊ុំ

គណៈកម្មការទិព្វ

- ១. លោក ខៀវ ណារី
- ២. លោក អ៊ឹម សុន្ទរៈ
- ៣. លោក វង្ស សារ៉ុច
- ៤. លោក ទាវ សារៈមុនី
- ៥. លោក សុខ សុផន

លេខាទិព្វ

- ១. លោក ជុំ សម្បត្តិ
- ២. លោក ម៉ក់ ឈិន

អ្នកបកប្រែភាសា

- ១. លោកស្រី ម៉ែន នារីសោភ័ក្ត

អ្នកច្បាប់

- ១. លោក សុផាត វីរៈមុនី

វិចិត្រករ

- ១. លោក ធា សារ៉ុច

អាស័យដ្ឋាន :

លេខ ២០៣

មហាវិថី ព្រះនរោត្តម

ភ្នំពេញ-កម្ពុជា

ទូរស័ព្ទលេខ :

០២៣ ២១៩ ០៦៥

Address :

No 203 Preah

Norodom Bld.

Phnom Penh Cambodia

Tel : 023 219 065

ក្របមុខ

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន ទទួល

ជួបពិភាក្សាការងារជាមួយ

**ឯកឧត្តម ខៀន ភូឌុន អគ្គលេខាគណៈ
កម្មាធិការមជ្ឈមបក្សកុម្មុយនីស្តវៀតណាម**

**មាតិកា
Contents**

វិចារណកថា : ពង្រីកប្រៀបខ្លាំងរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ឆ្ពោះទៅកាន់.....

Editorial : Widening CPP's Advantage to Gain Victory in Forthcoming 2018 Elections

➡ **វិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ និងច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់.....**

➡ **សកម្មភាពសមាជិក រដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស** ១១

➡ **សកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស** ១៥

➡ **សមិទ្ធផលសេដ្ឋកិច្ចសង្គម.....** ១៧

➡ **កំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងចំណូលពន្ធកាន់តែបង្ហាញលទ្ធផលជាវិជ្ជមាន.....** ១៩

➡ **យោគកលាកម្ពុខ ដែលសំរំនៅលើដី ក្នុងដី ក្នុងទឹក.....** ២១

➡ **កម្ពុជា - ជោគជ័យនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ.....** ២៤

➡ **វប្បធម៌ : សិល្បៈស្បែកពណ៌.....** ២៦

➡ **ចំណេះដឹងទូទៅ : តើអាស៊ីអាគ្នេយ៍នឹងត្រូវប្រឈមចំពោះភាពអត់ឃ្លាន.....** ២៧

➡ **វិទ្យាសាស្ត្រសុខភាព : សារប្រយោជន៍នៃការញ៉ាំទឹកពេលពោះទទេរ** ២៨

➡ **ទឹកដីមាតុភូមិ : មុខមាត់ថ្មីនៃឃុំមួយនៅក្បែរជើងភ្នំដំរីរមៀល** ២៩

➡ **កំណាព្យ : អូនអើយស្តាប់ផ្កា.....សំណើច.....** ៣១



ពង្រីកប្រៀបខ្លាំងរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ឆ្ពោះទៅជោគជ័យជម្នះក្នុងការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៨

Widening CPP's Advantage to Gain Victory in Forthcoming 2018 Elections

ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសមាជិកព្រឹទ្ធសភានីតិកាលទី៤នៅថ្ងៃទី១៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ និងជាពិសេសការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦នៅថ្ងៃទី២៩ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ ខាងមុខនេះ មានអត្ថន័យ សំខាន់ជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ជោគវាសនាអនាគតនៃមាតុភូមិ និងប្រជាជនកម្ពុជា។ នៅក្នុងដំណើរការឆ្ពោះទៅកាន់ការបោះឆ្នោតនេះការតស៊ូ ដើម្បីបង្កើនសមាសចិត្តគាំទ្រពីប្រជាជន រវាងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងគណបក្សប្រឆាំង ដែលមានមជ្ឈដ្ឋានអតិថិជនក្រៅមួយចំនួននៅពី ក្រោយនោះនឹងស្តែងឡើងកាន់តែតានតឹង ស្រួចស្រាល និងប្តូរផ្លាស់។ ដូច្នេះពីពេលនេះ រហូតទៅដល់ការបោះឆ្នោតក៏ជាពេលវេលាដែលគ្រប់ អង្គការចាត់តាំងនៅគ្រប់ថ្នាក់ មន្ត្រី និងសមាជិកគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ទូទាំងប្រទេសគប្បីយកអស់ស្មារតីអនុវត្តនូវរាល់ភារកិច្ច ដែលគណបក្ស បានប្រគល់ជូនឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ដើម្បីបង្ហាញឲ្យប្រជាជន ជាម្ចាស់ឆ្នោតឃើញច្បាស់ថា គឺមានតែគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះ ដែលជាជំរើសដ៏ល្អបំផុតរបស់ប្រជាជន។ ជាពិសេស ត្រូវពង្រឹងការ គ្រប់គ្រង និងកសាងសមាជិកគណបក្សឲ្យធានានូវទិសដៅ “សមាជិក គណបក្សមួយរូបគឺជាសំឡេងគាំទ្រគណបក្សមួយសន្លឹក” ។

គួររំលឹកថាចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៣ មកដល់បច្ចុប្បន្ន កម្ពុជាបានឆ្លងកាត់ ការបោះឆ្នោតទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិចំនួន១៣ លើករួចមក ហើយដែលបានប្រព្រឹត្តទៅតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ និងគោលការណ៍នៃ លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ។ តាមរយៈការបោះឆ្នោតទាំងនេះ គណបក្សប្រជាជន កម្ពុជា តែងបានទទួលការគាំទ្រដ៏រឹងមាំពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋជាម្ចាស់ ឆ្នោត ដើម្បីដឹកនាំទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ ទាំងនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ ដោយឡែក នៅក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ កាលពីថ្ងៃទី៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ កន្លងទៅនេះ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានទទួល ជោគជ័យដ៏ត្រចះត្រចង់ជាថ្មីទៀត ដែលបានឆ្លុះបញ្ចាំងមិនត្រឹមតែជា ជោគជ័យនៅកម្រិតមូលដ្ឋានទេតែមានអត្ថន័យកម្រិតថ្នាក់ជាតិទៅហើយ។ ការគាំទ្ររបស់ប្រជាជនមកលើគណបក្សមិនមែនកើតឡើង ដោយចៃដន្យ ដោយគ្មានមូលដ្ឋានប្រាកដប្រជាទេឡើយ ប៉ុន្តែជាការគាំទ្រប្រកបដោយ វិចារណញ្ញាណពិតប្រាកដ។ ជ័យជម្នះនេះបានមកអាស្រ័យដោយប្រជាជន បានឃើញនូវស្នាដៃដ៏ធំធេងរបស់គណបក្សក្នុងការបម្រើជាតិ និងប្រជាជន បានឃើញឆន្ទៈដ៏មោះមុតរបស់គណបក្សក្នុងការអនុវត្តកំណែទម្រង់ និងបានយល់ច្បាស់ថា មានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាដឹកនាំទើបធានាបាន នូវសន្តិភាព ស្ថិរភាព និងការបន្តអភិវឌ្ឍប្រទេសឲ្យរីកចម្រើនប្រកបដោយ ចីរភាព។

ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងចំណុចខ្លាំង គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ក៏នៅមានចំណុច ខ្សោយ និងការខ្វះខាតផ្សេងៗផងដែរ ទាំងក្នុងការដឹកនាំអនុវត្តកម្មវិធី នយោបាយ ទាំងក្នុងការបម្រើប្រជាជន ក៏ដូចក្នុងការកសាងពង្រឹង គណបក្ស។ ចំណុចខ្វះខាតទាំងនេះ ប្រៀបដូចជាជួលីដែលហុយចូលភ្នែក ប្រជាជនមួយគ្រាប់ម្តងៗ រហូតធ្វើឲ្យប្រជាជនមួយចំនួនស្រវឹងភ្នែក មើល មិនឃើញនូវសមិទ្ធផលនានា ដែលមានច្រើនស្តែកស្តុះនៅក្នុងសង្គមជាតិ ហើយត្រឡប់ជាមិនពេញចិត្តចំពោះ ការដឹកនាំរបស់គណបក្សប្រជាជន

The fourth legislative Senate elections to be held on 14 January 2018 and, especially, the sixth legislative term parliamentary elections to be held on 29 July 2018 bear strategic significance for the destiny and future of the Cambodian motherland and people. In process towards the elections, there will be a tense and decisive struggle to convince supports from the people between the Cambodian People's Party and the opposition party supported by ill-willed circles. From this moment to the elections, it is time for party organizations, officials, and members of the Cambodian People's Party to make every effort to implement tasks in a highly effective manner to show to voters that the Cambodian People's Party is their only best choice. Even more so, they need to strengthen management and educate the Party members to guarantee its objective of “making one party member a vote in support of the Party.”

It is worth recalling that from 1993 through to the present, Cambodia conducted 13 national and sub-national elections in conformity with the Constitution, laws, and principles of democracy. In those elections, the Cambodian People's Party received firm supports from their voters to lead the country at both national and sub-national levels. Particularly, in the 4-June-2017 communal councils elections, the Cambodian People's Party once again scored a brilliant victory that reflected once again supports not just at sub-national level, but that of national level. The people's support for the Cambodian People's Party has not been by chance or without realistic foundation, but one of true judgment. The victory has come because our people have seen great achievements scored by the Party in serving our nation and people, strong will of the Party in implementing reforms, and understood clearly that only the Cambodian People's Party's leadership can guarantee peace, stability, and sustainably continued development for the country.

Along with its strong points, the Cambodian People's Party also went through its weak points and other shortcomings in its leadership of political platform's implementation, both in serving the people and in building and strengthening the party. Those shortcomings are dust that one particle after another would blur people's eyes to see no further achievements. They would on the contrary be unsatisfied with the Cambodian People's Party leadership. The party has identified those shortcomings and resolutely determined to improve them.

The oppositions and ill-willed circles, while daring to recognize no Cambodian progress under the leadership of the Cambodian People's Party, have always utilized the Cambodian People's Party shortcomings as their strong points to open attacks on and to reduce people's supports of the Cambodian People's Party. There have been uncountable tricks that they have implemented though in violation of principles of rule of law, twisted the truth, cheated, employed demagoguery, damaged

កម្ពុជាវិញ។ គណបក្សបានទទួលស្គាល់នូវចំណុចខ្លះខាតទាំងនោះ ហើយប្តេជ្ញាថា ក្រុមប្រឹក្សាជាតិបាន។

ពួកប្រឆាំង និងបណ្តាញផ្លូវអតីត ពួកគេមិនហ៊ានទទួលស្គាល់នូវការរីកចម្រើនរបស់កម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាទេ តែបានឆ្លៀតប្រើប្រាស់ចំណុចខ្លះខាតរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាឲ្យទៅជាចំណុចខ្លាំងរបស់ពួកគេ ក្នុងការវាយប្រហារមកលើគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា សំដៅកាត់បន្ថយការគាំទ្ររបស់ប្រជាជនមកលើគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា។ នៅមានល្បិចកលច្រើនណាស់ដែលពួកគេបានអនុវត្តទោះបីជាត្រូវរំលោភលើគោលការណ៍នីតិវិធី មូលបង្គាប់ការពិត បោកប្រាស់ ប្រជាកិច្ច បំផ្លាញកិត្តិយស និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់ជាតិ ជេរប្រទេចប្រមាថមើលងាយថ្នាក់ដឹកនាំគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាដោយពាក្យសម្តីដ៏អសុភាព និងបង្កប់នូវហិង្សាយ៉ាងជ្រាលជ្រៅក្តី។ ពួកគេប្រាថ្នាធ្វើឲ្យសង្គមត្រូវច្របូកច្របល់ រីករ ដើម្បីកេងយកចំណេញខាងនយោបាយ ទោះបីជាប្រទេសជាតិនឹងត្រូវទទួលរងមហន្តរាយក្តី ដូចអ្វីដែលគេបានធ្វើរួចមកហើយក្រោយពេល បោះឆ្នោតនៅឆ្នាំ២០១៣។ ថ្វីបើពួកគេត្រូវបរាជ័យជាបន្តបន្ទាប់ក្តី ក៏ឧបាយកលដ៏គ្រោះថ្នាក់នេះនៅមិនទាន់បញ្ចប់ឡើយ គឺនៅតែបន្តជាមួយនឹងការយោសាសថា ការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៨ ខាងមុខ គឺជា “ឱកាសល្អសម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរ” របស់ពួកគេ។

គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា មានការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់មុតបំផុត មិនអនុញ្ញាតឲ្យឧបាយកលដ៏ទុច្ចរិត ពិសេសរបស់ពួកប្រឆាំងអាចសម្រេចបានឡើយ ទោះជាត្រូវបង់ក្នុងតម្លៃណាក្តី។ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនេះ គឺមានតែការប្រឹងប្រែងរួមគ្នាខិតខំសម្រេចឲ្យបាននូវសមិទ្ធផលថ្មីៗទៀតក្នុងអនុវត្តរាល់គោលការណ៍របស់គណបក្ស និងកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្រោមការដឹកនាំដ៏ឈ្លាសវៃ និងប្រកបដោយឥតឧបសគ្គរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងជានាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ក្នុងន័យនេះ ឈរលើប្រៀបខ្លាំងរបស់គណបក្សយើងត្រូវបន្តខិតខំថែរក្សាសន្តិភាព ពង្រឹងសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ សុវត្ថិភាពសង្គម រក្សាស្ថិរភាពនយោបាយ ស្ថិរភាពសង្គម និងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច លើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនឲ្យបានកាន់តែប្រសើរឡើង។ បន្តជំរុញកំណែទម្រង់ឲ្យបានស្រុះដៃគ្នា និងកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព បន្តប្រឆាំង និងបង្ក្រាបរាល់បទល្មើសនានាដូចជា បញ្ហាគ្រឿងញៀន បទល្មើសព្រៃឈើ បទល្មើសដីធ្លី បទល្មើសនេសាទ អាជីវកម្មរ៉ែខុសច្បាប់ ក្នុងត្រួលជជុះ ការលួចឆក់ ប្លន់ និងបាតុភាពអវិជ្ជមានផ្សេងៗទៀតក្នុងសង្គម។ ខិតខំលើកកម្ពស់គុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពក្នុងការផ្តល់សេវាសាធារណៈជូនប្រជាជន យកចិត្តទុកដាក់ដោះស្រាយប្រកបដោយភាពសកម្មនិងទាន់ពេលវេលាចំពោះការលំបាកទាំងឡាយរបស់កសិករ កម្មករ អាជីវករ ពលករចំណាកស្រុកគ្រូបង្រៀន មន្ត្រីរាជការ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ...។ លើកទឹកចិត្តយុវជនឲ្យចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងរាល់ការងារនៃសង្គមជាតិ ក្នុងតួនាទីជាអ្នកបន្តវេនដ៏ឆ្លៀវឆ្លា មោះមុត ដើម្បីការពារជាតិ ការពារសន្តិភាព និងជំរុញការអភិវឌ្ឍមាតុភូមិទៅមុខទៀត។

សម្រេចបានកាន់តែល្អនូវកិច្ចការទាំងនេះ គឺពិតជានឹងធានាដល់ការពង្រីកប្រៀបខ្លាំង និងប្រៀបឈ្នះរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា។ រាល់អង្គការចាត់តាំងគណបក្សនៅគ្រប់ថ្នាក់ មន្ត្រី និងសមាជិកគណបក្សគ្រប់រូប គប្បីមានជំនឿលើជ័យជម្នះ ដែលនឹងបានមកពីការប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន ហើយរួមសាមគ្គីគ្នា ចិត្តមួយ ល្មើមួយ ដើម្បីយកឈ្នះជាថ្មីទៀត

នៅក្នុងសមរភូមិនៃការតស៊ូជីវភាពក្តី ត្រូវស្រាវជ្រាវនេះ។ យើងត្រូវចងចាំនូវមរតកសាសន៍ដ៏មានអត្ថន័យជ្រាលជ្រៅរបស់សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន ដែលបានថ្លែងនៅក្នុងអង្គប្រជុំគណៈកម្មាធិការកណ្តាលបើកទូលាយកាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ថា៖ «នៅក្នុងប្រវត្តិជិត៤០ឆ្នាំ ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចការពារ និងកសាងប្រទេស គ្មានសភាពការណ៍ណាដែលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាមិនធ្លាប់ឆ្លងកាត់នោះទេ ប៉ុន្តែយើងធានាបានជោគជ័យគ្រប់ពេល» ។

ទស្សនាវដ្តីប្រជាជន

personal honor and/or national dignity, and insulted leaders of the Cambodian People's Party with bad and deeply hidden violence words. They wished to cause social upheaval to gain political advantages without considering how disastrous the country would be. They had already proven their capability in the last 2013 elections. Even though they suffered defeats one after the other, they would continue to lay more tricks and widely propagate that the forthcoming 2018 will be their “best chance for a change.”

The Cambodian People's Party is firmly determined not to allow them to realize their perfidious crafts, no matter how much the cost would be. To achieve this goal, we must pool together to realize further achievements through implementations of the Party's principles and the Royal Government's political platforms under the brilliant and wise leadership of Samdech Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen, President of the Cambodian People's Party and Prime Minister of the Kingdom of Cambodia. In this meaning, holding advantage of strength, the Party must continue to make efforts to safeguard peace, to strengthen security, order, and social safety, and to maintain political, social, and macroeconomic stability, aimed at raising high people's living condition. The Party continues to speed up synchronous and more effective reforms, to oppose and quell offences of drugs, forest, land, fisheries, illegal mining, off-the-record checkpoints, thefts, robbery, and other negative phenomena in society. The Party makes more efforts to improve quality and efficiency in providing public service to people, to focus on solving in active and timely manner hardships encountered by farmers, workers, traders, emigrant workers, teachers, civil servants, armed forces, etc. The Party encourages youth to participate in social and national works to pursue their active and sharp taking-over roles in the national defense and safeguarding peace and promoting development for motherland.

Should we realize these tasks, we would be able to guarantee expansion of stronger and victorious advantage of the Cambodian People's Party. Every level party organizations, officials, and members, must have confidence in this victory that we will achieve through our pooled efforts. We must join hands in a one-mind one-heart manner to gain new victory in this tense and decisive battle. We must remember a sentence of deep meaning of Samdech Techo Hun Sen delivered to the Expanding Central Committee Meeting on 30 July 2017 that “in its nearly 40 years history of implementing tasks of defending and building the country, there were no situations that the Cambodian Party never went through. But we always came out victorious every time.”

វិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ និងច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ ជាការលើកស្ទួយគុណតម្លៃនៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេរី ពហុបក្ស

បច្ចុប្បន្ននេះ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បាននិងកំពុងធ្វើដំណើរយ៉ាងស្វាហាប់ លើមាត់សន្តិភាព ប្រជាធិបតេយ្យ និងអភិវឌ្ឍន៍ដោយធានាបាននូវសុខសន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ ការរីកចម្រើនខាងសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ការធ្វើឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងនូវជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន។ កិច្ចសន្យាជាតិកាន់តែត្រូវបានលើកកម្ពស់ជាលំដាប់ និងបានដើរតួនាទីកាន់តែសកម្មលើឆាកអន្តរជាតិ ។ ក្នុងដំណើរវិវត្តន៍ ជាវិជ្ជមាននេះ លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេរី ពហុបក្ស និងការពង្រឹងនីតិវិធីកាន់តែចាក់ឫសជ្រៅទៅក្នុងសង្គមជាតិយើង ។ ទាំងអស់នេះជាសមិទ្ធផលដ៏ធំធេងដែលធ្វើឲ្យខ្មែរយើងទាំងអស់គ្នាមានមោទនភាពក្រៃលែង ។

ឆ្លងកាត់ការបោះឆ្នោតថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិជាច្រើនលើក បានឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញច្បាស់ថា ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក្រោមការដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលមាន**សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** ជានាយករដ្ឋមន្ត្រី ប្រព័ន្ធនយោបាយប្រជាធិបតេយ្យ សេរីពហុបក្ស មានការលូតលាស់យ៉ាងលឿន ឯការអនុវត្តនីតិវិធីកាន់តែត្រូវបានពង្រឹងឡើង។ ប៉ុន្តែឆ្លងកាត់ការវិវត្តន៍ពីដំណាក់កាលមួយទៅដំណាក់កាលមួយ ស្ថានភាពជាក់ស្តែងមិនដូចគ្នាទេ ដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើការកែតម្រូវទៅលើបញ្ហាមួយចំនួន។ ច្បាប់ខ្លះដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងតាំងពីពេលមុន ដែលស្របនឹងសភាពការណ៍ពេលនោះ ឥឡូវមានចំណុចខ្លះមិនសមស្របជាមួយនឹងសំណូមពរជាក់ស្តែងនាពេលបច្ចុប្បន្នឡើយ។ ហេតុនេះហើយទើបស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ បានធ្វើវិសោធនកម្មទៅលើជំពូកខ្លះ ឬមាត្រាខ្លះនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងច្បាប់មួយចំនួន ដើម្បីធានាការពង្រឹងបានស្ថិរភាពនយោបាយ និងការលើកកម្ពស់ប្រជាធិបតេយ្យ និងសិទ្ធិសេរីភាព ក៏ដូចការបន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមដែលសុទ្ធតែជាផលប្រយោជន៍ជាសារវន្តរបស់ជាតិយើង ។

ជាក់ស្តែងនៅថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ រដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានពិភាក្សានិងអនុម័តទៅលើសេចក្តីស្នើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ និងច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពីគណបក្សនយោបាយក្នុងគោលបំណងជំរុញ និងពង្រឹងដំណើរការនៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេរី ពហុបក្ស ទន្ទឹមនឹងការពង្រឹងនីតិវិធីឲ្យកាន់តែរឹងមាំ ។ ជាពិសេសគឺសំដៅលើកស្ទួយសិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់ប្រជាជនដែលមានចែងនៅក្នុងជំពូកទី៣ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ លើកកម្ពស់ការទទួលខុសត្រូវ និងគុណតម្លៃរបស់គណបក្សនយោបាយទាំងអស់នៅកម្ពុជា ឲ្យគោរពបានត្រឹមត្រូវតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងច្បាប់ជាធរមាន ។ គួរបញ្ជាក់ថា ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយត្រូវបានរដ្ឋសភាអនុម័តតាំងពីថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៧ ដែលក្នុងរយៈពេល ២០ឆ្នាំកន្លងមក

នេះ ច្បាប់នេះមានភាពខ្វះចន្លោះមួយចំនួន នៅក្នុងការប្រតិបត្តិជាក់ស្តែង ។ គណបក្សនយោបាយខ្លះត្រូវបានចំណុចចន្លោះប្រហោងនេះ មកបង្កជាបញ្ហាធ្វើឲ្យមានចលាចលសង្គម ដើម្បីបម្រើមហិច្ឆតានយោបាយរបស់ខ្លួន ដែលនឹងបំផ្លាញនូវរាល់សមិទ្ធផលសង្គមជាតិ ជាពិសេសគឺបំផ្លាញសន្តិភាព និងការអភិវឌ្ឍ ដែលប្រជាជនយើងរកមកវិញ បានដោយលំបាកបំផុត។ អាស្រ័យហេតុនេះនៅថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ រដ្ឋសភាបានអនុម័តវិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពីគណបក្សនយោបាយជាលើកទី១។ ខ្លឹមសារនៃវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនាពេលនោះ តម្រូវឲ្យថ្នាក់ដឹកនាំគណបក្សនានា ចាប់តាំងពីប្រធានរហូតដល់គណៈកម្មាធិការនាយកមិនត្រូវជាបុគ្គលដែលជាទណ្ឌិតជាប់ ទោសដាក់ពន្ធនាគារពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬពីបទមជ្ឈិមដោយគ្មានការព្យួរទោសឡើយ ។ គណបក្សនយោបាយណាដែលធ្វើខុសច្បាប់ ត្រូវប្រឈមមុខនឹងវិធានការមួយចំនួន ដោយរួមមានទាំងការរំលាយចោលគណបក្សនោះផង ។ ក្រោយពេលដែលច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនេះ ចូលជាធរមានរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន គណបក្សនយោបាយជាច្រើនបានអនុវត្តយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ប៉ុន្តែគណបក្សខ្លះនៅតែធ្វើសកម្មភាពបំពានច្បាប់នេះយ៉ាងគំប្លែង។ ជាអាទិទណ្ឌិតដែលបានលាលប់ពីគណបក្សទៅហើយ ក៏នៅតែផ្សារភ្ជាប់ខ្លួនជាមួយគណបក្ស បន្តធ្វើសកម្មភាពបម្រើឲ្យគោលនយោបាយរបស់គណបក្សដែល ដោយប្រើវេហ្វាហាស័ព្ទ ញុះញង់ អុចអាល វាយប្រហារ បំបែកបំបាក់សាមគ្គីជាតិ ធ្វើឲ្យប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ កិត្តិយសរបស់ជាតិ ឯគណបក្សនោះក៏នៅតែផ្សារភ្ជាប់ខ្លួនជាមួយទណ្ឌិតនោះ។

កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ **សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន** ប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងជានាយករដ្ឋមន្ត្រីបានលើកឡើងនូវបញ្ហាមួយចំនួនដែលត្រូវធ្វើការបញ្ជាក់ឲ្យច្បាស់ថា **តើអ្នកទោសមានសិទ្ធិផ្សារភ្ជាប់ខ្លួនជាមួយនឹងបក្សនយោបាយឬទេ ? អ្នកទោសតែងបាត់បង់សិទ្ធិបោះឆ្នោត ហេតុអ្វីបានជាអ្នកទោសតែងបង្កសង្គ្រាមមិនចេះចប់ ?** សម្តេចតេជោបានស្នើឲ្យសមាជិកសមាជិកា រដ្ឋសភារបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាពិនិត្យមើល និងស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ ។ លើមូលដ្ឋាននេះ តំណាងរាស្ត្រនៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបានលើកសំណើធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ និងច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ ហើយដែលត្រូវបាន រដ្ឋសភា ពិភាក្សា និងអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ។ នៅថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា កិច្ចប្រជុំព្រឹទ្ធសភានីតិកាលទី៣

ទស្សនកិច្ចដែលមានលក្ខណៈជាប្រវត្តិសាស្ត្រ និងបាននាំ មកនូវផលប្រយោជន៍ដ៏ថ្លៃថ្លាសម្រាប់ប្រជាជន នៃប្រទេសទាំងពីរកម្ពុជា-វៀតណាម



ឯកឧត្តម ឡេង ភូឌុន អគ្គលេខាធិការនៃគណៈកម្មាធិការមជ្ឈិមបក្សកុម្មុយនីស្ត
វៀតណាម ក្នុងឱកាសចូលបង្គំគាល់ ព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ
នរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

តបតាមសេចក្តីអញ្ជើញរបស់ ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេច
ព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជា-
ណាចក្រកម្ពុជា ឯកឧត្តម ឡេង ភូឌុន អគ្គលេខាធិការនៃគណៈកម្មាធិការ
មជ្ឈិមបក្ស កុម្មុយនីស្ត វៀតណាម បានដឹកនាំគណៈប្រតិភូជាន់ខ្ពស់នៃ
សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម មកបំពេញទស្សនកិច្ចជាផ្លូវរដ្ឋនៅ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាពីថ្ងៃទី២០-២២ខែកក្កដាឆ្នាំ២០១៧។ ក្នុងឱកាស
ស្នាក់នៅកម្ពុជា ឯកឧត្តម ឡេង ភូឌុន បានអញ្ជើញចូលបង្គំគាល់
ព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហា-
ក្សត្រ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសម្តេចព្រះមហាក្សត្រីយ៍
នរោត្តម មុនីរាជ សីហនុ ព្រះវររាជមាតាជាតិ ខ្មែរក្នុង
សេរីភាព សេចក្តីថ្លែង និង សុភមង្គលនៅក្នុងព្រះបរមរាជវាំង។

នាសៀលថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា នៅវិមានព្រឹទ្ធសភា សម្តេចវិបុល
សេនាភក្តី សាយ ឈុំ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
បានទទួលជួបសវនាការជាមួយឯកឧត្តម ឡេង ភូឌុន អគ្គលេខាធិការនៃ
គណៈកម្មាធិការមជ្ឈិមបក្សកុម្មុយនីស្តវៀតណាម ។ សម្តេចវិបុលសេនា-
ភក្តី សាយ ឈុំ បានមានប្រសាសន៍ថា ដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់គណៈ
ប្រតិភូជាន់ខ្ពស់វៀតណាមនាពេលនេះ ស្របពេលដែលប្រទេសយើងទាំង
ពីរ កំពុងប្រារព្ធទិវបុណ្យវិញ្ញាបនបត្រទី៥០ នៃថ្ងៃបង្កើតទំនាក់ទំនងការ
ទូតកម្ពុជា-វៀតណាម ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអតីតព្រះមហា-
វិទ្យាស្ថាន ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ
ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ និងអតីតថ្នាក់ដឹកនាំវៀតណាមជំនាន់មុន ។
សម្តេចប្រធានព្រឹទ្ធសភា បានវាយតម្លៃខ្ពស់និងចាត់ទុកដំណើរទស្សនកិច្ច
របស់ឯកឧត្តម អគ្គលេខាធិការមជ្ឈិមបក្សកុម្មុយនីស្តវៀតណាមនាពេលនេះ
គឺជាដំណើរទស្សនកិច្ចប្រវត្តិសាស្ត្រ ដែលបាននាំមកនូវផលប្រយោជន៍
ដ៏ធំធេង សម្រាប់ប្រជាជននៃប្រទេសទាំងពីរទាំងក្នុងពេលបច្ចុប្បន្នក៏ដូច
ពេលអនាគត ។ ក្នុងនាមព្រឹទ្ធសភា និងប្រជាជនកម្ពុជា សម្តេចប្រធាន
ព្រឹទ្ធសភាបាន ថ្លែងអំណរគុណ និងដឹងគុណជានិច្ចចំពោះបក្សរដ្ឋ និង
ប្រជាជនវៀតណាមដែលតែងតែជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រ យ៉ាងធំធេងដល់បុព្វ-
ហេតុដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងគ្រប់ដំណាក់កាល ។ ព្រឹទ្ធសភា
កម្ពុជា សូមគាំទ្រទាំងស្រុងនូវវាលកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងរដ្ឋាភិបាលនៃ

ប្រទេសទាំងពីរ និងចាត់ទុកលទ្ធផលដ៏ធំធេងទាំង នេះគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ
ដែលធានាដល់ការថែរក្សា សន្តិភាព ស្ថិរភាព និងការអភិវឌ្ឍនៅកម្ពុជា ។
ឯកឧត្តម ឡេង ភូឌុន បានថ្លែងអំណរគុណចំពោះសម្តេចភក្តី សាយ ឈុំ
ដែលបានចំណាយពេលដ៏មានតម្លៃ ទទួលជួបសវនាការនាឱកាសនេះ ។
ឯកឧត្តមបានបន្តទៀតថា ក្នុងរយៈពេល ៥០ឆ្នាំកន្លងទៅនេះទំនាក់ទំនង
និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រទេសទាំងពីរបាននាំមកនូវផលប្រយោជន៍
ជាច្រើន ដោយបានរួមសុខ រួមទុក្ខជាមួយគ្នា និងជួយគាំទ្រគ្នាទៅវិញទៅ



សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
បានទទួលជួបសវនាការជាមួយឯកឧត្តម ឡេង ភូឌុន អគ្គលេខា
នៃគណៈកម្មាធិការមជ្ឈិមបក្សកុម្មុយនីស្តវៀតណាម

មកបង្កើនកិច្ចសហការគ្នាប្រយុទ្ធព្រឹងគ្នា ដើម្បីឯករាជ្យជាតិនៃប្រជាជាតិ
នីមួយៗ ។ ចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលប្រទេសយើងទាំងពីរដណ្តើមបានឯករាជ្យ
ប្រទេសនីមួយៗបានខិតខំយ៉ាងខ្លាំងក្លា ដើម្បីពង្រឹងឯករាជ្យជាតិ និង
កសាងប្រទេសជាតិឡើងវិញ ។ ឯកឧត្តមអគ្គលេខាធិការមជ្ឈិមបក្ស កុម្មុយនីស្ត
វៀតណាមបានសម្តែងនូវសេចក្តីរំភើបរីករាយ ដោយមើលឃើញថា
ប្រទេសកម្ពុជាមានការអភិវឌ្ឍ និងរីកចម្រើនលឿនលឿនយ៉ាងឆាប់
រហ័ស ។ ឯកឧត្តមបានថ្លែងអំណរគុណចំពោះការគាំទ្រ និងការជួយ
ឧបត្ថម្ភយ៉ាងធំធេងពីប្រទេសជាមិត្ត និងសហគមន៍អន្តរជាតិ ជាពិសេសការ
ជួយឧបត្ថម្ភដ៏មានតម្លៃពីសំណាក់ប្រជាជនកម្ពុជា ចំពោះការតស៊ូរំដោះ
ជាតិរបស់ប្រជាជនវៀតណាម ។ ឯកឧត្តមក៏បានស្នើឲ្យភាគីទាំងពីរពិនិត្យ
ឡើងវិញនូវសមិទ្ធផល ដែលសម្រេចបានដកស្រង់បទពិសោធន៍ និងបន្ត
អប់រំប្រជាជន ជាពិសេស យុវជនជំនាន់ក្រោយៗឲ្យបានជ្រួតជ្រាបអំពី
ទំនាក់ទំនង និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដ៏ល្អប្រពៃនៃប្រទេសទាំង ពីរលើ
គ្រប់វិស័យ សំដៅបន្តកសាង ពង្រឹងពង្រីកឲ្យបានកាន់តែល្អប្រសើរ
ថែមទៀត ។ ឯកឧត្តម ឡេង ភូឌុន ក៏បានសម្តែងការអបអរចំពោះប្រទេស
កម្ពុជា ដែលទទួលបានជោគជ័យក្នុងការរៀបចំការបោះឆ្នោតជ្រើសរើស
ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់អាណត្តិទី៤ ដែលនេះជាមូលដ្ឋានយ៉ាងល្អសម្រាប់
ប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងការរៀបចំការបោះឆ្នោតនាពេលខាងមុខឲ្យទទួលបាន
ជោគជ័យថែមទៀត ។

នាសៀលថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា គណៈប្រតិភូជាន់ខ្ពស់វៀតណាមបាន
អញ្ជើញជួបសវនាការ ជាមួយសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
ប្រធានរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ក្នុងជំនួបនេះ ភាគីទាំងពីរ
បានលើកឡើងពីចំណងមិត្តភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដ៏ល្អរវាងប្រទេស



សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ប្រធានរដ្ឋសភាជប
សវនាការជាមួយឯកឧត្តម **ឡេន តូដូ** អគ្គលេខាធិការ
កម្មាធិការមជ្ឈិមបក្សកុម្មុយនីស្តវៀតណាម

ទាំងពីរ ដែលចេះតែរីកចម្រើនទៅមុខឥតឈប់ឈរ ។ សម្តេចត្រី
ប្រធានរដ្ឋសភាមានប្រសាសន៍ថាវត្តមានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ឯកឧត្តមអគ្គលេខា
មជ្ឈិមបក្ស និងគណៈប្រតិភូជាន់ខ្ពស់វៀតណាមនាពេលនេះ ពិតជាបាន
ផ្តល់កិត្តិយសដ៏ធំធេង ចំពោះព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងមានអត្ថន័យ ជា
ពិសេសដល់ការពង្រឹងទំនាក់ទំនងរវាងប្រជាជាតិទាំងពីរ ។ សម្តេចត្រី
បានថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះការគាំទ្រដ៏ខ្លាំងក្លា និងការ
ជួយឧបត្ថម្ភដ៏ថ្លៃថ្លាពី សំណាក់បក្ស រដ្ឋ និងប្រជាជនវៀតណាមចំពោះ
ប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងបុព្វហេតុរដ្ឋបាលជាតិកាលពីមុនក៏ដូចជា ដំណើរការ
អភិវឌ្ឍន៍នាពេលបច្ចុប្បន្ន ។ ជាក់ស្តែងនៅក្នុងពេលនេះរដ្ឋ និងប្រជាជន
វៀតណាម បាននាំមកនូវសមិទ្ធផលដ៏ថ្មីសន្លាងមួយទៀតដល់រដ្ឋសភា
កម្ពុជាតាមរយៈការចុះអនុស្សរណៈនៃកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលវៀតណាម
សម្រេចជួយកសាងអគាររដ្ឋបាលដ៏ធំមួយស្មើ នឹងទឹកប្រាក់ប្រមាណ
២៥លានដុល្លារអាមេរិក ដល់រដ្ឋសភាកម្ពុជា ។ ឯកឧត្តម **ឡេន តូដូ**
បានអបអរសាទរចំពោះការរីកចម្រើនរបស់កម្ពុជាយ៉ាងឆាប់រហ័ស លើ
គ្រប់វិស័យនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ និងបានសម្តែងនូវក្តីរីករាយយ៉ាងខ្លាំងនៅ
ពេល ដែលឃើញចំណងមិត្តភាពកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រទេសកម្ពុជា-
វៀតណាម មានការរីកចម្រើន រឹងមាំជាលំដាប់ ។ ចំណងមិត្តភាព ដែល
មានជាប្រពៃណីនេះ គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិដ៏ពិសិដ្ឋរបស់ប្រទេសទាំងពីរ ដែល
ត្រូវថែរក្សាជាដៀងរហូត ហើយផ្សព្វផ្សាយដល់យុវជនជំនាន់ក្រោយឲ្យ
យល់ដឹង និងបន្តថែរក្សាឲ្យបានយូរអង្វែងតទៅ ។ បន្ទាប់មក **សម្តេចត្រី
ហេង សំរិទ្ធ** និងឯកឧត្តម **ឡេន តូដូ** បានអញ្ជើញធ្វើជាអធិបតីដ៏ខ្ពង់
ខ្ពស់ក្នុងពិធីចុះ អនុស្សរណៈយោគយល់ស្តីពីការផ្តល់ជំនួយសាងសង់អគារ
រដ្ឋបាលរដ្ឋសភាដែលត្រូវចុះហត្ថលេខា ដោយឯក ឧត្តមបណ្ឌិត **ទួល ហ៊ុន**
អនុប្រធានទី២ រដ្ឋសភាកម្ពុជា និងឯកឧត្តម **អូន ជូនីម** អនុប្រធាន
រដ្ឋសភា វៀតណាម ។

ឯកឧត្តម **ឡេន តូដូ** ក៏បានអញ្ជើញជួបសវនាការ និងពិភាក្សា
ការងារ ជាមួយ**សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋ
មន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ភាគីទាំងពីរបានឯក ភាពគ្នាក្នុងការ
ពង្រឹងទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសទាំងពីរ និងជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើ
គ្រប់វិស័យ ដោយយល់ស្របក្នុងការជំរុញការតភ្ជាប់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ
សេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្ម និងជំរុញឲ្យទំហំពាណិជ្ជកម្ម ប្រទេសទាំងពីរឡើង
ដល់ ៥.០០០លានដុល្លារអាមេរិកនៅឆ្នាំ២០២៥ ។ ឯកឧត្តម **ឡេន តូដូ**
បានជម្រាបសម្តេចតេជោថា លោកមានសេចក្តីរីករាយយ៉ាងខ្លាំង ដោយ
បានឃើញប្រទេសកម្ពុជាមានការអភិវឌ្ឍ រីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស និង
បានអបអរសាទរចំពោះជោគជ័យនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សា
ឃុំ សង្កាត់ នាពេលកន្លងមកដែលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាទទួលបាន



សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជួបពិភាក្សាការងារជាមួយឯកឧត្តម **ឡេន តូដូ**
អគ្គលេខាធិការ កម្មាធិការមជ្ឈិមបក្សកុម្មុយនីស្តវៀតណាម

ជោគជ័យ ។ ឯកឧត្តម **ឡេន តូដូ** បានមានប្រសាសន៍ថាឆ្នាំនេះជាខួប
៥០ ឆ្នាំ នៃទំនាក់ទំនងការទូតរវាងប្រទេសទាំងពីរកម្ពុជា-វៀតណាម
ហើយបើមើលត្រឡប់ទៅក្រោយវិញទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសទាំងពីរបាន
ឆ្លងកាត់ការសាកល្បង និងបានបញ្ជាក់ពីភាពស្និទ្ធស្នាលតស៊ូរួមគ្នាជួយ
គ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការស្វែងរកសុខសន្តិភាព និងស្ថិរភាពជូនដល់
ប្រទេសនីមួយៗ ដែលជាកត្តាចលករជួយជំរុញនិងអភិវឌ្ឍប្រទេសយើង
ទាំងពីរ ។ **សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន** បានថ្លែងអំណរគុណចំពោះរដ្ឋ និង
ប្រជាជនវៀតណាមដែលបានផ្តល់ជំនួយដល់កម្ពុជាសម្រាប់ការសាងសង់
អគារអគ្គលេខាធិការរដ្ឋសភា ដោយសម្តេចបានចាត់ទុកថា នេះគឺជា
ចំណងជើងដ៏ធំមួយសម្រាប់ ពង្រឹងនីតិវិធីនៅកម្ពុជា ។ សម្តេចតេជោក៏បាន
ឯកភាពជាមួយនឹងអ្វីដែលឯកឧត្តម **ឡេន តូដូ** លើកឡើងពាក់ព័ន្ធ
ទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសទាំងពីរ ហើយបានថ្លែងអំណរគុណចំពោះរដ្ឋា-
ភិបាលវៀតណាម ដែលបានគាំទ្រការដាក់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកជា
សម្បត្តិបេតិកភណ្ឌពិភពលោក ។ សម្តេចតេជោក៏បានស្នើឲ្យភាគី វៀតណាម
ជំរុញទេសចរវៀតណាមមកទស្សនាកម្ពុជាឲ្យបានច្រើន និងជំរុញឲ្យមាន
កិច្ចសហការគ្នារវាង បណ្តាខេត្តនៅតាមព្រំដែននៃប្រទេសទាំងពីរក្នុងការ
ទប់ស្កាត់អំពើឧក្រិដ្ឋឆ្លងដែន ។ បន្ទាប់មក**សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន**
និងឯកឧត្តម **ឡេន តូដូ** បានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីចុះហត្ថលេខា
លើសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម និងឯកសារផ្សេងៗចំនួន៥ គឺទី១-សេចក្តីថ្លែង
ការណ៍រួមស្តីពីការពង្រឹងមិត្តភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងកម្ពុជា-
វៀតណាម ទី២-ក្របខណ្ឌកិច្ចព្រមព្រៀងរួមរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
និងរដ្ឋាភិបាលនៃ សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ស្តីពីការតភ្ជាប់សេ
ដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា-វៀតណាម ទី៣-អនុស្សរណៈនៃការ យោគយល់គ្នាស្តីពី “កិច្ច
សហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍគម្រោងរោងចក្រអគ្គិសនី ការតភ្ជាប់បណ្តាញ
បញ្ជូនអគ្គិសនី និងពាណិជ្ជកម្មថាមពល” ទី៤-ពិធីសារស្តីពី “សកម្មភាព
សង្គ្រោះគ្រោះមហន្តរាយអចិន្ត្រៃយ៍នៅតាមព្រំដែនគោក” និងទី៥-អនុស្ស-
រណៈនៃការយោគយល់គ្នារវាងវិទ្យាស្ថានប្រៃសណីយ៍ ទូរគមនាគមន៍
បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន(NIPTICT)នៃក្រសួងប្រៃសណីយ៍
និងទូរគមនាគមន៍កម្ពុជាជាមួយក្រុមហ៊ុនវៀតឆែលកម្ពុជា ក៏ដីអី អិលធីឌី
របស់វៀតណាម ។

នៅថ្ងៃចេញទស្សនកិច្ច ឯកឧត្តម **ឡេន តូដូ** អគ្គលេខាធិការ
កម្មាធិការមជ្ឈិមបក្សកុម្មុយនីស្ត វៀតណាមរួមដំណើរជាមួយ**សម្តេចវិបុល
សេនាបតី សាយ ឆន្ទៈ** ប្រធានព្រឹទ្ធសភា បានបំពេញទស្សនកិច្ចនៅ
កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ និងអញ្ជើញជាអធិបតីនៅក្នុងពិធីសម្ពោធនៃ
ស្តុបអនុស្សារីយ័មមិត្តភាពកម្ពុជា-វៀតណាមនៅខេត្តព្រះសីហនុផងដែរ ។

ការចុះបញ្ជីតំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកនៅក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌ ពិភពលោកជាមោទនភាពដ៏ធំធេងរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា



ប្រជាជនកម្ពុជា មានមោទនភាពដ៏ធំធេងចំពោះការសម្រេចចុះ **«តំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក»** ទៅក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌពិភពលោកនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី៤១ របស់គណៈកម្មាធិការ បេតិកភណ្ឌពិភពលោកនៅទីក្រុង Krakow នៃប្រទេសប៉ូឡូញ តាមសំណើរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

នៅថ្ងៃទី៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ នៅវេលាម៉ោង១៦:៣៧នាទី ម៉ោងនៅទីក្រុង Krakow ប្រទេសប៉ូឡូញ ត្រូវនឹងម៉ោង ២១:៣៧នាទី ម៉ោងនៅរាជធានីភ្នំពេញ គណៈកម្មការបេតិកភណ្ឌពិភពលោកនៃអង្គការ ដើម្បីវប្បធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ និងអប់រំ របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ (យូណេស្កូ) បានសម្រេចចុះ **«តំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក»** ទៅក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌ ពិភពលោកតាមរយៈ DECISION 41 COM 8B.15, នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំ លើកទី៤១ របស់ ខ្លួននៅទីក្រុង Krakow នៃប្រទេសប៉ូឡូញ តាមសំណើ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។ តំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក គឺជាបេតិកភណ្ឌ ខ្មែរទី៣ ហើយ ដែលទទួលបាននូវមហាភិក្ខុយសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នេះ បន្ទាប់ពី តំបន់ ប្រាសាទអង្គរ ត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌពិភពលោកនៅ ឆ្នាំ១៩៩២ និងប្រាសាទព្រះវិហារត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌ ពិភពលោកនៅឆ្នាំ២០០៨ ។ នេះគឺជាមោទនភាពដ៏ធំធេងសម្រាប់ប្រជា- ជនកម្ពុជា និងប្រជាជនទាំងអស់ នៅលើពិភពលោក ។

ដើម្បីសម្តែងការអបអរសាទរចំពោះជោគជ័យថ្មីមួយនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជាបានប្រារព្ធពិធីជួបជុំដ៏ធំមួយនៅពហុកីឡដ្ឋានជាតិអូឡាំពិក ក្រោម អធិបតីភាព**សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង**សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត ប៊ុន រ៉ានី ហ៊ុន សែន** ដោយមានមហាជនចូលរួមប្រមាណជាង ១ម៉ឺននាក់ ។ នៅក្នុងឱកាសនោះ**សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន** បានថ្លែងថា នេះជាទិវា ប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏សំខាន់មួយរបស់ជាតិកម្ពុជាទាំងមូល ខណៈដែលប្រាសាទ **សំបូរព្រៃគុក**ត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា មានគុណតម្លៃលេចធ្លោជាសកល ដូចការរំពឹងទុករបស់យើងអស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំមកហើយ ។ ពិធីនេះ ក៏ស្របគ្នាទៅនឹងឧប ៩ឆ្នាំ នៃការចុះបញ្ជី**ប្រាសាទព្រះវិហារ**ជាសម្បត្តិ បេតិកភណ្ឌពិភពលោកកាលពីថ្ងៃទី៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨កន្លងទៅដែរ ។ សមិទ្ធផលជាប្រវត្តិសាស្ត្រទាំងនេះ មិនមែនកើតឡើងដោយចៃដន្យនោះ ទេ គឺកើតចេញពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នារបស់យើង ដែលជាកូនចៅ ជំនាន់ក្រោយក្នុងបុព្វហេតុលើកគុណតម្លៃរបស់បុព្វបុរសខ្មែរ ដែលបាន កសាង និងបន្សល់ទុកនូវមរតកដ៏មហាអស្ចារ្យសម្រាប់ប្រជាជាតិខ្មែរ ខណៈដែលតំបន់នេះ បានស្ថិតក្នុងភាពស្ងប់ស្ងាត់អស់រយៈពេលរាប់រយ ឆ្នាំកន្លងទៅ និងបានហ៊ុំព័ទ្ធដោយព្រៃ ។ ជាការពិត នេះគឺជាមហាសមិទ្ធ ផលរួម និងជាកិត្យានុភាពដ៏ខ្ពស់ត្រដែតថ្មីមួយទៀតរបស់ជាតិយើង ដែល កើតចេញមកពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងប្រកបដោយវិភាគជាប់មិនដាច់ និង

ឥតរាថយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលដឹកនាំដោយគណបក្សប្រជាជន កម្ពុជាក្នុងរយៈពេលជាង ៣០ឆ្នាំកន្លងទៅ លើការងារអភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍន៍ សម្បត្តិវប្បធម៌ ប្រពៃណី ដែលមិនអាចកាត់ថ្លៃបានរបស់កម្ពុជាបន្ថែមលើ ការស្វែងរកនាំមកជូនប្រជាជនកម្ពុជានូវសុខសន្តិភាព ការបង្រួបបង្រួម ជាតិ និងភាពសុខដុមរមនា ក៏ដូចជាការដឹកនាំកសាង និងអភិវឌ្ឍជាតិ លើគ្រប់វិស័យ ។ សម្តេចតេជោបានថ្លែងបន្តថា លទ្ធផលជាវិជ្ជមាននេះក៏ ជាការតបស្បង់មួយដ៏សក្តិសមចំពោះគុណបុគ្គលៈដ៏ថ្លៃថ្លា មិនអាចកាត់ថ្លៃ បាន និងការខិតខំប្រឹងប្រែងប្រជាទាំងកម្លាំងកាយ និងកម្លាំងចិត្តរបស់បុព្វ បុរសខ្មែរជំនាន់ដើម ដែលបានពលីលះបង់តស៊ូកសាងសម្បត្តិវប្បធម៌ទុក ជាកេរដំណែលសម្រាប់កូនចៅជំនាន់ក្រោយ ដែលស្តែងឱ្យយើងឃើញថា ស្នា ដៃ របស់បុព្វបុរសយើងមិនសាបសូន្យឡើយ ថែមទាំងក្លាយជាស្ថានចម្បង នាំកម្ពុជា ឆ្ពោះទៅ ភាពរុងរឿង និងលើក តម្កើងកិត្យានុភាពជាតិឱ្យខ្ពស់ ត្រដែតនៅក្នុងសកលលោកយើងនេះ ។ ទោះបីយ៉ាងណាមហាសមិទ្ធផល នេះ មិនមែនជាកិត្តិយសសម្រាប់តែប្រជាជន និងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែគឺជាកិត្តិយសសម្រាប់មនុស្សជាតិនៅលើពិភពលោកទាំង មូលផងដែរ ដោយតំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក ដែលត្រូវបានចុះទៅក្នុង បញ្ជីបេតិកភណ្ឌពិភពលោកនាពេលនេះ ត្រូវបានក្រុមប្រឹក្សាអន្តរជាតិ ស្តីពីប្រាង្គប្រាសាទ និងរមណីយដ្ឋានទទួលស្គាល់ថាជាកំពូលស្នាដៃដ៏ មហាអស្ចារ្យនៃស្ថាបត្យកម្មខ្មែរ និងមានតម្លៃជាសកលដ៏ចំណាន ហើយ ដែលមនុស្សជាតិអាចទស្សនាស្វែងយល់ស្រង់យកនូវក្បួន ប្រចំណុច សំខាន់ៗពីស្នាដៃ ទាំងនោះជាប្រយោជន៍លើការកសាងស្នាដៃថ្មីៗទៀត ។ **សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន** បានបញ្ជាក់ច្បាស់ថា ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ធ្លាប់ទទួលបានជោគជ័យជាច្រើនលើករួចមកហើយ ក្នុងការស្នើសុំដល់ អង្គការ យូណេស្កូ ដើម្បីដាក់បញ្ចូលបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ជាតិទាំងរូបី និង អរូបីទៅក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌពិភពលោក និងបេតិកភណ្ឌ អរូបីនៃមនុស្ស ជាតិ ។ រាល់ការសម្រេច នៃគណៈកម្មាធិការបេតិកភណ្ឌពិភពលោកនេះ បានឆ្លុះបញ្ចាំងពីដំណើរ លើកន្លងនូវត្រូវនៃនយោបាយការទូត ការអភិវឌ្ឍ សង្គមសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជា ដោយកម្ពុជាទទួលបានការគាំទ្រ ជាបន្ត បន្ទាប់ពីស្ថាប័នអន្តរជាតិ ។ ជាក់ស្តែងការសម្រេចចុះបញ្ជី**តំបន់ប្រាសាទ សំបូរព្រៃគុក**ចូលជាបេតិកភណ្ឌ ពិភពលោកនេះ គឺជាសមិទ្ធផលជាតិថ្មី មួយទៀតបន្ថែមលើសមិទ្ធផល ដែលទទួលបានពីមុនមកមានដូចជា **រមណីយដ្ឋានអង្គរ រចនាប្រភេទព្រៃ រចនាប្រភេទបុរាណខ្មែរ ល្ខោនស្រមោល**

ស្បែកធំ ប្រាសាទព្រះវិហារ បណ្ណាល័យឧត្តមក្រុងកម្ពុជាប្រល័យពូជសាសន៍ ទួលស្លែង ល្បែងទាញព្រែក និងចាប៊ុំដងវែង ។ សម្តេចតេជោ បានបង្ហាញ ក្តីសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាថា ក្រសួងស្ថាប័ននានា ភាគីពាក់ព័ន្ធជាតិ និង អន្តរជាតិនឹងខិតខំចូលរួម និងផ្តល់នូវកិច្ចសហការដើម្បីធ្វើឱ្យការងារស្តារ ថែទាំអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកដែលជាសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌ ពិភពលោក ទទួលបាននូវការរីកចម្រើនកាន់តែធំធេងប្រកបដោយភាព ទាក់ទាញដ៏រស់រវើក និងគង់វង់ស្ថិតស្ថេរយូរអង្វែង ពិសេសគឺទ្រង់ធ្វើឱ្យ វិស័យទេសចរណ៍កម្ពុជា បន្តដើរតួនាទីសំខាន់នៅក្នុងការជំរុញកំណើន សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន បានលើកឡើងពីមូលហេតុធំៗ៥ចំណុច ដែលកម្ពុជាបានទទួលជោគជ័យ នៅក្នុងវិស័យបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ គឺទី១- វត្តមាននៃសន្តិភាព និងការឯកភាពទឹកដី ។ សន្តិភាពដើម្បីទាំងអស់គ្នា ហើយទាំងអស់គ្នាត្រូវការសន្តិភាព ។ មានសន្តិភាពទើបមានការអភិវឌ្ឍ ទី២-ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះអង្គតែង ផ្តល់នូវការគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តជា ប្រចាំតាំងពីអតីតព្រះមហាក្សត្រ **សម្តេចព្រះនរោត្តមសីហនុ** ព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី៧ មកដល់ព្រះមហាក្សត្របច្ចុប្បន្ន ទី៣-គណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា ដែលជាគណបក្សដឹកនាំរដ្ឋមានគោលនយោបាយច្បាស់ លាស់លើវិស័យវប្បធម៌ និងសិល្បៈ ដែលធ្វើឱ្យកម្ពុជាទទួលបានជោគជ័យ ជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងការដាក់បញ្ចូលប្រាង្គប្រាសាទរបស់កម្ពុជា ទៅក្នុង សម្បត្តិបេតិកភណ្ឌពិភពលោក ទី៤-យន្តការអនុវត្តស៊ីសង្វាក់គ្នា ទាំងក្នុង ប្រទេស និងក្រៅប្រទេស ។ ខាងក្នុងជាកត្តាដែលឯកភាពជាផ្នែក ដែលទ្រទ្រង់ និងទី៥-យើងមាន ការគាំទ្ររបស់ប្រជាជនតាមរយៈការបោះ ឆ្នោតជូនគណបក្សប្រជាជនឱ្យដឹកនាំប្រទេសជាដៀងរហូតមក ។

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន ក៏បានដាក់ចេញនូវទិសដៅមួយចំនួនដែល ត្រូវអនុវត្តនៅពេលខាងមុខគឺ ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់គ្នាត្រូវចូលរួមក្នុង ចលនាការការពារវប្បធម៌ជាតិ ទាំងរូបិយ និងអរូបិយ ។ ត្រូវជំរុញការអភិវឌ្ឍ និងអភិរក្សតាមផែនការមេ ដែលជាអនុសាសន៍ ឬជាក្របខណ្ឌដែលយើង បានព្រមព្រៀងជាមួយ យូណេស្កូ ដោយយើងខិតខំធ្វើយ៉ាងណាធានាឱ្យ បានថា អ្វីដែលយើងបានដាក់ចូលទៅនេះ មិនត្រូវបានទាត់ ចេញវិញពី បញ្ជីសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌពិភពលោកនោះទេ ។ ត្រូវពង្រឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ផ្លូវថ្នល់ ដើម្បីអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍នៅក្នុងតំបន់នេះ សំខាន់លើប្រព័ន្ធផ្លូវ នឹងសេវាផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ ។ សមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធត្រូវ ពិនិត្យមើលអំពីតំបន់ផ្លូវមួយចំនួនដែលត្រូវធ្វើផ្លូវវាង ជៀសវាងនូវការបើករថយន្តធំៗ បំពានធ្វើឱ្យខូចខ្ចីតំបន់នោះ ។ អង្គការយូណេស្កូ និងមិត្តភក្តិបរទេសសូម ជួយបន្តគាំទ្រទាំងជំនួយបច្ចេកទេស ទាំងថវិកា សម្រាប់ការ ជួសជុល និងអភិរក្ស ។ សម្តេចតេជោក៏បានប្រកាសយកថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ជា រៀងរាល់ឆ្នាំជាទិវាចងចាំនៃការ ដាក់បញ្ចូលប្រាសាទបុរាណនានារបស់ កម្ពុជាជាសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌពិភពលោក ។

រមណីយដ្ឋានសំបូរព្រៃគុកជាប្រភេទរមណីយដ្ឋានវប្បធម៌ និងប្រវត្តិ សាស្ត្រដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅក្នុងភូមិសំបូរឃុំសំបូរស្រុកប្រាសាទសំបូរ ខេត្តកំពង់ធំ មានចម្ងាយ ៣៧គីឡូម៉ែត្រ ពីទីរួមខេត្តកំពង់ធំ ដែលសាងសង់លើដីរាបស្មើមានទំហំ ៣.០០០ហិកតា តាមផ្លូវជាតិលេខ៤ បត់ស្តាំតាម សាលាវិស័យកាត់តាមផ្លូវបុរាណសម្រេច ។ រមណីយដ្ឋានសំបូរព្រៃគុកជា រាជធានីចាស់ឈ្មោះថា ឥសានបុរៈពីសម័យនោះជាមជ្ឈមណ្ឌលនៃ សាសនាឧទ្ទិស ថ្វាយស្រីនិយម ។ ក្រុមប្រាសាទនេះសាងសង់អំពីឥដ្ឋកាន់ និងថ្មបាយក្រៀមមួយទៅដោយចម្លាក់ពីលើឥដ្ឋ ចាក់ពុម្ពដោយបាយអដ្ឋា ផ្ទាំងៗអំពីឥដ្ឋ តែបច្ចុប្បន្នរូបប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក ។ ក្បាច់ផ្តែរនិងការសរសេរជា ពាក្យពេជ្រលើ ប្រអប់ទ្វារធ្វើអំពីថ្មភក់ទាំងអស់ ។ ប្រាសាទនេះកសាង ឡើងនៅក្នុងរាជ្យ ព្រះបាទឥសានវរ្ម័នទី១ នៅក្នុងស.ត ទី៧ (គ.ស 616-635) នាសម័យចេនឡា ។ ក្រុមប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកនេះត្រូវបានបោះបង់



គណៈប្រតិភូកម្ពុជាអញ្ជើញចូលរួមកិច្ចប្រជុំ កំពូលលើកទី៤១ នៃគណៈកម្មាការ បេតិកភណ្ឌពិភពលោកក្នុងទីក្រុង Krakow នៃប្រទេសប៉ូឡូញ

ចោលតាំងពីឆ្នាំ ១៩៧១ មកម្ល៉េះ ប៉ុន្តែត្រូវបានរៀបចំសារជាថ្មីនៅឆ្នាំ ១៩៨០ ។ ក្នុងពេលកាប់ផ្តារព្រៃគេរកឃើញមានប្រាសាទ ទាំងអស់ ចំនួន ១៤០ ប្រាសាទ ហើយនៅប្រាសាទពីរទៀតរកមិនទាន់ឃើញ ។ រមណីយដ្ឋានសំបូរព្រៃគុក ចែកចេញជា៤ផ្នែក គឺ១-ក្រុមប្រាសាទខាងជើង ហៅថាប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក ២-ប្រាសាទកណ្តាល ហៅថាប្រាសាទតោ ដែលប្រាង្គ ប្រាសាទកណ្តាលមានទ្វារចូលពី ទិសខាងជើង ឯទ្វារបើកពីទិសមួយទៀត ជាទ្វារបញ្ឆោតនៅត្រង់ក្បាលជណ្តើរទាំង៤ មានរូបតោអង្គុយបញ្ជូរ ផង្គង់ ពីរក្នុងទិសនីមួយៗ ហៅថាទេវកថា ។ នៅភាគខាងលិចនៃប្រាសាទតោ មានក្រុមប្រាសាទតូចៗជាច្រើនទៀតទី៣-ក្រុមប្រាសាទខាងត្បូងហៅថា ប្រាសាទយាយព័ន្ធ ដែលស្ថិតនៅចំកណ្តាលហ៊ុមព័ទ្ធដោយប្រាសាទជា ច្រើនមានកំពែងពីរជាន់ ដែលកំពែងខាងក្នុងមានតោបុរៈចូលទាំងបួនទិស ។ ក្រុមប្រាសាទទាំងនេះជាអតីត រាជធានី និងទី៤-ក្រុមប្រាសាទ ក្រោល មាសមានទីតាំងនៅខាងជើងប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកមានប្រាសាទតូចៗធ្វើ អំពីឥដ្ឋ និងខាងលិចមានប្រាសាទមួយធ្វើអំពីថ្មបាយក្រៀម ។ ប្រាសាទដ៏ ច្រើនសន្លឹកសន្លាប់នេះគេបានកំណត់ ៣តំបន់ សម្រាប់ការការពារក្នុងនោះ ទី១-ចម្ងាយ៣០០ម៉ែត្រពីទីធ្លីវិញកំពែងខាងក្រោមនិងមាត់ស្រះ ទី២-ចម្ងាយ ៣០០ម៉ែត្រពីទីធ្លីវិញតំបន់ទី១ និងទី៣-ចម្ងាយ១៥០០ ម៉ែត្រពីទីធ្លីវិញ តំបន់ទី២ ។ តាមរយៈតម្លៃលេចធ្លោនៃ តំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក ដែលគ្មានពីរនៅលើពិភពលោកនេះ ហើយទើបកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការ បេតិកភណ្ឌ ពិភពលោកនៃអង្គការយូណេស្កូសម្រេចពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ តំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក មានគុណតម្លៃលេចធ្លោ ជាសកលហើយបាន សម្រេចចុះតំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌពិភពលោក ។

គួរបញ្ជាក់ថា ការរៀបចំឯកសារនានាក្នុងការដាក់ **តំបន់ប្រាសាទ សំបូរព្រៃគុក** ចូលក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌពិភពលោកបានចាប់ផ្តើមតាំងពីឆ្នាំ ២០១២ ។ ដើម្បីឱ្យស្របទៅតាមការណែនាំនៃការអនុវត្តអនុសញ្ញាស្តីពី ការការពារបេតិកភណ្ឌពិភពលោក វប្បធម៌ និងធម្មជាតិ ដែលកម្ពុជា គឺជាហត្ថលេខីដែរនោះ ការងារនេះក៏ត្រូវបាន សម្រិតសម្រាំងកាន់តែម៉ត់ចត់ ថែមទៀតនៅចុងឆ្នាំ២០១៣ ។ នៅដើមខែមករាឆ្នាំ២០១៦ **សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន** ក្នុងនាមជានាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បាន លើកសំណើជាផ្លូវការទៅមជ្ឈមណ្ឌលបេតិកភណ្ឌពិភពលោក របស់ អង្គការយូណេស្កូ ។ ផ្អែកលើសំណើនេះមជ្ឈមណ្ឌលបេតិកភណ្ឌពិភព- លោករបស់អង្គការយូណេស្កូបានបញ្ជូនអ្នកជំនាញរបស់ក្រុមប្រឹក្សាអន្តរ- ជាតិស្តីពីប្រាង្គប្រាសាទ និងរមណីយដ្ឋាន (ICOMOS) មកវាយតម្លៃតំបន់ **ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក** នៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ ហើយទើបធ្វើសេចក្តី សម្រេចបញ្ចូលតំបន់ ប្រាសាទនេះជាផ្លូវការទៅក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌពិភព លោក នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី៤១ របស់ខ្លួននៅថ្ងៃទី៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ។

ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់អាណត្តិទី៤ បានប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបរិយាកាសសន្តិភាព គ្មានអំពើហិង្សា និងមានលក្ខណៈសេរី ត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌



យុទ្ធនាការយោសនាស្វែងរកសម្លេងក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ របស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ខេត្តរតនគិរី



ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា បានអញ្ជើញទៅបោះឆ្នោតយ៉ាងសប្បាយរីករាយប្រកបដោយ បរិយាកាសនយោបាយ អព្យាក្រឹត សេរី និង សុខសុវត្ថិភាព

អនុលោមទៅតាមប្រតិទិនជាតិលាក់ របស់គណៈកម្មាធិការជាតិ រៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប.) ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សា ឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ បានដំណើរការយ៉ាងត្រឹមត្រូវ តាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងច្បាប់ជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងបរិយាកាសសន្តិភាពគ្មានអំពើហិង្សានិងប្រកបដោយលក្ខណៈ សេរី ត្រឹមត្រូវ យុត្តិធម៌ និងតម្លាភាព។ យុទ្ធនាការយោសនាបោះ- ឆ្នោតមានរយៈពេល ១៤ថ្ងៃ ពីថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ដល់ថ្ងៃទី២ ខែមិថុនា។ ថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ ជាថ្ងៃបោះឆ្នោត។ ថ្ងៃ២៥ ខែមិថុនា គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត បានប្រកាស លទ្ធផល បោះឆ្នោតជាផ្លូវការ។

ក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៤ នេះ មានគណបក្សនយោបាយចំនួន១២ បានចុះបញ្ជីបេក្ខជនឈរ ឈ្មោះ រួមមានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ គណបក្ស ហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច គណបក្សសម្ព័ន្ធដើម្បីប្រជាធិបតេយ្យ គណបក្សខ្មែរ រួបរួមជាតិ គណបក្សសំបុកឃុំសង្កាត់ប្រជាធិបតេយ្យ គណបក្សសញ្ជាតិកម្ពុជា គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន គណបក្សសាធារណរដ្ឋ ប្រជាធិបតេយ្យ គណបក្សយុវជនកម្ពុជា គណបក្សអំណាចខ្មែរ និងគណបក្សជនជាតិដើមប្រជាធិបតេយ្យ កម្ពុជា ។ ក្នុងចំណោមគណបក្សទាំង១២ មានតែគណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិប៉ុណ្ណោះ បានដាក់ បេក្ខជន ឈរឈ្មោះនៅគ្រប់ ១៦៤៦ ឃុំសង្កាត់ ទូទាំងប្រទេស ដែលមាន អាសនៈសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ចំនួន១១ ៥៧២ ។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានចុះបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះទាំងពេញ សិទ្ធិ និងបម្រុងចំនួន ២៧ ១១៤ នាក់ ។

យុទ្ធនាការយោសនារកសំឡេងឆ្នោត:

នៅរាជធានីភ្នំពេញគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានប្រារព្ធបើក យុទ្ធនាការ យោសនា បោះឆ្នោតនៅមជ្ឈមណ្ឌលកោះពេជ្រ ក្រោម វត្តមានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ របស់សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ អនុ ប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជានិងមានសមាជិក សមាជិកាបក្ស

មកពីគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន មន្ទីរ និងខណ្ឌនានាប្រមាណជាង ៥ម៉ឺន នាក់។ ពិធីបើកយុទ្ធនាការនេះ ក៏ត្រូវបាន ប្រារព្ធនៅខេត្ត ក្នុងស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ទូទាំងប្រទេស។

នៅថ្ងៃទី២ ខែមិថុនា ដែលជាថ្ងៃបិទបញ្ចប់យុទ្ធនាការយោសនា រកសំឡេងឆ្នោតនៅរាជធានីភ្នំពេញគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បាន ប្រារព្ធពិធីបិទក្រោមវត្តមានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ពីសំណាក់សម្តេចអគ្គមហា សេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ដោយមានអ្នកគាំទ្រចូលរួមប្រមាណ ២០ ម៉ឺននាក់។

ជាមួយនឹងការថ្លែងអំណរគុណ និងកោតសរសើរចំពោះសមា- ជិក សមាជិកាគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់ និងថ្នាក់ដឹកនាំគ្រប់ លំដាប់ថ្នាក់ សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន បានគូសបញ្ជាក់ថា គណ បក្សប្រជាជនកម្ពុជាដ៏ថ្លៃថ្នូរដែលមានសមាជិក សមាជិកា ជាង៥ លាននាក់បានអនុវត្តយ៉ាងត្រឹមត្រូវនូវច្បាប់ និងបទបញ្ជានៃការ បោះឆ្នោតបញ្ចៀសបាននូវហិង្សាទាំងឡាយ ដែលជាការព្រួយ បារម្ភរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ សកម្មភាពនៃការចូលរួមដ៏ល្អថ្លៃថ្នូរបស់ សមាជិក សមាជិកាគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានបង្ហាញឱ្យឃើញ នូវភាពចាស់ទុំខាងនយោបាយរបស់គណបក្ស ដោយមិនបាន បង្ហាញនូវអាកប្បកិរិយាជាជនទំនើង និងជម្លោះណាមួយនោះទេ។ សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន បានថ្លែងបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា សមាជិក បក្សដ៏ស្មោះត្រង់ និងប្រកបដោយវិន័យម្នាក់ៗត្រូវតែជា សន្តិកម្មឆ្នោតមួយសន្តិកម្មបោះឆ្នោតបក្ស ។ បក្សយើងតែងឈ្នះរាល់ ការបោះឆ្នោត កន្លងមកដោយសារសន្តិកម្មឆ្នោតរបស់សមាជិក និង ក្រុមគ្រួសារនៃសមាជិកគណបក្សនិងអ្នកគាំទ្រ។ យើងជាសមាជិក គណបក្ស, កាតព្វកិច្ចរបស់យើងគឺការពារបក្ស ការពារបក្សគឺ តាមរយៈការបោះឆ្នោតឲ្យគណបក្ស។ យើងត្រូវប្រែក្លាយដោយ មោទនភាពថាសមាជិកបក្សម្នាក់ជាសន្តិកម្មឆ្នោតមួយសន្តិកម្មបោះឆ្នោត បក្ស ។ សុំមេត្តាគាំទ្រគោរពទេ។ ចំណុចនេះ បក្សយើងបាន ទទួលស្គាល់ថា យើងមិនទាន់ធ្វើបានល្អឥតខ្ចោះនោះទេ។ យើង នៅមានការខ្វះខាត ដែលកំពុងកែលម្អ។ យើងនៅមានមន្ត្រីមួយ



សកម្មភាពរៀនសូត្រក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សា
ឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៤

**ចំនួនមានការិយាល័យមិនត្រឹមត្រូវ ។ ប៉ុន្តែយើងត្រូវយល់ឲ្យច្បាស់
និងថ្លឹងឲ្យច្បាស់រវាងម្ខាងគុណសម្បត្តិរបស់គណបក្ស និងម្ខាង
គុណវិបត្តិរបស់គណបក្ស ដែលមិនទាន់បំពេញបំណងប្រាថ្នា
របស់បងប្អូនបាន ។**

គ.ជ.ប.បានវាយតម្លៃថា រយៈពេល ១៤ថ្ងៃនៃដំណើរការ
យោសនាបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ប្រព្រឹត្តទៅ
បានល្អ និងបញ្ចប់ដោយជោគជ័យ។ គណបក្សនយោបាយ
ទាំង១២ ដែលបានចុះបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត មានភាព
ចាស់ទុំខាងនយោបាយមានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ ចេះអត់ធុត់និង
អធ្យាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមក និងបានបង្កើតឡើងនូវបរិយាកាស
ល្អប្រសើរ គ្មានអំពើហិង្សាណាមួយគួរឲ្យកត់សម្គាល់ឡើយ។

គ.ជ.ប.បានកត់សម្គាល់ទៀតថា សភាពការណ៍ជាវិជ្ជមានក្នុង
ពេលយោសនាបោះឆ្នោតកន្លងទៅនេះ ក៏មានការចូលរួមចំណែក
យ៉ាងសកម្មពីអាជ្ញាធរដែនដី កងកម្លាំងសន្តិសុខ និងគណៈកម្មការ
រៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ដែលបានខិតខំរៀបចំ
សណ្តាប់ធ្នាប់ សម្របសម្រួល បង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់គ្រប់
គណបក្សនយោបាយ និងបញ្ចៀសបាននូវបាតុភាពអសកម្មទាំង
ឡាយដែលអាចកើតមានឡើងដោយចៃដន្យ។

ក្នុងថ្ងៃបោះឆ្នោត៖ ៤ មិថុនា ២០១៧

នៅថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ដែលជាថ្ងៃបោះឆ្នោតប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា
ដែលមានឈ្មោះបោះឆ្នោតបានទៅបោះឆ្នោត នៅតាមការិយាល័យ
បោះឆ្នោតនៅក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន។ ការិយាល័យបោះឆ្នោតមាន
ចំនួនសរុប ២២ ១៤៨ ការិយាល័យ។ នៅតាមការិយាល័យបោះ
ឆ្នោតនីមួយៗមានការរៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់រៀបរៀបរយល្អ ពុំមាន
បាតុភាពអាក្រក់ ឬអំពើបង្កហេតុណាមួយកើតឡើងគួរឲ្យកត់
សម្គាល់ឡើយ។ ប្រជាពលរដ្ឋមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតមាន
ចំនួន ៧ ៨៦៥ ០៣៣ នាក់។ អ្នកបានទៅ បោះឆ្នោតមានចំនួន
៧.១០៧.៣៩៥នាក់ ស្មើ ៩០,៣៧%។ សន្លឹកឆ្នោតបានការ
៦.៩៧៣.៩១១ សន្លឹក ស្មើ ៩៨,១២% សន្លឹកឆ្នោត មិនបានការ
១៣៣.៤៨៤ សន្លឹក ស្មើនឹង១,៨៨%។

លទ្ធផលជាផ្លូវការដែលគ.ជ.ប.បានប្រកាសគឺ៖ គណបក្ស
ប្រជាជនកម្ពុជាទទួលបាន៣.៥៤០.០៥៦សំឡេងត្រូវជា៥០,៧៦%
បើប្រៀបធៀប ឆ្នាំ២០១៣ កើន ៣០៤.០៨៧ សំឡេង ទទួលបាន
តំណែងមេឃុំ ចៅ សង្កាត់ ១១៥៦ ស្មើនឹង៧០,២៣% ឬជាង

២ភាគ៣នៃចំនួនឃុំ សង្កាត់ ទូទាំងប្រទេស ។ គណបក្សសង្គ្រោះ
ជាតិទទួលបានសំឡេង៣.០៥៦.៨២៤ស្មើនឹង៤៣,៨៣%ទទួល
បាន តំណែងមេឃុំ ចៅ សង្កាត់ ចំនួន ៤៨៩ ស្មើនឹង ២៩,៧១% ឬ
ក្រោម១ភាគ៣នៃចំនួនឃុំសង្កាត់ទូទាំងប្រទេស។ គណបក្សខ្មែរ
រួបរួមជាតិទទួលបានតំណែងមេឃុំចំនួន១ ។

ការវាយតម្លៃរបស់អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ អន្តរជាតិ

ក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតនេះ មានអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិសរុប
៧៤ ៦៧១ នាក់ មកពីអង្គការសមាគមចំនួន ២១ អង្គភាព ក្នុងនោះ
មកពីសហភាពសហព័ន្ធយុវជនកម្ពុជា ៣១ ៤៣១ នាក់ សមាគម
នារីកម្ពុជាដើម្បីសន្តិភាពនិងអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន២០៧៩៣នាក់ គណៈ
កម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា
ហៅកាត់ថា Comfrel មាន១៤ ៥៨០ នាក់។ ចំណែកអ្នកសង្កេត
ការណ៍អន្តរជាតិចំនួន៣៨៤ នាក់ មកពីបណ្តាស្ថានទូត និងអង្គការ
សមាគមអន្តរជាតិសរុប ៣៤ អង្គភាព ។ អ្នកសារព័ត៌មានជាតិនិង
អន្តរជាតិសរុបចំនួន ៧៨៨ នាក់មកពីអង្គភាពសារព័ត៌មានជាតិ
ចំនួន ៤៧ និងអង្គភាពសារព័ត៌មានអន្តរជាតិចំនួន ២៦ ស្ថាប័ន ។
ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយមានចំនួនសរុប១០៥ ៣៤៨នាក់
(ស្រី ២២ ៩៩២នាក់) ក្នុងនោះមានភ្នាក់ងារពេញសិទ្ធិចំនួន ៥៨
៦៧២ នាក់ (ស្រី១១ ៧៦២នាក់) ភ្នាក់បម្រុងចំនួន៤៦ ៧២១នាក់
(ស្រី ១១.២៣០នាក់)។

ក្រុមអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិដោយក្នុងនោះរួមមាន
ទាំងអង្គការអ្នកប្រជាធិបតេយ្យនិយមកណ្តាលអន្តរជាតិ (CDI-
International) សន្និសីទអន្តរជាតិនៃគណបក្សនយោបាយនៅ
អាស៊ី (ICAPP) និងអង្គការអ្នកប្រជាធិបតេយ្យ និយមកណ្តាល
អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកអន្តរជាតិ (CAPDI) សុទ្ធតែបានធ្វើការវាយតម្លៃ
រៀងៗខ្លួន ចំពោះដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ
សង្កាត់អាណត្តិទី៤នេះ ដោយចាត់ទុកថាដំណើរការបោះឆ្នោតឃុំ
សង្កាត់ កាលពីថ្ងៃទី៤មិថុនា បានប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ សន្តិភាព
ប្រសិទ្ធភាព និងមានតម្លាភាព។ ភាពល្អប្រសើរឡើងទាំងនេះ
រួមមាន គុណភាពនៃបញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត ការចុះឈ្មោះ
បេក្ខជនគណបក្សនយោបាយ កំណើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និង
ភាពបើកចំហររវាងគ.ជ.ប.ជាមួយអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងសាធា-
រណជន។

បណ្តាអង្គទូតប្រចាំនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានតាម
សង្កេតលើការបោះឆ្នោត ក៏បានវាយតម្លៃប្រកបដោយភាពវិជ្ជមាន
ក្រៃលែងចំពោះដំណើរការបោះឆ្នោតនេះ ។

ឆ្លងតាមលទ្ធផលនេះ បានបង្ហាញឲ្យឃើញច្បាស់ថា ប្រជាជន
កម្ពុជា ដ៏ច្រើនលើសលប់បំផុត បានបោះឆ្នោតគាំទ្រគណបក្ស
ប្រជាជនកម្ពុជាដើម្បីបន្តថែរក្សាសន្តិភាពនិងការអភិវឌ្ឍមាតុភូមិ។
លទ្ធផលនេះក៏បានឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញថា ប្រជាជនមិនទទួលយក
នូវសារនយោបាយ និង គោលនយោបាយរបស់គណបក្សប្រឆាំង
ដែលបង្កប់ទៅដោយឧបាយកលទុច្ចរិត បោកប្រាស់ បំផ្លិចបំផ្លាញ
សង្គមជាតិនោះឡើយ។ ជ័យជម្នះ ដែលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា
ទទួលបានក្នុងការបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ បានលើកទឹក
ចិត្តកាន់តែខ្លាំងឡើងទៀតដល់សមាជិក សមាជិកា គណបក្ស
ទាំងមូល ព្រមទាំងប្រជាជនទូទាំងប្រទេស ពង្រឹងឲ្យបានផ្ទុះ



សន្និបាតបូកសរុបការងារបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៤ នៅខេត្តព្រះសីហនុ (១៦-១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧)

សាមគ្គី ដើម្បីឈានទៅទទួលបានជ័យជម្នះជាថ្មីទៀត ក្នុងការបោះឆ្នោតសកលថ្នាក់ជាតិនាឆ្នាំ២០១៨ ខាងមុខនេះ ។

ដោយឡែកគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប.) កាលពីថ្ងៃទី១៦-១៧ ខែកក្កដា បានបើកសន្និបាតបូកសរុបការងាររៀបចំការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ អាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧នៅខេត្តព្រះសីហនុ។

តាមរយៈសន្និបាតនេះបានវាយតម្លៃថា ទោះបីជាការរៀបចំបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់អាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ សម្រេចបាននូវលទ្ធផលជោគជ័យយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏នៅតែមានចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនត្រូវដោះស្រាយ ហើយជាការពិតគ្មានការបោះឆ្នោតណាមួយរៀបចំឡើងដោយល្អឥតខ្ចោះ ១០០% នោះទេ។ កត្តាសំខាន់ៗ ដែលនាំឲ្យការរៀបចំការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ប្រព្រឹត្តទៅដោយជោគជ័យដោយសារកត្តាចំនួន៧ ក្នុងនោះ ទី១. អំពីក្របខណ្ឌច្បាប់ និងបទបញ្ជា, ទី២. អំពីរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង, ទី៣. អំពីការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដើម្បីរៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោតថ្មី, ទី៤. អំពីការអប់រំអ្នកបោះឆ្នោត និងសាធារណៈជន, ទី៥. អំពីការប្រើប្រាស់ទូរទស្សន៍និងវីទ្យុបស់រដ្ឋ, ទី៦. តម្លាភាពនៃការផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលបឋម នៃការបោះឆ្នោត និងទី៧.អំពីការដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹង។ ឯកឧត្តម **ស៊ុន ម៉ីន ហុក** ប្រធាន គ.ជ.ប.បានបញ្ជាក់ក្នុងសន្និបាតនេះថា នឹងយកបទពិសោធន៍ពីការបោះឆ្នោត ជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់នេះទៅកែលម្អសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំង តំណាងរាស្ត្រនៅឆ្នាំ២០១៨ ឲ្យកាន់តែល្អប្រសើរថែមទៀត។

ចំណែក**សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងមហាផ្ទៃ ដែលអញ្ជើញចូលរួមក្នុងពិធីបិទសន្និបាតនេះដែរបានលើកឡើងនូវអនុសាសន៍មួយចំនួន។ សម្តេចក្រឡាហោម បានមានប្រសាសន៍ថា ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រសួងមហាផ្ទៃ សូមកោតសរសើរ និងវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រី គ.ជ.ប. គ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ អាជ្ញាធរ កម្លាំងមានសមត្ថកិច្ច គណបក្សនយោបាយនានា អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិ អ្នកពាក់ព័ន្ធនានា ព្រមទាំងប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងអស់ ដែលបានចូលរួមអនុវត្ត និងគោរពច្បាប់បោះឆ្នោត បទបញ្ជា នីតិវិធី និងក្រមសីលធម៌សម្រាប់ការបោះឆ្នោតប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវ និងភាពថ្លៃថ្នូរធ្វើឲ្យការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់

អាណត្តិទី៤ នេះ ទទួលបានលទ្ធផលដ៏ល្អប្រសើរទាំងលើទិដ្ឋភាពច្បាប់បច្ចេកទេស ក្រោមបរិយាកាសសន្តិភាព មានស្ថិរភាពនយោបាយ សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ និងមានសុវត្ថិភាពយ៉ាងល្អប្រសើរ។

សម្តេចក្រឡាហោមបានបញ្ជាក់ថា ចាប់តាំងពីការបោះឆ្នោតជាតិ ឆ្នាំ១៩៩៣ រហូតមកទល់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ កម្ពុជាបានធ្វើការបោះឆ្នោតតាមគោលការណ៍នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេរីពហុបក្ស ទាំងការបោះឆ្នោតដោយផ្ទាល់ និងមិនផ្ទាល់យ៉ាងទៀងទាត់ ស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញច្បាប់បោះឆ្នោតសរុបចំនួន១៣ ការបោះឆ្នោតរួចហើយ។ ផ្អែកតាមបទពិសោធន៍ជាអន្តរជាតិគ្មានប្រទេសណាមួយ ដែលបានរៀបចំចាត់ចែងការបោះឆ្នោតបានល្អឥតខ្ចោះនោះឡើយ ។ ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងនេះក្តី នៅកម្ពុជាពីការបោះឆ្នោតមួយទៅការបោះឆ្នោតមួយត្រូវបានមជ្ឈដ្ឋានជាតិ និងអន្តរជាតិ វាយតម្លៃថា ការបោះឆ្នោតបានប្រព្រឹត្តទៅតាមគោលការណ៍នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេរីពហុបក្សនៅកម្ពុជាកាន់តែមានភាពល្អប្រសើរ។ កាន់តែបើកចំហរ ក្រោមការចូលរួមអង្កេតមើលដោយផ្ទាល់ពីភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ និងអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិនិងអន្តរជាតិនានា នឹងកាន់តែមានសុវត្ថិភាព។

សម្តេចក្រឡាហោមបានបញ្ជាក់ទៀតថា សមិទ្ធផលដែលសម្រេច បានទាំងនេះ អាស្រ័យដោយយើងទាំងអស់គ្នា ទាំងរាជរដ្ឋាភិបាល គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត គណបក្សនយោបាយ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ បានខិតខំរួមគ្នាធ្វើការកែលម្អដំណើរការបោះឆ្នោតទាំងក្របខណ្ឌច្បាប់ និងក្របខណ្ឌបច្ចេកទេសពីការបោះឆ្នោតមួយ ទៅការបោះឆ្នោតមួយទៀត ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការប្រមូលប្រមូលអនុសាសន៍ និងធាតុចូលពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ព្រម ជាមួយការតាំងចិត្ត និងការចូលរួមប្រកបដោយភាពស្មោះស្រស់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់សំដៅរួមគ្នាលើកកម្ពស់ដំណើរការបោះឆ្នោតតាមគោលការណ៍នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេរីពហុបក្សនៅកម្ពុជា។

សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង បានរំលឹកថា នៅក្រោយការបោះឆ្នោតជាតិឆ្នាំ២០១៣ គណបក្សនយោបាយដែលមានអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភាបានរួមគ្នាដើម្បីពិនិត្យ និងរៀបចំកែទម្រង់ស្ថាប័នរៀបចំការបោះឆ្នោតតាមរយៈការធ្វើវិសោធនកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដើម្បីឈានទៅរៀបចំច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត សំដៅធានាឯករាជ្យភាព ស្វ័យភាពរបស់គ.ជ.ប. ដែលជាស្ថាប័នរៀបចំការបោះឆ្នោត។ ព្រមជាមួយនេះច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ និងច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ក៏ត្រូវបានពិនិត្យ និងរៀបចំជាថ្មីដែលក្នុងក្របខណ្ឌច្បាប់ទាំងនោះ បានតម្រូវឲ្យ គ.ជ.ប. និងរាជរដ្ឋាភិបាលសហការគាំទ្រគ្នាក្នុងការរៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោតថ្មីឆ្នាំ២០១៦ សំដៅធានាឲ្យបញ្ជីបោះឆ្នោតថ្មីនេះកាន់តែមានភាពសុក្រឹត្យ និងមានការជឿទុកចិត្តថែមទៀតពីសំណាក់អ្នកបោះឆ្នោត និងសាធារណៈជនគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ។

សកម្មភាពសមាជិករដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា-រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស



បក្សប្រជាជនកម្ពុជា ស្រុកកំពង់ស្វាយ សរុបវត្តមានចំនួន ២៣នាក់ ។

ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ទួល ញ៉ែល** បានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់អង្គប្រជុំដោយបានបកស្រាយអំពីលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ អាណត្តិទី៤ ពីថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ ក្នុងក្របខណ្ឌទូទាំងប្រទេស ដែលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ទទួលបានជោគជ័យ ។ នេះបានបញ្ជាក់ថា ប្រជាជនកម្ពុជានៅតែផ្តល់ការទុកចិត្តមកលើគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងការដឹកនាំប្រទេសជាតិ បន្តទៀត ។

ថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដាឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍**ទៀង ចាញ់** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ បានអញ្ជើញចូលរួមក្នុងកម្មវិធីបញ្ចុះបឋមសិលាសាងសង់អគារទីចាត់ការកងរាជអាវុធហត្ថ នៅមជ្ឈមណ្ឌលហ្វឹកហ្វឺនភ្នំជំរាយ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង។ ក្នុងឱកាសនោះ ឯកឧត្តមបានជួបសំណេះសំណាលជាមួយកងទ័ពនៅទីនោះផងដែរ។



ថ្ងៃទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ លោកជំទាវ **ម៉ែន សំអន** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋសភា - ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច បានអញ្ជើញជា

កិត្តិយសក្នុងពិធីស្រោចសុគន្ធាវិព្រះគ្រូធម្មចរិយា **វង់ វុទ្ធី** ព្រះរាជាគណប្នាក់កិត្តិយស ព្រះចៅអធិការវត្តតេជៈភ្នំស្រង់ ដែលបានទទួលគោរម្យងារជាព្រះព្រហ្ម បញ្ញា ដែលស្ថិតក្នុងឃុំស្រង់ ស្រុកគងពិសី ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ។

ថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដា ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី **តែ គឹមយ៉ាន** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ប្រធានអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន ឯកឧត្តម **សួន បវរ** អភិបាលគណៈអភិបាលខេត្តបន្ទាយមានជ័យ និងមន្ត្រីក្រុមការងារបានអញ្ជើញទៅថ្វាយបង្គំ និងសួរសុខទុក្ខព្រះគ្រូចៅអធិការគ្រូសូត្រឆ្វេង និងស្តាំព្រះសង្ឃ គង់ចាំព្រះវស្សានៅវត្តស្រះកណ្តាលខ្វាស់ភូមិខ្វាស់ឃុំបុស្សស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ និងបានជួបថ្លែងអំណរគុណប្រជាពលរដ្ឋដែលបានទៅចូលរួមបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់អាណត្តិទី៤ កន្លងទៅថ្មីៗនេះ។



សកម្មភាពសមាជិករដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា-រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស



ថ្ងៃទី២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **ទេព ខន** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាលអនុប្រធានទី២ព្រឹទ្ធសភា បាននាំយកទេយ្យទាន ទៀនវស្សា និងបច្ច័យទៅប្រគេនព្រះសង្ឃ គង់ចាំព្រះវស្សា និងពិនិត្យមើលការដ្ឋានសាងសង់ព្រះវិហារ នៅវត្តប្រាំបីមុំ ឃុំប្រាំបីមុំ ស្រុកទ្រាំង ខេត្តតាកែវ។

ក្នុងខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ នេះ ឯកឧត្តម **ហង់ ជួន** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ជាទេសាភិបាលធនាគារជាតិ និងប្រធានក្រុមការងារថ្នាក់ជាតិចុះជួយស្រុកសន្ទុក បានចុះសំណេះសំណាល និងថ្លែងអរគុណចំពោះប្រជាប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងស្រុក ដែលបានទៅចូលរួមបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់អាណត្តិទី៤បានគ្រប់គ្នានិងបានអំពាវនាវឲ្យប្រជាពលរដ្ឋគាំទ្រគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាទៀត ដើម្បីបន្តដឹកនាំប្រទេសឆ្ពោះទៅកាន់ការអភិវឌ្ឍ ។ នោះ ឯកឧត្តម និងលោកជំទាវក៏បាននាំយកទៀនវស្សា គ្រឿងឧបភោគបរិភោគទៀនវស្សា និងបច្ច័យទៅប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃគង់ចាំព្រះវស្សាចំនួន២៧វត្តក្នុងស្រុកសន្ទុកខេត្តកំពង់ធំផងដែរ។



ថ្ងៃទី ២៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **អ៊ុក វ៉ាន់** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាជួយដឹកនាំក្រុមការងារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ អមដំណើរដោយឯកឧត្តមរដ្ឋលេខាធិការ អនុរដ្ឋលេខាធិការអគ្គនាយក និងមន្ត្រីជំនាញ បានអញ្ជើញពិនិត្យមើលសកម្មភាពស្ថាបនាផ្លូវជនបទក្រាលកៅស៊ូពីរជាន់ប្រភេទ (DBST) ប្រវែង ១៧ គ.ម. តភ្ជាប់ពីផ្លូវជាតិលេខ ៦ ត្រង់ភូមិខ្នាស់ ឃុំខ្នាស់ ទៅភូមិដំរីឆ្លង ឃុំខ្នាពោធិ ឆ្លងកាត់ឃុំចំនួន ៣ ក្នុងស្រុកសុទ្រនិគម ខេត្តសៀមរាប ។ ផ្លូវនេះគ្រោងនឹងបញ្ចប់ការសាងសង់នៅចុងឆ្នាំ ២០១៨ ។

ក្នុងខែកក្កដា នេះដែរ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ **គង់ គឹម** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា នាយសេនាធិការចម្រុះកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ និងក្រុមការងារបានអញ្ជើញទៅសាកសួរសុខទុក្ខពិនិត្យសកម្មភាពការងារ និងជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនខេត្តឧត្តរមានជ័យ។ ក្នុងឱកាសនោះ ឯកឧត្តមក៏បានអញ្ជើញចូលទៅមើលការងារសាងសង់អគារសិក្សាថ្មី និងជួបសំណេះសំណាលជាមួយក្មួយៗ សិស្សសាលានៃវិទ្យាល័យសំរោងស្ថិតនៅក្រុងសំរោង ខេត្តឧត្តរមានជ័យផងដែរ។



ថ្ងៃទី២១ ខែកក្កដា ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ **ហង់ សុភា** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អគ្គមេបញ្ជាការរងកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ មេបញ្ជាការកងទ័ពជើងគោក បានអញ្ជើញជួបសំណេះសំណាលនិងចូលរួមក្នុងពិធីបិទវគ្គហ្វឹកហ្វឺនក្រុមបាញ់កាំភ្លើងដៃ លើកទី២៧ និងម៉ាក្សតុនឆ្នាំ២០១៧ កងទ័ពជើងគោកនៅបញ្ជាការដ្ឋានការពារកោះឆ្នេរ កងទ័ពជើងទឹកនាខេត្តព្រះសីហនុ។

សកម្មភាពសមាជិករដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា-រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស

ថ្ងៃទី២១ ខែកក្កដា ឯកឧត្តម **លីម គានហោ** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយមបាន អញ្ជើញពិនិត្យស្ថានភាពទឹក និងការងារបង្កបង្កើនផលរបស់ខេត្តនៅជុំវិញបឹងទន្លេសាប ដែលជាខេត្តមានសក្តានុពលលើដំណាំស្រូវ ។ សកម្មភាពនេះ ក៏ដើម្បីពិនិត្យពង្រីកគម្រោងសាងសង់អាងទឹកនិងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្របន្ថែមទៀតនៅ ចំណុចសំខាន់ៗមួយចំនួន។



ថ្ងៃទី២១ ខែកក្កដា ឯកឧត្តម **ឯម សំអាន** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃបាន អញ្ជើញជួបសំណេះសំណាលជាមួយកងកម្លាំងនគរបាលជាតិនិងប្រកាសតាំងសិប កម្លាំងនគរបាល វគ្គទី២ នៅសាលានគរបាលជាតិ ភូមិភាគ ៣ នៅខេត្តកំពង់ស្ពឺ ។ ជាមួយការកោតសរសើរឯកឧត្តមក៏បានរំលឹកដល់នគរបាលជាតិទាំងអស់ត្រូវគោរពឲ្យបាននូវវិន័យនិងសីលធម៌។

ក្នុងខែកក្កដា នេះដែរ ឯកឧត្តម **សាយ សំអាល់** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថានបាន អញ្ជើញពិនិត្យមើលតំបន់ធម្មជាតិ តំបន់អភិរក្សនានានៅភាគខាងជើងនិងពាយ័ព្យនៃប្រទេសកម្ពុជា។ ពីទីនោះលោកបានអំពាវនាវឲ្យមានការចូលរួមការពារអភិរក្សធម្មជាតិ និងសូមឲ្យប្រជាពលរដ្ឋធ្វើដំណើរកម្សាន្តទៅកាន់តំបន់ទាំងនោះផងដែរ។



ថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឯកឧត្តម **ស សុខា** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា តំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលព្រៃវែង និងលោកជំទាវ បានចូលរួមជាមួយលោកជំទាវ **ឆ្លៀង សាខន ស ខេន** ភរិយាសម្តេចក្រឡាហោម **ស ខេន** កម្លាំងសមត្ថកិច្ចនិងក្រុមការងារជាច្រើនទៀត ចុះជួយស្ទង់ស្រូវប្រជាកសិករក្នុងស្រុកពោធិ៍រៀង ។



ថ្ងៃទី២២ ខែកក្កដា ឯកឧត្តម **ថង សាវុន** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អភិបាលគណៈអភិបាលខេត្តរតនគិរីបានចុះពិនិត្យវឌ្ឍនភាព នៃការសាងសង់សំណង់អគារសិក្សាដែលជាអំណោយដ៏ថ្លៃថ្លារបស់**សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៅស្រុកលំផាត់ និងវឌ្ឍនភាពនៃការងារកសិកម្មនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនវិនិយោគដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចហ៊ុនអាញលំផាត់ និងអណ្តូងមាស។ ក្នុងឱកាសចុះពិនិត្យនេះដែរ ឯកឧត្តមអភិបាលខេត្តបានសម្រេចជួយសាងសង់ស្ពានមួយកន្លែងស្ថិតនៅក្នុងឃុំល្បាំង១ ស្រុកលំផាត់ ដើម្បីសម្រួលដល់ការធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ។

សកម្មភាពសមាជិករដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា-រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស



ថ្ងៃទី២៧ ខែកក្កដា ឯកឧត្តម **ស ថាវី** សមាជិកគណៈកម្មាធិការ កណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្ត ឧត្តរមានជ័យ បានអញ្ជើញចុះទៅពិនិត្យស្ថានភាពជំនន់ទឹកភ្លៀង នៅ ស្រុកត្រពាំងប្រាសាទ និងស្រុកអន្លង់វែង។ លោកបានរំលឹកដល់មន្ត្រី មូលដ្ឋានឲ្យតាមដានបានជាប់ជាប្រចាំចំពោះស្ថានភាពទឹកជំនន់ និង ត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់ការជួយសង្គ្រោះ ។

ថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឯកឧត្តម **ម៉ៅ ធីន** សមាជិក គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អភិបាល នៃគណៈអភិបាលខេត្តពោធិ៍សាត់ បានបន្តទទួលដោះស្រាយ បញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដែលជាភ្នាក់ងារទៅតាមសំណូមពរ របស់ប្រជាពលរដ្ឋ នៅមុនកំដៅជាក្រោយម៉ោងការងាររដ្ឋបាល។



ថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឯកឧត្តម **ឈុន ច័ន្ទឿន** សមាជិកគណៈកម្មាធិការ កណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តកំពង់ ឆ្នាំង បានអញ្ជើញចូលរួមបើកការដ្ឋានសាងសង់សួនច្បារថ្មីលើផ្ទៃដី ២,៣៩ហិ.តស្ថិតក្នុងភូមិម៉ុងបារាំងសង្កាត់ប្ដេរ។ ឯកឧត្តមបានបញ្ជាក់ថា ការបើកការដ្ឋានសាងសង់សួនច្បារថ្មីដ៏ធំនេះ គឺបានដោយសារប្រទេស យើងមានសុខសន្តិភាពស្ថិរភាពពេញលេញនិងមានការអភិវឌ្ឍដែរ។

នៅថ្ងៃទី២៨ខែមិថុនាឆ្នាំ២០១៧ គណៈកម្មាធិការគណបក្សប្រជាជន កម្ពុជា ខេត្តកំពត បានរៀបចំមិទ្ធិញ្ញអបអរសាទរឧបអនុស្សាវរីយ៍លើក ទី៦៦ ថ្ងៃបង្កើតគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា(២៨ មិថុនា ១៩៥១-២៨ មិថុនា ២០១៧) ក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តម **ចាន់ ថេស្ដា** ប្រធាន គណៈកម្មាធិការគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ខេត្តកំពតដែលមានអ្នកចូល រួមជាសមាជិកសមាជិកាគណបក្ស 3600 នាក់។



ព្រឹកថ្ងៃទី១៩ ខែកក្កដា ឯកឧត្តម **សុខ ឌូ** អភិបាលគណៈអភិបាល ខេត្តកំពង់ធំ បានអញ្ជើញជួបសំណេះសំណាលជាមួយព្រះសង្ឃ ប្រជា ពលរដ្ឋសិស្សានុសិស្សក្នុងពិធីលែងកូនត្រីពូជ១០០គ.ក្រ ដែលមានចំនួន ៤ម៉ឺនក្បាល ក្នុងនោះ កូនត្រីឆ្អិន ៣ម៉ឺនក្បាល កូនត្រីកាហែ ៩ពាន់ក្បាល និង កូនត្រីកន្ទរ ១ពាន់ក្បាល ស្ថិតនៅសហគមន៍ស្រះជម្រកត្រីអូរឫស្សីម្នាក់ ក្នុងភូមិត្រពាំងឫស្សី ឃុំត្រពាំងឫស្សី ស្រុកកំពង់ស្វាយ ។

សកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស



ដែលមានវត្តមានអញ្ជើញចូលរួមពីបណ្តាក្រុមជនបង្គោលក្រុមការងារថ្នាក់កណ្តាលចុះជួយខេត្តកំពង់ចាម និងខេត្តត្បូងឃ្មុំ។

ថ្ងៃទី២៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ គណៈប្រតិភូក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល ដឹកនាំដោយ ឯកឧត្តម **យស ដានីស្រា** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងសមាជិក ពលរដ្ឋបានអញ្ជើញចូលរួម៖

- ពិធីបញ្ចូលសមាជិកគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ចំនួន ១៥៧រូប នៅរដ្ឋធានីប៉េកាំង សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន។

- ពិធីអបអរសាទរខួបអនុស្សាវរីយ៍លើកទី៦ ថ្ងៃបង្កើតគណបក្ស នៅសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ដែលមានការចូលរួមអបអរសាទរពីតំណាងក្រសួងទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិនៃបក្សកុម្មុយនីស្តចិន យុវជនបក្សកុម្មុយនីស្តចិន និងមិត្តចិន ព្រមទាំងសមាជិក-សមាជិកាគណបក្ស ជាយុវនិស្សិតនៅរដ្ឋធានីប៉េកាំង សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន។



លើកទី៦ ថ្ងៃបង្កើតគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ក្រោមវត្តមានឯកឧត្តម **គុយ គូន** ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាប្រចាំប្រទេសអូស្ត្រាលី និងលោកជំទាវ **ហ្វូ ហាង** ប្រធានក្រុមការងារតំបន់៣ ព្រមទាំងអនុប្រធាន និងសមាជិកក្រុមការងារមួយចំនួនទៀតដែលមានសមាជិកចូលរួមចំនួន ៥០០នាក់។

ថ្ងៃទី០៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ គណៈកម្មាធិការគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាប្រចាំប្រទេសអាស៊ីមីង និងផែន រួមជាមួយសមាជិក សមាជិកាគណបក្ស និងយុវជនគណបក្សយ៉ាងច្រើនកុះករ បាននាំគ្នាប្រារព្ធពិធីអបអរសាទរខួបអនុស្សាវរីយ៍លើកទី៦ ថ្ងៃបង្កើតគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ក្រោមអធិបតីភាព លោកជំទាវ **ទូច សុផារដ្ឋ** ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ប្រចាំសាធារណៈរដ្ឋសហព័ន្ធអាស៊ីមីង និងឯកឧត្តម **ហួត ហាង** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាប្រធានក្រុមការងាររៀបចំអង្គការចាត់តាំងយុវជនគណបក្សប្រចាំទ្វីបអឺរ៉ុប។



បក្សប្រជាជនកម្ពុជាក្រោមអធិបតីភាព ឯកឧត្តម **ស សុខា** តំណាងរាស្ត្រអណ្តូលព្រៃវែង ឯកឧត្តម **ជ សុមេធី** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាល និងជាអនុប្រធានគណៈកម្មាធិការបក្សខេត្ត អ្នកចូលរួមចំនួន ២៣០នាក់។

ថ្ងៃទី០២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **វ៉ា ចន** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល ប្រធានក្រុមការងារខេត្តចុះជួយស្រុកព្រៃកប្រសព្វ និងជាប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្តបានអញ្ជើញជាអធិបតីភាពក្នុងពិធីអបអរសាទរខួបអនុស្សាវរីយ៍លើកទី៦ ថ្ងៃបង្កើតគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ដែលមានសមាជិក-សមាជិកាចូលរួមចំនួន ២៤០នាក់ និងយុវជនបក្សស្រុក ៥០នាក់។



ថ្ងៃទី០៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **ចិន បាណាង** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្តព្រៃវែង បានអញ្ជើញចូលរួមក្នុងពិធីប្រកាសសេចក្តីសម្រេចបំពេញបន្ថែម ក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្តព្រៃវែង និងប្រកាសបញ្ចូលយុវជនស្រុកបាភ្នំជាសមាជិកថ្មីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាក្រោមអធិបតីភាព ឯកឧត្តម **ស សុខា** តំណាងរាស្ត្រអណ្តូលព្រៃវែង ឯកឧត្តម **ជ សុមេធី** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាល និងជាអនុប្រធានគណៈកម្មាធិការបក្សខេត្ត អ្នកចូលរួមចំនួន ២៣០នាក់។

សកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស



ស្តីពីលទ្ធផលនៃកិច្ចប្រជុំសន្និសីទអន្តរជាតិនៃគណបក្សនយោបាយនៅអាស៊ី (ICAPP) លើកទី២៨ នៅទីក្រុងសេអ៊ូល សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ និងអបអរសាទរការបញ្ចូលតំបន់ប្រាសាទសម្បូរព្រៃគុកទៅក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌពិភពលោក ព្រមទាំងរៀបចំពិធីបញ្ចូលសមាជិកថ្មីរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ចំនួន ១៩ នាក់។

ថ្ងៃទី០៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ លោក **សោម ពិសិដ្ឋ** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាអភិបាលរងខេត្តកែប បានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីប្រកាសសុពលភាពសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសង្កាត់ និងប្រកាសឈ្មោះប្រធានក្រុមប្រឹក្សា ចៅសង្កាត់រងទី១ និងចៅសង្កាត់រងទី២ ក្នុងអាណត្តិទី៤ នៃរដ្ឋបាលសង្កាត់កែប ក្រុងកែប ខេត្តកែប។



និងជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តកំពត ដែលមានការចូលរួមពីសមាជិក សមាជិក នៃក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្តកំពត។

ថ្ងៃទី២៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **ស្រី សុភ័ក្ត្រ** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្ត រួមជាមួយ ឯកឧត្តម **អ៊ុច គឹមលាង** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល បានដឹកនាំកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាជាមួយ ក្រុមយុវជនគណបក្សសង្កាត់-មេភូមិ/អនុភូមិ ទូទាំងក្រុងកំពង់ចាម ដើម្បីបូកសរុបការងារបោះឆ្នោតកន្លងមក ដែលមានអ្នកចូលរួមចំនួន ១៥០នាក់។



ការងារ និងដាក់ទិសដៅអនុវត្តបន្ត សំរាប់ការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៨ ដែលមានសមាជិកចូលរួមចំនួន ៣៧២នាក់។

ថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ក្រុមការងារយុវជនគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាខេត្តកំពត ដឹកនាំដោយ ឯកឧត្តម **គុន សារពេជ្រ** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្តកំពត បានអញ្ជើញចុះសួរសុខទុក្ខ និងផ្តល់អំណោយមួយចំនួនជូនដល់លោក **សូ សុណា** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនខេត្ត ដែលសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តកំពត។



ថ្ងៃទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ គណៈកម្មាធិការគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាប្រចាំនៅចក្រភពអង់គ្លេស បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំមួយ ដើម្បីអបអរសាទរខួបអនុស្សាវរីយ៍លើកទី ៦៦ ថ្ងៃបង្កើតគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់អាណត្តិទី៤ កាលពីថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ ផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីណែនាំស្តីពីកិច្ចការអាទិភាពមួយចំនួនចំពោះមុខ និងសេក្តីថ្លែងការណ៍

ថ្ងៃទី០៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **គុន សារពេជ្រ** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្តកំពត បានបើកកិច្ចប្រជុំក្បាលម៉ាស៊ីនដើម្បីពិភាក្សាការងារយុវជនគណបក្សប្រចាំត្រីមាសទី២ ឆមាសទី១ ក្រោមវត្តមាន លោក **អ៊ុក ឡាយ** អនុប្រធានគណៈចលនាមហាជន

ថ្ងៃទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **ហួត ហាង** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាប្រធានជនបង្គោលយុវជនស្រុកចំការលើ បានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីជួបសំណេះសំណាលជាមួយសកម្មជនយុវជនគ្រប់ថ្នាក់របស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងស្រុកចំការលើ ខេត្តកំពង់ចាម ដើម្បីថ្លែងអំណរគុណ និងស្តាប់ពីវឌ្ឍនភាព

សមិទ្ធផលសំខាន់ៗមួយចំនួននៃវិស័យសេដ្ឋកិច្ច



ការនាំចេញអង្ករកម្ពុជាមានការកើនឡើងនៅក្នុងរយៈពេល៦ ខែដើមឆ្នាំនេះ



រយៈពេល ៦ខែ ដើមឆ្នាំនេះការងារអាជីវកម្ម និងផលិតកម្មកៅស៊ូមានកំណើនឡើងវិញ

មកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ស្ថាប័នរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិសំខាន់ៗ រួមទាំង ស្ថាប័នសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា នៅតែបន្តធ្វើការព្យាករណ៍កំណើនសេដ្ឋកិច្ច កម្ពុជាមានភាពរឹងមាំស្ថិតក្នុងរង្វង់ ៧ % ក្នុងឆ្នាំ២០១៧ និង ឆ្នាំ២០១៨ ដោយសារការងើបឡើងវិញនៃវិស័យកសិកម្មប្រមាណ ២% កំណើនរឹងមាំនៃវិស័យ ឧស្សាហកម្មប្រមាណ ១០,៧% កំណើនវិស័យសេវាកម្ម ប្រមាណ ៦,៥% ។ កម្ពុជាអាចគ្រប់គ្រង អត្រាអតិផរណាឲ្យស្ថិតក្នុងកម្រិតអាចគ្រប់គ្រងបាន ពោលគឺ ប្រមាណ៣,៥%ក្នុងឆ្នាំ២០១៧នេះនិងប្រមាណ៣,៨%នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ ។

✱ រយៈពេល ៦ខែ ក្នុងឆ្នាំនេះ អង្ករកម្ពុជាត្រូវបាននាំចេញសរុប ចំនួន ២៨៨.៥៦២ តោន ទៅកាន់ ៥៦ ប្រទេស។ បើធៀបនឹងរយៈ ពេល ៦ខែ ឆ្នាំមុន គឺការនាំចេញអង្ករ បានកើនឡើង ៧,៦០%។ កាលពី៦ខែក្នុងឆ្នាំ២០១៦ការនាំចេញអង្ករមានចំនួន២៦៨.១៩០ តោន។ អង្ករកម្ពុជា ដែលបាននាំចេញរយៈពេល ៦ខែ ក្នុងឆ្នាំនេះ គឺប្រទេសចិន ឈរលំដាប់ទី១ (៩៤.៧២០ តោន) ប្រទេសបារាំង ឈរលំដាប់ទី២ (៣៧.៣២១ តោន) ប្រទេសប៊ូឡូញ ឈរលំដាប់ ទី៣ (២.៦៣៩ តោន) ប្រទេសអង់គ្លេស ឈរលំដាប់ទី៤ (២១. ២៦៩ តោន) ប្រទេសនីជឺឡែន ឈរលំដាប់ទី៥ (១៤.៨៩៤ តោន) ប្រទេសប៊ែលហ្សិក ឈរលំដាប់ទី៦ (១១.៤៣២ តោន) ប្រទេស ឆេក ឈរលំដាប់ទី៧ (៩.៩០៧ តោន) ប្រទេសកាបុង ឈរ លំដាប់ទី៨ (៨.៨៨២ តោន) ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ឈរលំដាប់ទី៩ (៨.១៣០តោន) និងប្រទេសអ៊ីតាលីឈរលំដាប់ទី១០ (៧.០៩៩ តោន) ។ ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទក៏បានប្រកាសថា បច្ចុប្បន្ន ការនាំចេញអង្ករ មានចំនួន ៧២ ក្រុមហ៊ុន។ ដោយឡែក ក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ ក្រសួងកសិកម្ម បានប្រកាសថា ការនាំ អង្ករចេញ តាមរយៈច្រកចេញ-ចូលតែមួយ គឺមានបរិមាណសរុប ចំនួន ៣០.៩២៥តោន ដែលមានការថយចុះចំនួន ២.៩៣៧ តោន

(៩,៥០%) ធៀបនឹងបរិមាណនាំចេញអង្ករក្នុងខែមិថុនាឆ្នាំ២០១៦។

✱ ក្រសួងកសិកម្ម បានប្រកាសថា ក្នុងការងារ អាជីវកម្ម និង ផលិតកម្មកៅស៊ូនោះរយៈពេល៦ខែក្នុងឆ្នាំ២០១៧មានចំនួនសរុប ១៧២.៦៨៤ ហិកតាក្នុងនោះផ្ទៃដីចម្ការកៅស៊ូសរុប ៤៣៣.៨២៧ ហិ.ត។ រីឯការផលិតអនុវត្តបានប្រចាំខែ មានចំនួន ៩២.៣៧៩ តោន និងបញ្ចេញលក់ប្រចាំខែមានចំនួន ៦៥.៥៥៦ តោន។

របាយការណ៍បង្ហាញថាសព្វថ្ងៃនេះចម្ការកៅស៊ូកសិឧស្សាហកម្ម រដ្ឋមាន១គីឡូស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជាដែលមានផ្ទៃដីអាជីវកម្ម ៥៨៣ ហិ.ត ផ្ទៃដីចម្ការកៅស៊ូសរុប ៧៧៦ ហិ.ត ផលិតផលអនុវត្ត បានប្រចាំខែ ២២៤ តោន និងបញ្ចេញលក់ប្រចាំខែ ១៥០ តោន។

ចំណែកចម្ការកៅស៊ូកសិឧស្សាហកម្មឯកជន មានចំនួន ៩ ក្រុមហ៊ុន រួមមាន៖ ១-ក្រុមហ៊ុន សុភក្តិនីកា អិនវេសមេន គ្រុប។ ២-ក្រុមហ៊ុន ស៊ីហ្វរ៉ាប៊ីលីមីធីត (រតនគីរី) ។ ៣-ក្រុមហ៊ុន ចម្ការ កៅស៊ូតាប៉ាវ។ ៤-ក្រុមហ៊ុន ឡុងស្រេង។ ៥-ក្រុមហ៊ុន ចម្ការកៅស៊ូ មេមត់ ខូអិលធីឌី ។ ៦-ក្រុមហ៊ុន ស៊ីហ្វរ៉ាសសស (ស្នួល) ។ ៧-ក្រុមហ៊ុន អានម៉ាឌីគ្រុប (ពាមជាំងរមាសហែក) ។ ៨-ក្រុមហ៊ុន អានម៉ាឌី គ្រុប (ចម្ការអណ្តូង) និង៩-ក្រុមហ៊ុនព្រែក (ខេមបូឌា) ខូអិល ធីឌី។ ក្រុមហ៊ុនឯកជនទាំង ៩នេះ មានផ្ទៃដីអាជីវកម្មកៅស៊ូ សរុប ៣២.១០១ ហិ.ត ផ្ទៃដីចម្ការកៅស៊ូសរុប ៥២.៨៥១ ហិ.ត ផលិតផលអនុវត្តបានប្រចាំខែ ៣៦.៨៥៥ តោន និងបញ្ចេញលក់ ប្រចាំខែ មានចំនួន ១១.៥០៦ តោន។ ក្រុមហ៊ុនវិនិយោគលើសម្បទាន ដីសេដ្ឋកិច្ច មានផ្ទៃដីអាជីវកម្មកៅស៊ូ ចំនួន ៤៤.៦០០ ហិ.ត ផ្ទៃដី ចម្ការកៅស៊ូសរុប ២២៥.៩០០ ហិ.ត ផលិតផលអនុវត្តបាន ១១.៨០០ តោន និងបញ្ចេញលក់ប្រចាំខែ ១១.៣០០ តោន។ ដោយឡែក ក្រុមហ៊ុន ចម្ការកៅស៊ូគ្រួសារ មានផ្ទៃដីអាជីវកម្មសរុប ៩៥.៤០០ ហិ.ត ផ្ទៃដីចម្ការកៅស៊ូសរុប ១៥៤.៣០០ ហិ.ត ផលិតផលអនុវត្តបានប្រចាំខែ មានចំនួន ៣២.២០០ តោន

និងបញ្ចេញលក់ប្រចាំខែ មានចំនួន ៣១.៦០០ តោន។

សម្រាប់ឆមាសទី១ ក្នុងឆ្នាំ២០១៧ នេះ តម្លៃកៅស៊ូជាមធ្យម ១៤៥០ ដុល្លារអាមេរិក ក្នុង ១តោន។ ដូច្នេះសរុបរយៈពេល ៦ខែ ក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ផលិតកម្មកៅស៊ូ រាប់ទាំងចម្ការដុំ ចម្ការក្រុមហ៊ុន ឯកជន ក្រុមហ៊ុនវិនិយោគលើសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និងក្រុមហ៊ុន ចម្ការកៅស៊ូគ្រួសារ ដែលបានបញ្ចេញលក់ សរុបចំនួន ៦៥.៥៥៦ តោនគឺទទួលបានចំណូលសរុប៥៥.០៥៦.២០០ដុល្លារអាមេរិក។

✱ របាយការណ៍របស់ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទ ដែលបានផ្សព្វផ្សាយក្នុងខែកក្កដា នេះ បង្ហាញថា ចំណូលព្រៃឈើ សម្រាប់ឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧នេះ គឺចំណូលពីថ្លៃស្វយសារផល អនុផលព្រៃឈើ សរុបចំនួន ១៦.៩៥៣.៤៧៧.០៦១ រៀល និងចំណូលពីសេវាសាធារណៈចំនួន ២.៧១១.៥៩៧.៧៥៤ រៀល និង៩៩ ២០៤,៨៥ ដុល្លារអាមេរិក សរុបគិតជាដុល្លារ ៤ ៨៩១ ៧៨០,២៣ ដុល្លារ។

របាយការណ៍ដដែល ក៏បានបង្ហាញពីការផ្តល់ទិដ្ឋាការអាជ្ញាប័ណ្ណ នាំចេញផល អនុផលព្រៃឈើ ជូនក្រុមហ៊ុនចំនួន ៨ មានបរិមាណ ឈើកែច្នៃ ចំនួន ៦ ៣៦៤ ម៉ែត្រគូប ជ័រទឹកចំនួន ៨៨ តោន និងផ្សងអាកាស្យា ចំនួន ២៧ តោន ព្រមទាំងបានផ្តល់ទិដ្ឋាការ អាជ្ញាប័ណ្ណនាំចូលចំនួន៤ក្រុមហ៊ុនដែលមានបរិមាណផលិតផល ឈើកែច្នៃសរុបចំនួន ៣ ២០៩ ម៉ែត្រគូប។ ក្រុមហ៊ុនចំនួន ៥ បាននាំចេញផលិតផលរានទេវតា និងឈើកែច្នៃទៅក្រៅប្រទេស មានបរិមាណសរុប ចំនួន ៤ ៧៤១ ម៉ែត្រគូប និងជ័រទឹកចំនួន ៦៨ តោន។ ក្រុមហ៊ុនចំនួន ៤ បានធ្វើការនាំចូលឈើ Poplar Lumber Radiata MDF Wood Pan Chanfuta Umbila ពីប្រទេស ញូហ្សីលែន ចិន សហរដ្ឋអាមេរិក កូរ៉េ មូសំបិច និងប្រទេស និហ្សេរីយ៉ា សរុបចំនួន ២ ៣៣៧ ម៉ែត្រគូប។

ក្នុងរយៈពេលនេះដែរក្រសួងក៏បានលើកឡើងពីការផ្តល់លិខិត បើកផ្លូវដឹកជញ្ជូនផល អនុផលព្រៃឈើ ជូនក្រុមហ៊ុនចំនួន ២១ និងអតិថិជន ចំនួន ១នាក់ មានឈើហ៊ុបមូលចំនួន ២៦ ៨៩៥ ម៉ែត្រគូប, ឈើអារចំនួន ៧៩៨ ម៉ែត្រគូប, ឈើលេខ១ ចំនួន ៨០០០ ម៉ែត្រគូប, ឈើជ្រុង ចំនួន ១ ៨៣៩ ម៉ែត្រគូប, កូនក្រឡឹង ចំនួន ៥៩៨ ម៉ែត្រគូប, កូនឈើចំនួន ៦៦៨ ០៦៨ ដើម, អុសចម្រុះ ចំនួន ៥៧ ៧៩៤ ស្ពែរ, ជ័រទឹកចំនួន ៦៣៨ តោន ឬស្សីចំនួន ៥០៣ តោន និងជន្លង់ប្រេច ចំនួន ៦ ៥៥៥ ដើម។

✱ ក្នុងរយៈពេល ៥ខែ ឆ្នាំ២០១៧ ទេសចរអន្តរជាតិមក ទស្សនាកម្ពុជាមានចំនួន ២,៣លាននាក់ កើន១២% បើធៀបនឹង រយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំ២០១៦ ។ តាមការព្យាករណ៍ កម្ពុជានឹងស្រូប បានភ្ញៀវ ទេសចរអន្តរជាតិ ៥,៥លាននាក់ នៅឆ្នាំ២០១៧នេះ ។

✱ ក្នុងរយៈពេល ៧ខែដើម ឆ្នាំ២០១៧ គិតចាប់ពីខែមករា រហូលដល់ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ចំនួនភ្ញៀវទេសចរ ដែលទិញ ប័ណ្ណចូលទស្សនារមណីយដ្ឋានអង្គរមានចំនួន១.៤១៥.៧៦៩នាក់ កើនឡើង១២.៣៤%បើធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំ ២០១៦។ ចំណូលដែលប្រមូលបាន ពីការលក់ប័ណ្ណចូលទស្សនារមណីយដ្ឋាន អង្គរក្នុងរយៈពេល៧ខែឆ្នាំ២០១៧នេះមានចំនួន៦០.៣៩១.៦៥៦

ដុល្លារ កើនឡើង៦៨.៣៣ភាគរយ នេះបើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៦។

✱ គិតត្រឹមដំណាច់ខែមិថុនា នេះ សហគ្រាសគ្រឹះស្ថានកាត់ដេរ មានចំនួនសរុប១.១៤២មានកម្មករនិយោជិតសរុប៧៣០.១៥៨នាក់ សហគ្រាសគ្រឹះស្ថានក្រៅពីកាត់ដេរមានចំនួនសរុប ៧.២៩០ មាន កម្មករនិយោជិតសរុប ៣៧៥.២៦៥នាក់ ។

✱ ឆមាសទី១ឆ្នាំ២០១៧អត្តនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា ប្រមូលចំណូលបានសរុប ៣.៧០៥ ប៊ីលានរៀល ស្មើនឹងប្រមាណ ៩១៥លានដុល្លារអាមេរិក សម្រេចបាន ៥២% នៃផែនការ ឆ្នាំ២០១៧ ដែលកំណត់ដោយច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់ គ្រងប្រចាំឆ្នាំ២០១៧ ។ ចំណូលនេះកើនឡើងប្រមាណ ៣% បើ ធៀបនឹងឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦ ។

✱ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ អត្តនាយកដ្ឋានពន្ធដារប្រមូលបាន ចំណូលពន្ធអាករគ្រប់ប្រភេទចំនួន៥១០ពាន់លានរៀលឬប្រមាណ ១២៧,៦២ លានដុល្លារអាមេរិក។ ដោយឡែកក្នុងឆមាសទីមួយ ឆ្នាំនេះចំណូលពន្ធអាករសរុបដែលប្រមូលបានចំនួន៤ ៧៦៩,៦២ ពាន់លានរៀល ឬប្រមាណ១១៩២,៤០លានដុល្លារស្មើនឹង៦៩,៤៩% នៃគោលដៅកំណត់ដោយច្បាប់។ ចំណូលនេះ ប្រសិនបើប្រៀបធៀប នឹងរយៈពេលដូចគ្នានៃឆ្នាំ២០១៦ ឃើញថាចំណូលពន្ធអាករគ្រប់ ប្រភេទសម្រាប់រយៈពេល៦ ខែឆ្នាំនេះ មានការកើនឡើង ១.០៦០,២៥ពាន់លានរៀល ឬប្រមាណ២៦៥,០៧លានដុល្លារឬ ស្មើនឹងអត្រាកំណើន ៣២,១៤% ។

✱ ក្នុងរយៈពេល៦ខែ ដើមឆ្នាំនេះ ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូប- នីយកម្ម និងសំណង់បានអនុម័តលើគម្រោងសាងសង់ទូទាំង ប្រទេសសរុប ១៥២៣គម្រោង កើនឡើង ២៨,៧% ឯតម្លៃសរុប មាន ៤,៩៤ ពាន់លានដុល្លារ កើនឡើង ២៧% ធៀបនឹងរយៈពេល ដូចគ្នាឆ្នាំ២០១៦ ។

✱ ក្រុមហ៊ុនអចលនទ្រព្យអន្តរជាតិស៊ីប៊ីអ៊ី ខេមបូឌានៅកម្ពុជា បានបង្ហាញនូវលទ្ធផលនៃការសិក្សាមួយរបស់ខ្លួន កាលពីពេល ថ្មីនេះថា អគារការិយាល័យដែលបានផ្គត់ផ្គង់ចូលទីផ្សារមានកំណើន ១២,៥០% បើធៀបរយៈពេលដូចគ្នាកាលពីឆ្នាំមុន ដែលមាន ទំហំការិយាល័យសរុបចំនួន ៣៥.០០០ម៉ែត្រការ៉េ ហើយ ទំហំនៃ ការប្រើប្រាស់សរុបស្ថិតក្នុងរង្វង់៧៥ទៅ៧៦%នៃផ្ទៃក្រឡាសរុប ។ តម្រូវការប្រើប្រាស់អគារការិយាល័យមានការកើនឡើង ប៉ុន្តែដោយ សារការផ្គត់ផ្គង់កើនឡើងខ្លាំង បានធ្វើឲ្យអត្រាប្រើប្រាស់រួមធ្លាក់ចុះ បន្តិច ហើយតម្លៃនៃការជួលក៏មានការធ្លាក់ចុះបន្តិចផងដែរ ។ នៅ ឆ្នាំនេះក្រុមហ៊ុនភាគច្រើនបានពង្រីក ទីផ្សាររបស់ពួកគេ ដែលធ្វើឲ្យ តម្រូវការអគារការិយាល័យកើនឡើង ប៉ុន្តែភាគច្រើនជាក្រុមហ៊ុន ក្នុងស្រុក ច្រើនជាងក្រុមហ៊ុនបរទេស។

✱ ចំណែកសមាគមអ្នកវាយតម្លៃនិងភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុកម្ពុជា បានបញ្ចេញរបាយការណ៍ឲ្យដឹងថា អគារការិយាល័យកម្រិត ប៊ី(B) និងស៊ី(C)មានតម្រូវការប្រើប្រាស់កើនឡើង ដោយសារ ក្រុមហ៊ុនភាគច្រើន បានប្តូរបៀបរបស់ខ្លួនពីការជួលផ្ទះវីឡា ឬផ្ទះល្វែងធ្វើជាការិយាល័យ មកជួលអគារការិយាល័យប្រើប្រាស់ ជំនួសវិញ ទើបធ្វើឲ្យទីផ្សារការិយាល័យមានភាពល្អប្រសើរ ។

កំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងចំណូលពន្ធកាន់តែ បង្ហាញលទ្ធផលជាវិជ្ជមាន



កិច្ចប្រជុំស្តីពីការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងប្រមូលចំណូលពន្ធ សម្រាប់ថវិកា
ថ្នាក់ក្រោមជាតិព្រមទាំងការចុះអង្កេតផ្ទៀងផ្ទាត់សហគ្រាស និង
ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទិន្នន័យអចលនទ្រព្យក្នុងខេត្តសៀមរាប
នៅសាលាខេត្តសៀមរាប

រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់នីតិកាលទី៥ ដឹកនាំដោយ**សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** បានជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីកំណែទម្រង់ស៊ីជម្រៅលើគ្រប់វិស័យប្រកបដោយផ្លែផ្កា ក្នុងនោះកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងចំណូលពន្ធមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការរួមចំណែកជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ការលើកស្ទួយជីវភាពមន្ត្រីរាជការ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ក៏ដូចជាប្រជាជនទូទៅ ព្រមទាំងការពង្រឹងខ្សែនការពារជាតិ ការពារប្រទេសរបស់ កម្ពុជា ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយស្តីពី «យុទ្ធសាស្ត្រ កៀរគរចំណូលរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៨» ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់នៅនឹងចក្ខុវិស័យនៃការអភិវឌ្ឍកម្ពុជា ដោយផ្ដោតលើការប្រមូលចំណូលក្នុងស្រុកឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តិសិទ្ធិ សំដៅឆ្លើយតបឲ្យបានសមស្របទៅនឹងតម្រូវការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមប្រកបដោយចីរភាព។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះផ្ដោតលើគោលការណ៍សំខាន់ចំនួនបួនគឺ **ទីមួយ** ប្រមូលឲ្យអស់លទ្ធភាពនូវសក្តានុពលប្រមូលចំណូល ដែលមាននាពេលបច្ចុប្បន្ន **ទីពីរ** មិនបង្កើត ប្រភេទចំណូលពន្ធទី **ទីបី** មិនដំឡើងអត្រាពន្ធ និងអាករលើកលែងតែក្នុងករណីប៉ះពាល់ដល់ការបាត់បង់ចំណូល និងការការពារសុខភាព ឬការការពារបរិស្ថាន និង**ទីបួន** ធានាឲ្យបាននូវភាពងាយស្រួល សមធម៌ និងយុត្តិធម៌ ព្រមទាំងធានាប្រសិទ្ធភាពតម្លាភាពនិងគណនេយ្យភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងនិងប្រមូលចំណូល។

យោងតាមរបាយការណ៍ស្តីពីចំណូល បានបង្ហាញពីភាពល្អប្រសើរនៃការប្រមូលចំណូលកន្លងមក ដែលមានការកើនឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ប៉ុន្តែ យ៉ាងណាក៏ដោយវាក៏បានបង្ហាញពីភាពចន្លោះ

ប្រហោងជាច្រើនរបស់ស្ថានប៉ាន់កៀរគរចំណូល ដែលទាមទារឲ្យបន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូលពន្ធ និងការកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅលើគ្រប់ផ្នែកគ្រប់វិស័យ។ ថ្លែងនៅក្នុងកម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ សាធារណៈ និងការប្រកាសដាក់ឲ្យដំណើរការយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៨ នាពេលកន្លងមកនេះ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានជំរុញឲ្យមន្ត្រីស្ថាប័នជំនាញប្រមូលចំណូលគ្រប់ផ្នែកខិតខំអនុវត្តការងារប្រកបដោយការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់បំផុត ក្នុងគោលដៅកៀរគរចំណូលឲ្យបានកាន់តែច្រើន និងតម្លាភាព។ ទន្ទឹមនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានសម្រេចលុបចោលពន្ធមួយចំនួន និងលើកលែងពន្ធជាច្រើនទៀត ដើម្បីជាការរួមចំណែកក្នុងការជួយលើកស្ទួយជីវភាពប្រជាជន និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ដែលជាផែនការ អាទិភាព។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានខិតខំកាត់បន្ថយបន្ទុកនៃការចំណាយផ្សេងៗ រួមមានកាត់បន្ថយថ្លៃអគ្គិសនី ថ្លៃទឹក បញ្ចុះអត្រាការប្រាក់លើសេវាឥណទានក្នុងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងការលើកលែងពន្ធជាដើម។ ដាក់ស្តែង ពាក់ព័ន្ធនឹងការលើកលែងពន្ធនេះ ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៦ មក រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចលើកលែងពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនសម្រាប់ម៉ូតូ និងរ៉ឺម៉ក កង់បី អ្នកជាប់ពន្ធតូច (អាជីវករតូចតាច) ដែលមានផលរយៈពេល ២៥០លានរៀល ក្នុង១ ឆ្នាំ ។ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញរបស់គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា មហាវិទ្យាល័យ និងសាកលវិទ្យាល័យ ដីស្រែចម្ការ របស់បងប្អូនប្រជាពលរដ្ឋ ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិអចលនទ្រព្យពីឪពុកម្តាយទៅកូន ពីជីតា ជីដូនទៅចៅ ការនាំចូលគ្រឿងយន្តបម្រើដល់វិស័យកម្ម និងផលិតកម្មកសិកម្មរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ នាពេលថ្មីៗនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា តាមរយៈក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានចេញប្រកាសស្តីពីការណែនាំអនុវត្តអាករលើតម្លៃបន្ថែម (VAT) ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ដោយមិនគិតពន្ធ VAT ចំពោះផលិតផល ឬសេវាកម្ម១១មុខផ្សេងៗគ្នា និងនៅមានការលើកលែងពន្ធជាច្រើនប្រភេទទៀត។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្រកាសថា កម្ពុជាគ្មានគោលការណ៍បង្កើតពន្ធទី ឬដំឡើងពន្ធនោះទេ គឺមានតែខិតខំពង្រឹងការប្រមូលពន្ធឲ្យអស់ពីលទ្ធភាពប៉ុណ្ណោះ។ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុបានឲ្យដឹងថា សម្រាប់ខែមិថុនាឆ្នាំ២០១៧ កន្លងទៅនេះ អគ្គនាយកដ្ឋានប្រមូលបានចំណូលពន្ធអាករគ្រប់ប្រភេទចំនួន ៥១០ពាន់លាន

រៀលឬប្រមាណ១២៧,៦២លានដុល្លារអាមេរិក។ដោយឡែកក្នុង ឆមាសទីមួយ ឆ្នាំនេះ ចំណូលពន្ធ-អាករសរុបដែលប្រមូលបាន ចំនួន ៤ ៧៦៩,៦២ ពាន់លានរៀល ឬប្រមាណ ១១៩២,៤០ លាន ដុល្លារស្មើនឹង ៦៩,៤៩% នៃគោលដៅកំណត់ដោយច្បាប់។ ចំណូលនេះប្រសិនបើប្រៀបធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នានៃឆ្នាំ២០១៦ ឃើញថា ចំណូលពន្ធ-អាករគ្រប់ប្រភេទសម្រាប់រយៈពេល៦ ខែឆ្នាំ នេះ មានការកើនឡើង ១.០៦០,២៥ពាន់លានរៀល ឬប្រមាណ ២៦៥,០៧លានដុល្លារឬស្មើនឹងអត្រាកំណើន ៣២,១៤%។

ក្នុងឆមាសទីមួយឆ្នាំនេះ ដែរសង្កេតឃើញថា មានការកើន ឡើងនូវ ប្រាក់ពន្ធលើប្រភេទពន្ធជាពិសេសប្រភេទពន្ធ-អាករ សំខាន់ៗ មានជាអាទិ៍ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលកើនឡើង៣២,៨%, អាករលើតម្លៃបន្ថែមកើនឡើង ៤៥,១% ខណៈដែលអាករពិសេស កើនឡើង ១០,៧% និងពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សរ៍មានការកើនឡើង ចំនួន ៥,០%។

ដើម្បីធានានូវប្រសិទ្ធភាព ក្នុងការអនុវត្តការប្រមូលចំណូលពន្ធ ឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ផែនការកំណត់ដោយច្បាប់ចំនួន ៦ ៨៦៣ ៣០០ លានរៀល (គិតជាដុល្លារ ១ ៧១៥,៨៣ លានដុល្លារ) ឯកឧត្តម **គង់ វិបុល** បានផ្តល់នូវអនុសាសន៍ណែនាំដល់អង្គភាពក្រោម ឱវាទពន្ធដារឲ្យបន្តអនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នូវគោលនយោបាយកែទម្រង់ដ៏មុតស្រួចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដូច មានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរ ចំណូលរយៈពេលមធ្យមរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល និងកម្មវិធីកំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ព្រម ទាំងបានដាក់ចេញនូវវិធានការសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- * បន្តពង្រឹងយន្តការនៃការចុះបញ្ជីពន្ធដារ និងប្រសិទ្ធភាពនៃ ការផ្តល់សេវាជូនអ្នកជាប់ពន្ធ
- * បន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការចាត់ចែងការដាក់លិខិតប្រកាស សារពើពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ
- * បន្តពង្រឹងការធ្វើសវនកម្មលើសហគ្រាសដែលមានហានិភ័យ ខ្ពស់ ដែលព្យាយាមគេចវេសកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធតាមគ្រប់រូបភាព
- * ត្រៀមរៀបចំអនុវត្តប្រមូលពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និង យានជំនិះគ្រប់ប្រភេទសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៧
- * បន្តពង្រឹង និងបណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីរាជការ ពន្ធដារតាមរយៈការរៀបចំសិក្ខាសាលា និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ជំនាញបន្ថែម ទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស
- * បន្តពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អ និងកែប្រែផ្គត់ផ្គង់របស់មន្ត្រី ពន្ធដារឲ្យក្លាយជាអ្នកបម្រើសេវាសាធារណៈបានល្អ
- * បន្តធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាជាពិសេសរៀបចំអភិវឌ្ឍ

កម្មវិធីគ្រប់គ្រងការប្រមូលពន្ធគ្រប់ប្រភេទតាមបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន។

* បន្តលើកកម្ពស់និងបញ្ញាបវប្បធម៌ពន្ធដារ ពង្រឹងការអនុវត្ត ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធក្នុងចំណោមធុរជន គ្រប់មជ្ឈដ្ឋានតាមរយៈការ រៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយស្តីពីប្រព័ន្ធពន្ធដារកម្ពុជា។

* បន្តអប់រំណែនាំ ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងសមត្ថភាពមន្ត្រី ពន្ធដារគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អរបស់រដ្ឋបាល សារ- ពើពន្ធជាពិសេសការកែប្រែផ្គត់ផ្គង់ (Mindset) របស់មន្ត្រីរាជការ ពន្ធដារគ្រប់រូប ឲ្យយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តការងារប្រកបដោយការ ទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ដោយឈរលើមនសិការវិជ្ជាជីវៈ និងស្មារតីតម្កល់ ផលប្រយោជន៍ជាតិជាចម្បង ដោយចូលរួមអនុវត្តព្រមៗគ្នានូវកម្មវិធី នយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សំដៅធ្វើយ៉ាងណាធានាបាននូវ ប្រសិទ្ធភាព នៃការប្រមូលចំណូលពន្ធ ដោយផ្អែកលើអភិក្រម «**ឆ្លុះកញ្ចក់ ងូតទឹក ដុសក្អែល និងព្យាបាលជំងឺ**» ដែលបានដាក់ ចេញដោយ**សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយក រដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

* ដោយឡែក ចំណូលពន្ធគយរបស់ប្រទេសកម្ពុជា នៅក្នុង រយៈពេលជិតកន្លះទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ មានការកើនឡើងជា ពិសេសនៅក្នុង ឆ្នាំ២០១៤ កន្លងទៅ ខណៈដែលសកម្មភាពពាណិជ្ជ- កម្មក្នុងស្រុក ការផ្តោះប្តូរទំនិញជាមួយអន្តរជាតិមានការកើនឡើង គួរឲ្យកត់សម្គាល់។ នៅឆ្នាំ ២០១៤ និងឆ្នាំ២០១៥ គេសង្កេត ឃើញមានការកើនឡើងចំណូលពន្ធតាមប្រភេទពន្ធសំខាន់ៗ មួយ ចំនួន។ នៅក្នុងឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧ អត្តនាយកដ្ឋានគយ និង រដ្ឋាករកម្ពុជា ប្រមូលចំណូលបានសរុប ៣.៧០៥ ប៊ីលានរៀល ស្មើនឹងប្រមាណ ៩១៥លានដុល្លារអាមេរិក សម្រេចបាន ៥២% នៃផែនការឆ្នាំ២០១៧ ដែលកំណត់ដោយច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំ២០១៧ ។ ចំណូលនេះកើនឡើង ប្រមាណ ៣% បើធៀបនឹងឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦ ។

លទ្ធផល នៃសកម្មភាពកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងចំណូលពន្ធ ដែលបានអនុវត្តនាពេលកន្លងមកនេះ បានបង្ហាញឲ្យឃើញនូវ លទ្ធផលប្រសើរជាច្រើនលើផ្នែកភាពជឿទុកចិត្តបាននៃថវិកា និង ការកែលម្អគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុដែលជាសញ្ញាមួយនាំឱ្យមាន ការត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់ជំហានបន្តបន្ទាប់ទៀត។ នៅឆ្នាំខាង មុខនឹងមានប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងចំណូលពន្ធទំនើបមួយ សម្រាប់លើក កម្ពស់ការប្រើប្រាស់ប្រភពធនធានសាធារណៈដឹកប្រែប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តិសិទ្ធិ ដែលអាចឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកែលម្អ ការផ្តល់សេវាសាធារណៈជូនប្រជាពលរដ្ឋ បានកាន់តែល្អប្រសើរ ឡើងៗ។

ឃាតកលាភមុខ ដែលសំខាន់នៅលើដី ក្នុងដី ក្នុងទឹក



ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ **វង្ស ធាន្ទ** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជាអគ្គនាយករដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងការពារជាតិអញ្ជើញទស្សនារូបភាពនៅក្នុង សារមន្ទីរសន្តិភាពសកម្មភាពកម្ចាត់មីន នៅខេត្តសៀមរាប

សារមន្ទីរសន្តិភាពសកម្មភាពកម្ចាត់មីន នៅខេត្តសៀមរាប ត្រូវបានសម្ពោធជាក់ឲ្យដំណើរការជាផ្លូវការកាលពីថ្ងៃទី៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ កន្លងមក ដែលក្នុងពិធីនោះក៏មានការផ្ទេរ និងប្រគល់សម្ភារៈបច្ចេកទេសបោសសំអាតមីន ជាជំនួយឥតសំណងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជនជប៉ុនផ្តល់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដើម្បីគាំទ្រដល់សកម្មភាពរបស់មជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកម្ចាត់មីន កម្ពុជាផងដែរ។ សម្ភារៈទាំងនោះរួមមានគ្រឿងចក្រកម្ទេចគ្រាប់មីន ៩គ្រឿង រថយន្តចំនួន៨៨គ្រឿង ម៉ាស៊ីនរាវមីនចំនួន៧៨៨គ្រឿង និងអាវក្រោះចំនួន ៤៥០កំប្លោង។ សម្ភារៈទាំងនេះនឹង បង្កើនប្រសិទ្ធភាពប្រតិបត្តិការឲ្យកាន់តែល្អថែមទៀត ក្នុងការរំដោះយុទ្ធភណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ និងគ្រាប់មីនកប់ក្នុងដីដែលបន្សល់ទុកដោយសង្គ្រាមពីអតីតកាល។ ជំនួយទាំងនេះមានតម្លៃជាង ១១លានដុល្លារអាមេរិក។

ផ្ដើមចេញពីចំណុចនេះបានបង្កើតជាសំណួរថា តើគ្រាប់មីននិងយុទ្ធភណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះទាំងនេះបានកើតឡើងតាំងពីពេលណាមក? ហើយពេលណា ទើបយកវាចេញអស់ពីក្នុងដី? ពេលណាទើបលែងមានរបស់ទាំងនេះធ្វើឲ្យអាយុជីវិតប្រជាពលរដ្ឋយើងពិសេសប្រជាជនស្លាប់និងរបួសពិការ? ពិសេសប្រជាជនដែលរស់នៅអតីតតំបន់ដែលឆ្លងកាត់សង្គ្រាម។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៩ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានកំណត់យកថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ជារៀងរាល់ប្រាំបួនខែជាថ្ងៃដ៏សំខាន់ ក្នុងគោលបំណងបង្ហាញអំពីសមិទ្ធិនៃការរំដោះយុទ្ធភណ្ឌ និងគ្រាប់មីនគ្រប់ប្រភេទ និងដើម្បីបញ្ចៀសគ្រោះថ្នាក់ដោយសារគ្រាប់មីននិងយុទ្ធភណ្ឌពុំទាន់ផ្ទុះ។

យុទ្ធភណ្ឌ និងគ្រាប់មីនគ្រប់ប្រភេទមិនទាន់ផ្ទុះ ជាសំណល់នៃ

សង្គ្រាមពីអតីតកាល ដែលបង្កឡើងដោយបរទេសក្នុងនោះមានសហរដ្ឋអាមេរិក ផងដែរ ដែលបានចាប់ផ្ដើមតាំងពីទសវត្សរ៍ឆ្នាំ៦០។ សង្គ្រាមជាងបីទសវត្សរ៍នៅកម្ពុជា បានបន្សល់ទុកឃាតកលាភមុខនេះជាច្រើនលានគ្រាប់។

ក្នុងឯកសារដែលបញ្ជាក់ដោយឯកឧត្តម **ហេង តេនា** អគ្គនាយកមជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកម្ចាត់មីនកម្ពុជា បានកត់ត្រាថា សង្គ្រាម និងការទម្លាក់គ្រាប់បែករបស់សហរដ្ឋអាមេរិកនៅកម្ពុជា មានរយៈពេលជាង ១២ឆ្នាំ (១៩៦៣-១៩៧៥) ជាប់ៗគ្នា ហើយបើគិតពីចំនួនគ្រាប់បែកទម្លាក់ពីយន្តហោះគិតជាមធ្យមជាង ៥០០ គ្រាប់ក្នុងមួយថ្ងៃ (៤.៧៤៥ថ្ងៃ) ។ ការទម្លាក់គ្រាប់បែកនៅកម្ពុជា មិនមែនកម្រិតត្រឹមតែទម្លាក់តាមផ្លូវលំហូរដីមិញនោះទេ ព្រោះថាក្នុងចំណោមជើងហោះហើរទម្លាក់គ្រាប់បែកចំនួនជាង ២៣០.៥៤៤ ជើងនោះ ការហោះហើរទម្លាក់តាមតំបន់ផ្លូវលំហូរដីមិញមានចំនួនប្រមាណតែ ៣៨.៩០២ (ជិត៤ម៉ឺន) ប៉ុណ្ណោះ។ រីឯចំនួន១៩១.៦៤២ (ជិត២០ម៉ឺន) ជើងហោះហើរទៀតមិនទម្លាក់តាមផ្លូវនៃតំបន់ផ្លូវលំហូរដីមិញនោះទេ ហើយការទម្លាក់ខ្លះស្ថិតនៅតំបន់ប្រាសាទអង្គរវត្ត តំបន់ខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តពោធិ៍សាត់ជាដើម ។ល។ តាមទិន្នន័យនៃការទម្លាក់គ្រាប់បែកដោយសហរដ្ឋអាមេរិក គិតពីថ្ងៃទី០៤ តុលា ១៩៦៥ ដល់ថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ១៩៧៣ មានគ្រាប់បែកចំនួន២.៧៥៦.៩៤១តោន ដែលហោះហើរទម្លាក់គ្រាប់មានចំនួន ២៣០.៥១៦ជើង (លើក), ទម្លាក់នៅទីតាំងចំនួន១១៣.៧១៦ កន្លែង ។ ដូចនេះ បើគិតពីចំនួនជំរឿនប្រជាជនកម្ពុជា នៅឆ្នាំ ១៩៦៥-៧០ មានចំនួនប្រមាណ ៦លាន ៥សែននាក់ មានន័យថាប្រជាជនខ្មែរម្នាក់ត្រូវទទួលទម្លាក់គ្រាប់បែកជាង៤០០គីឡូក្រាម ។ បើគិតតាមបែបសាមញ្ញវិញឲ្យមនុស្សម្នាក់លើកឬទ្រទម្ងន់គ្រាប់ជាង ៤០០គីឡូក្រាមនោះ សូម្បីតែសង្កត់ក៏ស្លាប់ដែរមិនបាច់គិតដល់វាផ្ទុះនោះទេ។ កម្ពុជារងគ្រោះដោយសារគ្រាប់បែកចង្កោមក្នុងសម័យសង្គ្រាមនៅទសវត្សរ៍ទី៦០ និងទី៧០ ដែលទម្លាក់ដោយកងទ័ពអាសាសសហរដ្ឋអាមេរិកមានចំនួនប្រមាណជាង២៩,៥លានគ្រាប់ (29.5 millions cluster submunitions)។ ឯកសារខ្លះថា មានចំនួន ២៦លានគ្រាប់ ហើយមានច្រើនប្រភេទដូចជា BLU 17, BLU24, BLU69 ជាដើម និងគ្រាប់បែក ចង្កោម។

ខាងលើនេះ គឺជាមួយផ្នែកធំនៃការបន្សល់ទុកនូវយុទ្ធភណ្ឌពុំទាន់ផ្ទុះយ៉ាងច្រើនរួមជាមួយសង្គ្រាមផ្ទៃក្នុងបន្តបន្ទាប់មកទៀតផង បានធ្វើឲ្យកម្ពុជាមានយុទ្ធភណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ និងគ្រាប់មីនយ៉ាងច្រើនដែលពុំទាន់បានបន្សាប និងរំដោះ។



យុទ្ធភណ្ឌ និងគ្រាប់មីនគ្រប់ប្រភេទមិនទាន់ផ្ទុះ ជាសំណល់នៃសង្គ្រាម ពីអតីតកាល ដែលអង្គការកំចាត់មីន ស៊ីម៉ាក់បោសសម្អាតពីក្នុងដី

សំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាមនៅកម្ពុជា ត្រូវបានបែងចែកជាបួនប្រភេទធំៗ គឺទី១.គ្រាប់មីនគ្រប់ប្រភេទ, ទី២.គ្រាប់បែកចង្កោម, ទី៣.គ្រាប់យុទ្ធភណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះគ្រប់ប្រភេទ (រួមមានគ្រាប់បែកទម្លាក់ពីយន្តហោះ, គ្រាប់កាំភ្លើងធំ,គ្រាប់កាំភ្លើងធន់មធ្យមនិងធ្ងន់គ្រប់ប្រភេទ) និងទី៤.គ្រាប់បែកគីមី។ សំណល់គ្រាប់មីនទាន់ផ្ទុះទាំងនេះស្ថិតនៅរាយប៉ាយលើដី កប់ក្នុងដី និងក្នុងទឹក ដែលបានប្រើប្រាស់បម្រុងប្រើប្រាស់ និងត្រូវបានបោះបង់ ចោល។

យោងតាមឯកសារអាជ្ញាធរកម្ពុជា គ្រប់គ្រងសកម្មភាពកម្ចាត់មីននិងសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមីន (អាជ្ញាធរមីន) បានបញ្ជាក់ថា ក្នុងរយៈពេល ២៥ឆ្នាំ (គិតពីឆ្នាំ១៩៩២ ដល់ឆ្នាំ២០១៧) កម្ពុជាបានធ្វើការ បោសសំអាតមីន និងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាមលើផ្ទៃដី ១.៥៩៥ គីឡូម៉ែត្រក្រឡា សម្រាប់បង្កបង្កើនផលសាងសង់លំនៅដ្ឋាន ផ្លូវថ្នល់ សាលារៀន។ល។ ក្នុងនោះបានរកឃើញ និងបំផ្លាញចោលគ្រាប់មីនចំនួនជាងមួយលានគ្រាប់, គ្រាប់មីនប្រឆាំងរថក្រោះជាងពីរម៉ឺនគ្រាប់ និងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាមជាងពីរលានគ្រាប់។ អត្រាជនរងគ្រោះថ្នាក់ ក៏បានធ្លាក់ចុះពីជាងពីរពាន់នាក់ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៦ មកនៅត្រឹម ៨៣នាក់នៅ ឆ្នាំ២០១៦ ។ ដោយឡែកចាប់ពីខែមករា មកដល់ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ កម្ពុជាមានជនរងគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមីន និងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាមចំនួន ៣២ នាក់។

របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវមូលដ្ឋានបង្ហាញថា កម្ពុជានៅមានផ្ទៃដីសង្ស័យថាមានគ្រាប់មីន និងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាមប្រមាណ ១.៩៧០ គីឡូ ម៉ែត្រក្រឡាទៀត។ គួរបញ្ជាក់ដែរថា ក្នុងការធ្វើសកម្មភាពរំដោះគ្រាប់មីននិងយុទ្ធភណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះនេះមជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកម្ចាត់មីនកម្ពុជា ដំណើរការបានដោយការជួយពីរាជរដ្ឋាភិបាល អង្គការធំៗជាដៃគូប្រទេសផ្តល់ ជំនួយជាដៃគូ និងអង្គការដោះមីនអន្តរជាតិមួយចំនួនទៀត។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដឹកនាំដោយសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតី

តេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានផែនការច្បាស់លាស់ គឺរយៈពេល ១០ឆ្នាំទៀតត្រូវបោសសម្អាតគ្រាប់មីនឱ្យអស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា តែត្រូវការថវិកាជំនួយប្រមាណ ៤០៦លានដុល្លារអាមេរិក។ ឯកឧត្តម ហេង រតនា អគ្គនាយកមជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពមីនកម្ពុជាហៅកាត់ថា ស៊ីម៉ាក់ បានអះអាងថា ស៊ីម៉ាក់គ្រោងនឹងដោះ និងកម្ទេចគ្រាប់មីន និងយុទ្ធភណ្ឌមិនផ្ទុះគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់នៅកម្ពុជានៅត្រឹមឆ្នាំ២០២៥ ដោយត្រូវការថវិកាប្រមាណ ៤០៦ លានដុល្លារអាមេរិកឬប្រមាណ ៤០ លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ ហើយបើមានថវិកាគ្រប់គ្រាន់នោះ ស៊ីម៉ាក់ នឹងអាចបញ្ចប់ការងាររបស់ខ្លួននៅមុនកាលកំណត់ទៀតផង ព្រោះស៊ីម៉ាក់មានធនធានមនុស្សឬអ្នកជំនាញគ្រប់គ្រាន់ហើយ គឺខ្វះតែថវិកាប៉ុណ្ណោះ ។

ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅនេះ កម្ពុជាបានកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីនបច្ចុប្បន្ន២០១០-២០១៩។ នេះជាយុទ្ធសាស្ត្រថ្នាក់ជាតិគ្រប់ជ្រុងជ្រោយលើកទី១ សម្រាប់វិស័យមីនដែលបានគាំទ្រដល់គោលដៅចម្បងៗក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ និងចូលរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ មានទស្សនៈវិស័យបេសកកម្មគោលដៅ ៤, អនុគោលដៅ១៤ សូចនាករ ស្ថាប័ន និងការសម្របសម្រួលវិធានការអនុវត្ត និងតម្រូវការធនធានដោយប្រមើលមើលក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រនៃបរិបទឆ្នាំ២០០៨-២០០៩ដើម្បីជំរុញកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងសំណើសុំពន្យារពេល ១០ឆ្នាំតាម មាត្រា៥ នៃអនុសញ្ញាអូតារ៉ា គាំទ្រដល់ការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពកាតាហេណា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ពុជា យុទ្ធសាស្ត្រ ចតុកោណដំណាក់កាលទី២ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជាទី៩ និងគោលនយោបាយជាតិនានា។ បច្ចុប្បន្នកម្ពុជាបានរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រថ្មី គឺការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៨-២០២៥។

យោងតាម ឯកសារអាជ្ញាធរកម្ពុជាគ្រប់គ្រងសកម្មភាពកម្ចាត់មីន និងសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមីនបានបញ្ជាក់ថា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន ២០១៨-២០២៥ ត្រូវបានតាក់តែងឡើង ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រឈមទាំងឡាយ ដែលតម្រូវឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលដោះស្រាយ ដើម្បីការអភិវឌ្ឍ និងផ្តល់សុវត្ថិភាពដល់ប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់ៗរូប។ ការកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ គឺផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលមានពីមុនក៏ដូចជាចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍ ដែលកម្ពុជាបានឆ្លងកាត់ក្នុងរយៈពេលច្រើនឆ្នាំកន្លងមកក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែងលើការងារបោសសម្អាតមីន។

ដើម្បីអនុវត្តផែនការនេះឲ្យបានជោគជ័យ អាជ្ញាធរមីនកម្ពុជា

ត្រូវចាត់វិធានការអនុវត្តគោលដៅចំនួន៤ គឺទី១.កាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន និងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដទៃទៀត, ទី២.រួមចំណែកដល់ការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនិងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ, ទី៣.ធានានិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមិនដែលសេសសល់ និងទី៤.លើកកម្ពស់ស្ថិរភាព និងការរំសាយសព្វាវុធ នៅក្នុងតំបន់ និងលើឆាកអន្តរជាតិ។

ទន្ទឹមគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈអាជ្ញាធរមិនកម្ពុជាក៏បានចាត់វិធានការមួយចំនួន ដើម្បីអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមិនរួមមាន៖ ធ្វើការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន ដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារមីន, អនុវត្តវិធីសាស្ត្រកាត់បន្ថយផ្ទៃដីសង្ស័យដោយផ្អែកតាមទិន្នន័យស្រាវជ្រាវមូលដ្ឋាន, បញ្ជ្រាបផែនការសកម្មភាពមិនជាមួយនឹងផែនការថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយធ្វើការចាត់អាទិភាពចម្បងមីន ផ្អែកតាមទិន្នន័យស្រាវជ្រាវមូលដ្ឋាននិងតម្រូវការរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ក្នុងការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ និងការអភិវឌ្ឍ ដើម្បីកំណត់ធនធានបោសសម្អាតមីនឲ្យចំទិសដៅពង្រឹងសមត្ថភាព និងការសម្របសម្រួលការងារសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចជាការរៀបចំផែនការ, ការសម្របសម្រួលសកម្មភាពមិន, ការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ, ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន និងការធានាគុណភាព

ចូលរួមក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរក្សាស្ថិរភាពក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិដោយចូលរួមអនុវត្តនូវអនុសញ្ញា និងសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលកម្ពុជាជាមេដឹកនាំនិងធ្វើការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ និងជួយសង្គ្រោះជនរងគ្រោះដោយសារមីន និងរក្សានិរន្តរភាព សមត្ថភាពជាតិ។

អាជ្ញាធរមិនកម្ពុជាក៏បានប្រកាសថា ក្នុងរយៈពេលជាង ១៨ ឆ្នាំកន្លងទៅ សម្រាប់វិស័យសកម្មភាពបោសសម្អាតមីននៅកម្ពុជាគឺកម្ពុជាទទួល បានការរួមចំណែកពីសហគមន៍អន្តរជាតិប្រមាណ ២៩លានដុល្លារក្នុង មួយឆ្នាំៗ ដែលបានចូលរួមជួយសង្គ្រោះអាយុជីវិតប្រជាជនកម្ពុជាឲ្យរួចផុតពីការគំរាមកំហែង និងជួយគាំទ្រការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា បានយ៉ាងច្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់។

ចំណែកសម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីកម្ពុជាវិញ កាលពីពេលថ្មីៗកន្លងទៅនេះបានអំនាវនាវដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេសយុវជនយុវតី ឲ្យចូលរួមទស្សនា **“សារមន្ទីរសន្តិភាពសកម្មភាពកាត់មីន”** នៅខេត្តសៀមរាប ដើម្បីស្វែងយល់កាន់តែច្បាស់អំពីសង្គ្រាម និងកាកសំណល់ជាតិផ្ទុះក្រោយ សង្គ្រាមដែលប៉ះពាល់ដល់ការរស់រាននិងប្រកបការងារផ្សេងៗរបស់សហគមន៍នៅតាមបណ្តាខេត្តនានា។ នេះជាការបង្ហាញពីការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់បំផុតរបស់ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

តមកពីទំនើ ៣

បានពិនិត្យឲ្យយោបល់ និងឯកភាពទាំងស្រុងទៅលើសេចក្តីស្នើច្បាប់នេះ ហើយនៅថ្ងៃទី២៥ ខែកក្កដា ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញបានសម្រេចទទួលស្គាល់ច្បាប់នេះ គឺស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ក្នុងព្រះបរមនាមដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ជាព្រះរាជានុសិទ្ធិរបស់ព្រះករុណាព្រះមហាក្សត្រ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា **សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាវ័យ ឈុំ** ប្រមុខរដ្ឋស្តីទីបានចុះហត្ថលេខាលើព្រះរាជក្រមប្រកាសឲ្យប្រើប្រាស់ច្បាប់ ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនេះនៅថ្ងៃទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ។

ខ្លឹមសារនៃវិសោធនកម្មច្បាប់នេះនៅក្នុងមាត្រា ៦ថ្មី (ពីរ) គឺតម្រូវឲ្យគ្រប់គណបក្សនយោបាយ មិនត្រូវធ្វើសកម្មភាពណាមួយដែលធ្វើឲ្យអន្តរាយទៅដល់ឯកភាពជាតិ និងបូរណភាពទឹកដី ធ្វើវិទ្យុឡាប្រឆាំងនឹងរបបរាជានិយមអាស្រ័យរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខជាតិ បង្កើតកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ធ្វើការញុះញង់ដែលនាំឲ្យមានការបែកបាក់ជាតិ ការយល់ព្រម ការយុបយឺត និងការប្រើប្រាស់សារជាសំឡេង រូបភាព ឯកសារជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬសកម្មភាពរបស់ទណ្ឌិតជាប់ទោសពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬពីបទមជ្ឈិម ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍នយោបាយ សម្រាប់គណបក្សរបស់ខ្លួន ។ មាត្រា៤៤ ថ្មី (ពីរ) បានចែងច្បាស់ថា **ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត គណបក្សនយោបាយដែលបានប្រព្រឹត្តិល្មើសនឹងមាត្រា៦ថ្មី(ពីរ)នៃច្បាប់នេះនិងមាត្រា៧ នៃច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ តុលាការអាច**

សម្រេចផ្អាកសកម្មភាពគណបក្សនយោបាយ នោះមិនលើសពី៥ឆ្នាំ ឬរំលាយគណបក្សនយោបាយនោះចោលតែម្តង ។

ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការរួមចំណែកឲ្យការបោះឆ្នោតដំណើរការបានទៅដោយជោគជ័យនិងជួយលើកស្ទួយតម្លៃនៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជា ។ ច្បាប់នេះជួយទប់ស្កាត់មិនឲ្យគណបក្សនយោបាយណាមួយ ឬអ្នកនយោបាយណាម្នាក់ រួមទាំងទណ្ឌិតផង ធ្វើសកម្មភាពបង្កភាពរីករវៃបំផ្លាញសង្គម ជាតិបានឡើយ ។ ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយដែលត្រូវបាន ធ្វើវិសោធនកម្មនេះ គ្មានការដាក់សំពោធលើគណបក្សណាមួយឬលើសិទ្ធិសេរីភាពរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ ឬធ្វើឲ្យថយក្រោយនូវដំណើរការនៃប្រជាធិបតេយ្យ សេរីពហុបក្សនៅកម្ពុជាដូចការមូលបង្កាច់របស់មជ្ឈដ្ឋានអតតិមួយចំនួននោះឡើយ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ច្បាប់នេះកាន់តែធានាដល់ការអនុវត្តយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញនូវសិទ្ធិសេរីភាពរបស់គណបក្សនយោបាយ និងរបស់មនុស្សម្នាក់ៗ ក៏ដូចដំណើរការអនុវត្តលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជា។ ឈរលើស្មារតីនេះ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលជំហរ គោរពការពាររដ្ឋធម្មនុញ្ញ ការពារលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ការពាររាល់សិទ្ធិផលនៃសង្គមជាតិ ដែលយើងសម្រេចបានមកដោយលំបាកបំផុតក្នុងរយៈពេល ៣៨ឆ្នាំកន្លងទៅនេះ ដោយមិនអនុញ្ញាតឲ្យគណបក្សនយោបាយណា បុគ្គលណា ឬមជ្ឈដ្ឋានអតតិណាមកបំផ្លាញបានជាដាច់ខាត ។

កម្ពុជា - លោកជ័យនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ



កំណើននៃវិស័យកសិកម្មរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច



វិស័យកាត់ដេរបានធ្វើឲ្យប្រជាជនមានចំណូលកាន់តែកើនឡើង ជាម្យ៉ាងរាល់ឆ្នាំ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន បាននិងកំពុងធ្វើឲ្យកម្ពុជាមានសុខសន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ ស្ថិរភាពសង្គម និងសន្តិសុខជាតិ យ៉ាងល្អប្រសើរ ព្រមទាំងសម្រេចបានជោគជ័យយ៉ាងធំធេងក្នុងការបន្ថយ ជំរុញការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិឲ្យមានការរីកចម្រើនលើគ្រប់វិស័យ ។ ជាមួយគ្នានេះ កម្ពុជាទទួលបាននូវជោគជ័យយ៉ាងច្រើន ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ហើយអង្គការសហប្រជាជាតិក៏បានកត់សម្គាល់ឃើញពីភាពរីកចម្រើននេះដែរ។ កំណើនស្ថាប័នម៉ាក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជាគោលនយោបាយទាក់ទាញអ្នកវិនិយោគ ព្រមទាំងបរិស្ថានដ៏ល្អសម្រាប់ធុរកិច្ច បានធ្វើឲ្យការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រត្រូវបានកាត់បន្ថយយ៉ាងច្រើន។

យោងតាមរបាយការណ៍ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលបានអោយដឹងថាក្នុងរយៈពេលជាង ១០ឆ្នាំមកនេះ ប្រទេសកម្ពុជាអាចកាត់បន្ថយអត្រានៃភាពក្រីក្រ បានប្រមាណជាង១% ក្នុងមួយឆ្នាំគឺធ្វើបានទៅតាមគោលដៅប្រកបដោយមហិច្ឆតារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ហើយផលិតផលសរុបរបស់មនុស្សម្នាក់ៗបានកើនឡើង ២ដង។ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០០០ ដល់ឆ្នាំ២០០៧ប្រទេសកម្ពុជាសម្រេចបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់គិតជាមធ្យមប្រមាណជាង ៩% ហើយក្នុងរយៈពេល ១១សវត្សកន្លងមកនេះ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានៅតែបន្តមានកំណើនជាមធ្យមជាង ៧ % និងរក្សាអត្រាអតិផរណាអោយនៅទាបក្រោម៥% ។ តាមរបាយការណ៍របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) ដែលចេញផ្សាយនៅថ្ងៃទី០៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧ បានឲ្យដឹងថា សេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជាត្រូវបានគេរំពឹងថា នឹងនៅតែមានភាពរឹងមាំក្នុងរយៈពេល ២ឆ្នាំបន្តទៀត ។ របាយការណ៍លើកឡើងថា ផលិតផលសរុបក្នុងស្រុក (ផ.ស.ស) នឹងកើនឡើងទៀតដល់៧,១%ក្នុងឆ្នាំ២០១៧ និងឆ្នាំ២០១៨ ពោលគឺខ្ពស់ជាងតួលេខប៉ាន់ប្រមាណ ៧,០%

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ ។

ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានគ្រប់គ្រង និងកសាងបាននូវស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈប្រកបដោយការប្រុងប្រយ័ត្ន និងភាពទុកចិត្ត ធ្វើអោយកម្រិតជីវភាព រស់នៅរបស់ប្រជាជនត្រូវបានលើកកម្ពស់ឥតឈប់ឈរ ។ តាមរបាយការណ៍វាយតម្លៃភាពក្រីក្ររបស់ធនាគារពិភពលោកនៅដើមឆ្នាំ ២០១៤ បាន ឲ្យដឹងថា កម្ពុជាបានសម្រេចលើសគោលដៅនៃភាពក្រីក្របានកំណត់ក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។ អត្រាភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជាបានធ្លាក់ចុះយ៉ាងគំហុកពី ៥៣,២% នៅឆ្នាំ២០០៤ មក ត្រឹម ២០,៥% នៅឆ្នាំ២០១១ ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យកម្ពុជាជាប់ចំណាត់ ថ្នាក់លេខ ៤ ក្នុងនាមជាប្រទេសដែលកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រល្អជាងគេក្នុងពិភពលោក។ ក្នុងន័យនេះ ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រចំនួន ៧លាននាក់ ក្នុង ឆ្នាំ២០០៤ ត្រូវបានកាត់បន្ថយ មកត្រឹម ៣លាននាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០១១។ លោក អាឡាសាន ស្កូ ប្រធានគ្រប់គ្រងធនាគារពិភពលោកមានប្រសាសន៍ថា “នេះជាដំណឹងល្អ សម្រាប់កម្ពុជា។ សន្ទុះនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រគឺកើនលើសពីការរំពឹងទុក។ នៅពេលដែលយើងធ្វើការវាយ តម្លៃភាពក្រីក្រស្រដៀងនេះនៅឆ្នាំ២០១៦ យើងបានកំណត់គោលដៅថានឹងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រឲ្យបានពាក់កណ្តាលនៅឆ្នាំ២០១៥។ ប៉ុន្តែកម្ពុជាបានសម្រេចវាហើយនៅឆ្នាំ២០១១” ។

បច្ចុប្បន្ននេះ ស្របពេលនឹងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាដែលមានល្បឿនលឿន ភាពក្រីក្រក៏កំពុងតែធ្លាក់ចុះយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។ ភាគរយនៃប្រជាជនកម្ពុជាដែលរស់នៅក្នុងភាពក្រីក្របំផុតបានធ្លាក់ចុះពីតួលេខខ្ពស់បំផុតនៅក្នុងតំបន់ទៅកាន់តួលេខដែលមានត្រឹមតែមួយខ្ទង់ប៉ុណ្ណោះ។ យោងតាមសៀវភៅគោលនយោបាយជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានបង្ហាញថា ចំណូលរបស់ប្រជាជន



កម្ពុជានៅតែជាគោលដៅទេសចរណ៍ល្អបំផុតនៅលើពិភពលោក ដែលធ្វើឲ្យចំនួនភ្ញៀវទេសចរមានកំណើនជារៀងរាល់ឆ្នាំ



វិស័យសំណង់បានរួមចំណែកទ្រទ្រង់ធ្វើឲ្យកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា មានល្បឿនលូតលាស់លឿន

កម្ពុជា នឹងកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ រហូតឈានដល់ជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ ២០៣០ និងជាប្រទេសមានចំណូលខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៥០។

ក្រុមសេដ្ឋកិច្ចរបស់ធនាគារពិភពលោក (WorldBank) បានបង្ហាញ សូចនាករនៃសន្ទស្សន៍សេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជាដោយដៅទៅលើប្រភពទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់មានដូចជា៖វិស័យកសិកម្ម សំណង់ ទេសចរណ៍ ឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ សេវាកម្ម និងខ្សែសង្វាក់ផលិតកម្មក្នុងឧស្សាហកម្មខ្នាតតូច និងមធ្យម។ ពួកគេបានបញ្ជាក់ថា ចាប់ពីពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១៦ មក កម្ពុជាបានឆ្លងផុតពីប្រទេសមានចំណូលទាបរួចទៅហើយ។ បច្ចុប្បន្ន កម្ពុជាកំពុងនៅក្នុងដំណាក់កាលជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប។

ជាមួយគ្នានេះ របាយការណ៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានបង្ហាញថា កំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជា ស្ថិតនៅក្នុងរង្វង់ ៧% នៅឆ្នាំ២០១៦ និងឆ្នាំ២០១៧ នេះ។ ផលិតផលសរុបក្នុងស្រុក(GDP) បានកើនឡើងពី ៣ពាន់លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៣ ដល់ប្រមាណ ១៨ពាន់លានដុល្លារ នៅឆ្នាំ២០១៥។ ក្នុងរយៈពេលដូចគ្នានេះ ចំណូលប្រជាជនម្នាក់បានកើនឡើងពី ២២៩ដុល្លារ ដល់ ១ ២១៦ដុល្លារ។ គួរកត់សម្គាល់ថា តាមរយៈកំណើនសេដ្ឋកិច្ចធ្វើឲ្យចំណូលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា មានការកើនឡើង ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ក្នុងនោះនៅឆ្នាំ២០១៤ ប្រជាពលរដ្ឋម្នាក់មានចំណូលមធ្យម១.១២៣ដុល្លារអាមេរិក និងកើនឡើងដល់ជាង ១.៣០០ ដុល្លារនៅឆ្នាំ២០១៦។ ចំណូលមធ្យមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាម្នាក់ៗនឹងមានកំណើនដល់១.៤២២ ដុល្លារនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៧នេះ។

ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការវិវត្តន៍វិកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ច និងស្របតាមការប្រែប្រួលនៃស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោក រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រជាលើកទី៣ គឺ «យុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១៦-២០២៥» ដោយដាក់ចេញនូវគោលដៅសម្រេចឲ្យបានប្រព័ន្ធ

ហិរញ្ញវត្ថុមួយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ផ្អែកលើគោលការណ៍ទីផ្សារមានលក្ខណៈពិពិធភាព ភាពរឹងមាំ និងបរិយាប័ន្ន ដែលផ្តល់ភាពទូលំទូលាយ ក្នុងការបំពេញតម្រូវការសេវាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេស។ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១៦-២០២៥លើកទី៣នេះត្រូវបានដាក់ឲ្យអនុវត្តជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ ។ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុរយៈពេលវែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនេះ បាននិងកំពុងរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការលើកស្ទួយកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការលើកកម្ពស់បរិយាប័ន្នហិរញ្ញវត្ថុ។

នៅក្នុងសារលិខិតរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងឱកាសខួបអនុស្សាវរីយ៍លើកទី១៣១ នៃទិវាពលកម្មអន្តរជាតិ ថ្ងៃទី១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ ក្រោមប្រធានបទ «ដើម្បីសន្តិភាព ការងារ មុខរបរ និងអភិវឌ្ឍន៍» សម្តេចតេជោ បានថ្លែងឲ្យដឹងថា សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាសម្រេចបានកំណើនថេរជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ ៧% អត្រាភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជនត្រូវបានកាត់បន្ថយមក ១៣,៥% និងអត្រាអត់ការងារធ្វើមានចំនួន ០,៧% ប៉ុណ្ណោះ ។

នេះជាកំណត់ត្រាបញ្ជាក់ពីការដើរលើផ្លូវត្រូវរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដឹកនាំដោយសម្តេចតេជោសែន ដែលបានខិតខំពុះពារជំនះរាល់ការលំបាក និងបញ្ហាប្រឈមនានា ដើម្បីអនុវត្តឲ្យបានជោគជ័យនូវកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួន ដែលបានប្រកាសជូនប្រជាជាតិ។ ព្រមជាមួយនេះដើម្បីសម្រេចនូវចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែងរបស់ខ្លួន។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ថាត្រូវតែធានារក្សាសន្តិភាពនិងស្ថិរភាពនយោបាយឲ្យកាន់តែរឹងមាំ ដើម្បីធានាឲ្យដំណើរការអភិវឌ្ឍសង្គមជាតិ កាន់តែមានសន្ទុះខ្លាំងក្លាឡើង ជានិច្ចក្នុងមហិច្ឆិតាធ្វើឱ្យកម្ពុជា ក្លាយជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ ២០៣០ និងឈានទៅជាប្រទេសមានចំណូលខ្ពស់នៅឆ្នាំ ២០៥០។



សិល្បៈស្បែកពណ៌



សិល្បៈស្បែកពណ៌ គឺជាប្រភេទសិល្បៈចម្លាក់ ជាប់ទម្ងន់លើស្បែកគោ មិនខុសពីការជាប់ចម្លាក់នៃ សិល្បៈស្បែកធំនិងស្បែកតូចនោះឡើយ ប៉ុន្តែមិនមែន ជាសិល្បៈល្អោសម្រោបដូចស្បែកធំ និងស្បែក តូចនោះទេ គឺជាសិល្បៈរូបចម្លាក់ស្បែកលាបពណ៌ ដូចរូបគំនូរលាបពណ៌បែបបុរាណរបស់ខ្មែរ (Dessin Traditionne Khmer.) ហើយសម្រាប់សម្តែងក្នុងពេល ថ្ងៃដោយប្រើផ្ទាំងសំពត់ពណ៌ខ្មៅ ឬពណ៌ស្រគាំ (ប្រផេះ) ជាផ្ទាំងសំពត់សម្រាប់ដើត មានន័យថា ដូចយករូបគំនូរលាបពណ៌ មកសម្តែងនិទានរឿង រួមផ្សំនឹងសិល្បៈសម្តែងផង ។

សិល្បៈស្បែកពណ៌នេះ បានបាត់បង់អាក់ខាន លែងបានសម្តែងយូរឆ្នាំមកហើយ គឺប្រហែលតាំង ពីឆ្នាំ១៩៣០ ឬ១៩៤០ មកម្ល៉េះ នេះបើយោងតាម ឯកសារដែលយើងប្រមូលបាន ។

ក្រោយពេល ដែលរបបខ្មែរក្រហមដួលរំលំទៅ ទើបយើងបាន រកឃើញដោយចៃដន្យ នូវផ្ទាំងគំនូរ ស្បែកលាបពណ៌នេះប្រមាណជាង២០ សន្លឹក គឺនៅ ក្នុងព្រះបរមរាជវាំងក្រុងភ្នំពេញ ។

ក្រោយពីការត្រួតពិនិត្យដោយហ្មត់ចត់ នូវរូប ចម្លាក់ ស្បែកដ៏ល្អប្រណីតទាំងនេះដោយអ្នកសិល្បៈ ជំនាញសំខាន់ៗទាំងព្រះសង្ឃ និងគ្រូហ្មត់ចត់ យើងបានស្មានបានថា ស្បែកពណ៌ ដែលសេស- សល់ទាំងនេះ គឺប្រហែលជាស្នាដៃសិល្បៈជំនាញៗ នៃពេលជាងរបស់ព្រះបរមរាជវាំងជាក់ជាមិនខាន ។

ម្យ៉ាងទៀតថ្វីត្បិតតែ ស្បែកទាំងនោះនៅសេសសល់ តិចតួចប៉ុណ្ណោះក៏ពិតមែន តែក៏គង់អាចធ្វើឲ្យយើង ដឹងបានដែរថា ស្បែកពណ៌នេះនឹងអាចសម្តែងរឿង រាមកេរ្តិ៍ រឿងឥណ្ឌាវបុស្សៈ និងរឿងបុរាណដទៃទៀត បានទៀតផង ។

ក្រោយពេលយើងបានរកឃើញ ស្បែកលាប ពណ៌នេះមក យើងក៏មានបំណងចង់ឲ្យមានសកម្ម- ភាពសម្តែងនូវសិល្បៈប្រភេទនេះ ជូនទស្សនិក ជនជាតិ និងភ្ញៀវអន្តរជាតិឲ្យបានឃើញនិង ស្គាល់ច្រើនគ្នាផងដែរ ប៉ុន្តែជាប្រការដែលគួរឲ្យ សោកស្តាយណាស់ កាលនោះភាពក្រីក្រការខ្វះ ខាតរបស់យើង ទាំងការយល់ដឹងទាំងសម្ភារៈ ព្រមជាមួយព្រឹត្តិការណ៍ជាច្រើនទៀត មករំខាន បានធ្វើឲ្យ បំណងយើង ជួបផលវិបាកយ៉ាងខ្លាំង ដោយពុំអាចដំណើរការទៅបានឡើយ ។

រហូតមកដល់ឆ្នាំ២០០០ គិតទៅជាង២០ ឆ្នាំ ទើបយើងអាចបោះពុម្ពសៀវភៅស្តីពីសិល្បៈ ស្បែកពណ៌នេះបាន ដោយជំនួយសប្បុរស របស់មូលនិធិ យ៉ូតូ ធីប៉ុន ហើយអំឡុងឆ្នាំ ២០០០ នោះដែរ នៅក្នុងឱកាសប្រារព្ធពិធីទិវាវប្បធម៌ ជាតិថ្ងៃ ៣មេសា នៅសាលាមហាស្រពចតុមុខ ដោយសារមានជំនួយរបស់អង្គការ Slaw Son សហរដ្ឋអាមេរិកតាមរយៈលោកបណ្ឌិត សំសំអាង ដែលគណៈកម្មការស្រាវជ្រាវសិល្បៈរបស់ ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈទាំងមូលបាន

ធ្វើឲ្យរស់ឡើងវិញ នូវទម្រង់សិល្បៈស្បែកពណ៌ នេះ ក្នុងនោះដោយបានលើកយករឿងទេវកថា (កូរសមុទ្រទឹកដោះ) តាមចម្លាក់ជាច្រើននៅ ប្រាសាទអង្គរវត្ត ប្រាសាទបាយ័ន និងប្រាសាទ ឯទៀត យកមកសម្តែងជូនភ្ញៀវជាតិ និងភ្ញៀវ អន្តរជាតិបានឃើញ និងទស្សនាជាលើកដំបូង បង្អស់ក្នុងឱកាសដ៏ថ្លៃថ្លានោះ ។

រីឯរបៀបសម្តែងស្បែកពណ៌ដែលជាសិល្បៈ ស្បែកសម្រាប់សម្តែងពេលថ្ងៃនោះវិញ មាន លក្ខណៈខុសគ្នាខ្លះៗ ពីការសម្តែងល្អោស ស្រមោលស្បែកធំ ពោលគឺ អ្នកដើត ដើតរូបដើរ ជុំវិញ ផ្ទាំងសំពត់ពណ៌ស ឬក៏ស្បែក តូចវិញ គឺ អ្នកដើតអង្គុយដើតរូបពីក្រោយផ្ទាំង សំពត់ស ដោយពឹងលើពន្លឺភ្លើងឆ្លុះយកស្រមោល ។

ចំណែកឯការសម្តែងស្បែកពណ៌វិញ យើង សង្កេតឃើញ ការសម្តែងមានលក្ខណៈពាក់ កណ្តាលនៃការ សម្តែងល្អោសពាក់កណ្តាល សម្តែងស្បែក ពោលគឺអ្នកដើតស្បែកមានស្រី មានប្រុសក្នុងសម្លៀកបំពាក់ និងគ្រឿងអលង្ការ ស្អាតៗតាមតួអង្គរូបស្បែករួចគេដើតស្បែកចេញ មកខាងមុខផ្ទាំងសំពត់ខ្មៅ ឬស្រគាំពេលខ្លះ គេបញ្ឈរ ស្បែកនឹងផ្ទាំងក្រណាត់រួចគេសម្តែង ជាល្អោសដោយបានច្រៀងនិយាយរៀបរាប់ផែនក ពិភាក្សា ឬឆ្លើយស្នេហាទៅតាមសាច់រឿងរួច ទើបចាប់ស្បែករបស់គេដើតបន្តទៅទៀត ។ ចំណែកតន្ត្រីជូនស្បែកនេះមានរង់ពិណពាទ្យរង់ តូច ដែលមានឧបករណ៍ ៥ មុខដូចជា រនាងឯក, សម្លោ, គងរង់ធំស្គរធំនិងស្រឡៃតូចរីងបទភ្លេង គឺខ្លីពីបទភ្លេងមហោរី ។

(ឯកស្រង់ឯកសារ ឯកឧត្តម ពេជ្រ ទុំក្រវិល)





តើអាស៊ីអាគ្នេយ៍នឹងត្រូវប្រឈមចំពោះភាពអត់ឃ្លាន ក្នុងប៉ុន្មានទសវត្សរ៍ខាងមុខ ឬទេ ?

អ្នកជំនាញនានាបានធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណថា តំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ដែលមានប្រជាជនជាង ៦០០លាននាក់ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះនឹងត្រូវទាមទារនូវតម្រូវការ ម្ហូបអាហារ កើនឡើងប្រមាណជាង ៤០% នៅក្នុងឆ្នាំ២០៥០ ដែល ពេលនោះកំណើនប្រជាជននឹងកើនឡើងខ្ពស់ជាងសព្វថ្ងៃ ។

យោងតាមរបាយការណ៍សិក្សាស្រាវជ្រាវថ្មីៗ របស់វេទិកាសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក បានបង្ហាញឲ្យដឹងថា ជាតំបន់ មួយដែលមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ ការនាំចេញរបស់អាស៊ីអាគ្នេយ៍គ្រោងនឹងមានការកើនឡើង ១៥% នៅឆ្នាំ ២០២៥ ។ នៅពេលដែលទទួលបានផលប្រយោជន៍សម្រាប់រយៈពេលខ្លីដ៏ច្រើនសម្បើមសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យ សេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់ហើយនោះ គេក៏មិនអាចប្រកែកបាននូវការទទួលបានបន្ទុកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរអំពីតម្រូវការចាំបាច់នៃការផ្គត់ផ្គង់ចំណីអាហារ ហើយពេលនោះគេត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើកត្តាពូជជាសំខាន់ ដែលត្រូវធ្វើឲ្យស៊ីគ្នាទៅនឹង ដីដាំដុះ និងបរិស្ថានក្នុងតំបន់នោះ ។ បញ្ហាដ៏ធំមួយបានចោទឡើងគឺថា តើយើងត្រូវការរយៈពេលប៉ុន្មានទៅ ដើម្បីឲ្យបរិស្ថាន និងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់ហុចផលប្រយោជន៍ដល់តម្រូវការជាក់ស្តែងសម្រាប់ដល់យើងទាំងអស់គ្នា ? នៅក្នុងបរិបទដែលលទ្ធភាពនៃការទ្រទ្រង់ត្រូវប្រឈម ជាមួយ នឹងការប្រកួតប្រជែងនៃធនធានដែលមានដែនកំណត់ និងការកើនឡើងនូវតម្រូវការម្ហូបអាហារកាន់តែខ្ពស់ បណ្តាអ្នកផលិតនៅជុំវិញពិភពលោក និងនៅក្នុងតំបន់ត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង នូវរចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តការផ្សព្វផ្សាយ និងការធ្វើឲ្យកាន់តែប្រសើរ ឡើងនូវបច្ចេកវិជ្ជាដាំដុះ ។ វាមិនមែនត្រឹមតែតម្រូវការនៃការប្រើប្រាស់ពេលវេលាតែមួយគត់ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែបញ្ហាសក្តានុពលក៏ជាតម្លៃដែលត្រូវគិតគូរផងដែរ ។ ប្រសិនបើគេមិនបានយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើបញ្ហាទាំងអស់ ខាងលើតាំងពីឥឡូវទេ នោះអាស៊ីអាគ្នេយ៍ទាំងមូលដែលជាតំបន់ផលិត និងផ្គត់ផ្គង់ចំណីអាហារ ដូចជា អង្ករ ត្រី ស៊ូត និង កាហ្វេ សម្រាប់ពិភពលោកផងនោះ អាចត្រូវប្រឈមនឹងគ្រោះអត់ឃ្លានជាមិនខាន ។

តំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ថា មានជោគជ័យធំធេង និងមានកំណើនលឿនណាស់បើធៀប នឹងតំបន់ដទៃទៀតនៅក្នុងពិភពលោក ។ សេដ្ឋកិច្ចដែលនៅតែបន្តរីកចម្រើនក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ទៅមុខទៀត ស្រទាប់វណ្ណៈថ្នាក់កណ្តាលនឹងកាន់តែមានចំនួនកើនឡើងទ្វេដងគឺរហូតដល់ប្រមាណ ៤០០លាននាក់នៅឆ្នាំ២០២០ ។ គណៈប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចរបស់ស៊ីធីប៊ុរបានប៉ាន់ប្រមាណថា បើគណនាទៅលើប្រជាសាស្ត្រនេះ ប្រជាជនវណ្ណៈថ្នាក់កណ្តាលនឹងមានដល់ ៦០ % នៅក្នុងតំបន់ទាំងមូល ។ សន្ទុះនៃកំណើននេះ នឹងក្លាយទៅជាបន្ទុកមួយធ្ងន់ធ្ងរដែរ ដោយសារការកើនឡើងនូវយុវជនជំនាន់ថ្មីដែលបច្ចុប្បន្នមាន ១/៤ នៃចំនួន ប្រជាជននៅក្នុងតំបន់ អាស៊ីអាគ្នេយ៍ទាំងមូល ។ តំបន់នេះនឹងទទួលបានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ជាង (ក្រោយកាត់ពន្ធ ឬអាចយកទៅចាយបាន) នឹងធ្វើឲ្យមានការប្រែប្រួលខ្លាំងខុសពីជំនាន់មុនៗដែលនាំឲ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ តម្រូវការម្ហូបអាហារ និងលទ្ធភាពនៃការផ្គត់ផ្គង់ជាដើម ។ មានការប៉ាន់ប្រមាណថាប្រជាជននៅក្នុងពិភពលោកនឹងមានកំណើនដល់ ៨,១ ពាន់លាននាក់ នៅឆ្នាំ២០២៥ ដែលនឹងក្លាយទៅជាបន្ទុកកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរចំពោះ ការផ្គត់ផ្គង់អាហារនៅក្នុងរយៈពេលនោះ ។

ទិន្នន័យដែលបានមកពីការស្រាវជ្រាវរបស់អ្នកសេដ្ឋកិច្ចបានរកឃើញថា តម្រូវការប្រើប្រាស់នៅក្នុងបណ្តា ប្រទេសអាស៊ីអាគ្នេយ៍មានអាហារសំខាន់ ២មុខ ដែលមានលទ្ធភាពនាំចេញកាន់តែខ្ពស់ក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំខាងមុខគឺ ត្រី និងស្ករ ព្រមទាំងផលិតផលដទៃទៀតដែលមានទំនាក់ទំនង

ជាមួយគ្នា ។ យ៉ាងណាក៏ដោយដែលគេ មិនអាចមើលឃើញជាមុនបាននោះ គឺការធ្វើឲ្យមានការខូចខាតលើបរិស្ថាន និងផលប៉ះពាល់ដទៃទៀត ដែលកើត មានទៅលើទិន្នផល ដែលគេទទួលបានទាំងនោះ ។ ឧទាហរណ៍ ទិន្នផលនេសាទដ៏ច្រើនលើសលប់បាននិងកំពុង ក្លាយទៅជាបញ្ហាសកលដែលបច្ចុប្បន្ននេះមាន ២៥% នៃផលនេសាទនៅក្នុងស្តុកមិនត្រូវបានធ្វើការនាំចេញ ឬក៏ខូចខាតចោលតែម្តង ហើយមានតែ ៥០% ប៉ុណ្ណោះដែលត្រូវធ្វើការនាំចេញពេញលេញ ។ បើពិនិត្យទៅ លើអត្រាបច្ចុប្បន្ន ការប្រតិបត្តិផលនេសាទត្រូវធ្វើឲ្យរងផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងសម្រាប់រយៈពេល ២ ទសវត្សរ៍ទៅមុខ ទៀត ដែលមិនត្រឹម តែធ្វើឲ្យបាត់បង់ភាគផលត្រីប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាធ្វើឲ្យអន្តរាយទៅដល់បរិស្ថានដែលរួមមាន ប្រភេទនៃរុក្ខជាតិក្នុងទឹកផងដែរ ។ ស្របពេលដែលតម្រូវការម្ហូបអាហារកាន់តែមានកំណើនឡើងច្រើនលើសលប់ បំផុតនៅក្នុងតំបន់ អាស៊ីអាគ្នេយ៍បែបនេះ តើទីផ្សារទាំងឡាយអាចធ្វើដូចម្តេច ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនេះ ហើយដែលត្រូវ ធានាឲ្យបានថា ដំណើរការផលិតប្រព្រឹត្តទៅមានចីរភាព អភិរក្សបាននូវបរិស្ថានសម្រាប់តម្រូវ ការក្នុងពេលខាងមុខ ។

ទាក់ទិនទៅនឹងវិស័យដាំដុះវិញ ទោះបីត្រូវប្រឈមនឹងបញ្ហាធាតុអាកាស ដែលជួនកាល គឺគ្រោះរាំងស្ងួត ឬក៏ គ្រោះទឹកជំនន់ធ្ងន់ធ្ងរ ប៉ុន្តែគេកត់សម្គាល់ឃើញ មានជោគជ័យក្នុងការអនុវត្តជីវៈបច្ចេកវិជ្ជាភូមិសាស្ត្រដែលរួមមានការបង្កាត់ពូជដំណាំផ្សេងៗគ្នា និងបច្ចេកទេសកែប្រែតាមពូជដំណាំនីមួយៗ ដែលធ្វើឲ្យមានការងាយស្រួល ក្នុងការដាំដំណាំ ដែលមិនចាញ់ធាតុអាកាស និងឲ្យផលខ្ពស់ ។ ការដ្ឋានភូមិសាស្ត្រមួយចំនួនកំពុងជំរុញការដោះស្រាយកាត់ បន្ថយនូវរបៀបដាំដុះបែបប្រពៃណី ដោយការកែប្រែដីឲ្យមានជីជាតិ និងអាចដោះស្រាយចំពោះលក្ខណៈ នៃបម្លាស់ ឬអាកាសធាតុ ។ ដូច្នេះហើយ គេត្រូវតែទទួលយកនូវដំណោះស្រាយមួយគឺផលិតផលចំណីអាហារមានតម្លៃខ្ពស់ ដែលប្រើបច្ចេកវិជ្ជាខ្ពស់ ។ មានបណ្តាប្រទេសអាស៊ានមួយចំនួននៅតែអនុវត្តវិធីចាស់នៅឡើយ ហើយទំនងជាមិនទាន់សម្រេចចិត្ត ទទួលយកឲ្យបានពេញលេញ នូវបច្ចេកវិជ្ជាខ្ពស់សម្រាប់ការផលិតចំណីអាហារ ដែលជាការប្រកួតប្រជែងដ៏លំបាកនោះផង ។

របៀបវារៈជាគន្លឹះ ដើម្បីដោះស្រាយរាល់បញ្ហា គឺការបង្កើតកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តររដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងកិច្ច ប្រឹងប្រែងមួយដូចដែលសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានធ្លាប់បានអនុវត្តកន្លងរួចមកហើយដូចជា គំនិតផ្តួចផ្តើមបង្កឲ្យ មានភាពងាយស្រួលទៅដល់លំហូរទំនិញ និងការផ្លាស់ប្តូរបច្ចេកវិជ្ជាផលិតទំនិញនៅក្នុងក្របខណ្ឌគ្រប់បណ្តា ប្រទេសអាស៊ានទាំងអស់ ។ នៅពេលដែលឃើញថា ផលប្រយោជន៍ត្រូវទទួលបានហើយនោះអាស៊ាននឹងធ្វើការ រួមគ្នាឆ្ពោះទៅមុខ ដើម្បីគោលគំនិតខាងលើនេះ ។ ជាមួយគ្នានេះដើម្បីកសាងសមត្ថភាពឲ្យកាន់តែខ្ពស់ ស្ថាប័ន ហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងតំបន់តួយ៉ាងដូចជា ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ត្រូវធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងក្នុងការផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែក ហិរញ្ញវត្ថុទៅដល់ បណ្តារដ្ឋជាសមាជិកអាស៊ាន ដើម្បីជួយដល់ការវិនិយោគសម្រាប់ការនាំចេញផលិតផលចំណី អាហារ ដែលមានបច្ចេកវិជ្ជា និងបរិក្ខារទំនើប ដែលអាចជួយបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់ អាចធ្វើការប្រកបដោយជោគជ័យក្នុងការទ្រទ្រង់ នូវតម្រូវការនាពេលអនាគត ។ ដំណោះស្រាយចុងក្រោយបំផុត គឺអ្នកផលិតចំណីអាហារ អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រត្រូវជួបគ្នាធ្វើការរួមគ្នា ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរទស្សនៈ និងរកឲ្យឃើញនូវដំណោះស្រាយទៅលើផលវិបាក ទាំងឡាយចំពោះផលិតផលចំណីអាហារ និងតម្រូវការនៃការផ្គត់ផ្គង់ ។



សាមគ្គីភាពនៃការញ៉ាំទឹក ពេលពោះទទេរ



មិនខ្វល់ថា អ្នកស្រេកទឹក ឬអត់ទេ ការ ញ៉ាំទឹក តែងតែមាន ប្រយោជន៍ជាច្រើនចំពោះសុខភាព។ ទឹក គឺជាបស់ដ៏ល្អបំផុត ដែលអ្នកត្រូវការក្នុងពេលស្រេក។ ខាងក្រោមនេះ គឺជាអត្ថ- ប្រយោជន៍ចំពោះសុខភាពមួយចំនួន នៅពេលយើងព្យាយាម ញ៉ាំទឹកបានច្រើនក្នុងពេលពោះទទេរ ជាពិសេសពេលភ្នាក់ពីគេង ព្រឹកឡើង។

- . ជួយលាងសម្អាតពោះវៀន
- . បញ្ចេញជាតិពុលពីក្នុងខ្លួន
- . បង្កើនការឃ្លានអាហារពេលព្រឹក
- . បង្ការការឈឺក្បាល

វិធីមួយចំនួននៅពេលក្រពះមិនរំលាយអាហារ ឧស្សាហ៍ឆ្លងពោះ

ក្រពះមិនរំលាយអាហារ គឺជាបញ្ហាមួយ ដែលមនុស្សគ្រប់គ្នា បានជួបប្រទះ។ ក្រពះមិនរំលាយអាហារ ធ្វើឲ្យពោះអ្នកប៉ោង តឹងរ៉ោន ហើយមិនមានជាសុភាពទាល់តែសោះ។

បើមានបញ្ហានេះកើតឡើង ហើយអ្នកមិនទាន់ចង់ទៅមន្ទីរពេទ្យ ទេ សូមអ្នកធ្វើតាមការណែនាំខាងក្រោមនេះ ៖

- . ញ៉ាំប្រទាលកន្ទុយក្រពើ
- . ការញ៉ាំតែខ្នី ឬអាហារធ្វើពីខ្នីក៏អាចជួយអ្នកបានដែរ
- . ញ៉ាំផ្លែប៉ោម
- . ចៀសវាងការញ៉ាំអាហារនៅ

- . លាងសម្អាតពោះវៀនធំ
- . បង្កើនការរំលាយអាហារក្នុងខ្លួន
- . បង្កើនថាមពលក្នុងខ្លួន
- . បង្កើនការសម្រកទម្ងន់
- . ជួយឲ្យស្បែកភ្លឺថ្លា
- . បង្កើនមុខងារប្រព័ន្ធភាពស៊ាំ

ការញ៉ាំទឹក អាចព្យាបាលបញ្ហាជាច្រើនរបស់មនុស្សយើង បាន។ មានជំងឺ ជាច្រើន ដែលចេញពីក្នុងក្រពះ។ នៅពេលអ្នកញ៉ាំ ទឹកទាំងពោះទទេរ ឬគ្មានអាហារក្នុងក្រពះ មានន័យថា អ្នកកំពុង តែប្រើវិធីជួយធ្វើឲ្យ ក្រពះមានសុខភាពល្អហើយ។

វិធីសាស្ត្រញ៉ាំទឹកពេលពោះទទេរបែបនេះ មានដើមកំណើត ចេញពីប្រទេសជប៉ុន។ ជាធម្មតាជនជាតិជប៉ុនញ៉ាំទឹកប្រមាណ ៤កែវជារៀងរាល់ព្រឹកមុនពេលញ៉ាំអាហារ។ ក្រោយពីញ៉ាំទឹករួច ពួកគេរង់ចាំ យ៉ាងហោចណាស់ ៣០នាទីសិនមុនពេលញ៉ាំអាហារ ពេលព្រឹក។ ទម្លាប់មួយនេះនឹងជួយឲ្យពួកគេមានភាពសកម្ម និងសុខភាពល្អ។ ចំពោះអត្ថប្រយោជន៍នៃការញ៉ាំទឹកនេះវិញ គឺធំធេងណាស់ ហើយយកល្អគួរតែ ញ៉ាំទឹកក្តៅខ្លួន។

- . កុំញ៉ាំអាហារផ្ដេសផ្ដាស ពិសេសអាហារតាមចិញ្ចឹមផ្លូវ ។





មុខមាត់ថ្មីនៃឃុំមួយនៅក្បែរទីក្រុងភ្នំព្រីន



ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងមន្ត្រីការងារចុះជួយឃុំត្រពាំងធំខាងត្បូងចុះពិនិត្យការដ្ឋានស្ថាបនាផ្លូវ និងចំការបន្លែរបស់ប្រជាជន

ពីអតីតកាលរាប់សិបឆ្នាំកន្លងទៅ នៅពេលនិយាយដល់ឈ្មោះឃុំនេះ គ្រប់គ្នាតែងតែឮញើតញើម ពីព្រោះទីនោះនៅមិនឆ្ងាយប៉ុន្មានពីជើងភ្នំដំរីមៀលដែលអ្នកស្រុកត្រាក់កែវ ខេត្តតាកែវ តែងល្បីថា ជាតំបន់មួយពោរពេញដោយអសន្តិសុខ។ ការរស់នៅរបស់ប្រជាជនតំបន់នេះបានឆ្លងកាត់នូវការលំបាក ជាច្រើនជំនាន់ទោះបីជាក្រោយថ្ងៃដោះ ៧ មករា ឆ្នាំ១៩៧៩ក្តី ព្រោះ ទីនោះជាតំបន់ដែលសង្គ្រាមតែងតែតាមលង់ជានិច្ច។ ប៉ុន្តែចាប់តាំងពីកម្ពុជាបានទទួលនូវសន្តិភាពពេញលេញ ដោយសារនយោបាយឈ្នះ ឈ្នះ និងជាពិសេសទទួលបាននូវការយកចិត្តទុកដាក់ពីក្រុមការងារ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា គ្រប់ថ្នាក់ ពីថ្នាក់ដឹកនាំគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ឃុំមួយនេះបានប្រែប្រួលមុខមាត់ថ្មីហើយ ក្លាយជាឃុំមួយ លែងឆ្ងាយជាចំណោមទៀតហើយ។

ឃុំត្រពាំងធំខាងត្បូង កៀកនឹងជើងភ្នំដំរីមៀលមួយផ្នែកនៃឃុំត្រពាំងធំខាងត្បូង ស្រុកត្រាក់កែវ គេអាចសម្លឹងឃើញភ្នំដំរីមៀលដ៏ធំហើយ វែងនាទិសបស្ចិមនៃឃុំយ៉ាងច្បាស់។ ភ្នំដ៏ធំជ្រងោនេះស្ថិតនៅចំងាយប្រមាណជាង១០គ.មពីឃុំ ។ បច្ចុប្បន្ន អ្នកភូមិអាចធ្វើដំណើរទៅភ្នំនេះបានយ៉ាងងាយស្រួល ពីព្រោះមានផ្លូវល្មមអាចទៅមកបាន ដោយគ្រាន់តែចំណាយពេលប៉ុន្មានម៉ោងប៉ុណ្ណោះ។ សន្តិភាពពេញបរិបូណ៌និងការអភិវឌ្ឍវេជ្ជបណ្ឌិតនាសម័យយ៉ាងឆាប់រហ័ស ក្នុងសម័យសម្តេចតេជោបានពង្រីកផ្លូវហាក់ដូចជាទាញភ្នំដំរីមៀលឲ្យមកនៅកៀក នឹងភូមិដ្ឋានប្រជាជនយ៉ាងដូច្នោះដែរ ។

ប៉ុន្តែពីអតីតកាល គេមិនអាចធ្វើដំណើរតាម

យានយន្តបានឡើយ ព្រោះពុំមានផ្លូវ។ តាមការបញ្ជាក់ពីចាស់ៗ ដែលរស់នៅទីនោះជាយូរមកហើយបានដំណាលថា ពីដើមមានផ្លូវមែនតែជាប្រភេទផ្លូវដែលអ្នកភូមិនិយមហៅថា “ផ្លូវដំរី” ។ អ្នកធ្វើដំណើរត្រូវដើរត្បូលតាមព្រៃ និងចំណាយពេលសឹងមួយកំណាត់ថ្ងៃទើបទៅដល់។ ម្យ៉ាងទៀតពីអតីតកាល ក៏មិនមានការធ្វើចរាចរដែរ ដោយសារតាមផ្លូវ និងតំបន់ភ្នំនេះជាតំបន់អសន្តិសុខ។

ឃុំត្រពាំងធំខាងត្បូង ជាឃុំមួយក្នុងចំណោមឃុំទាំង១៥ របស់ស្រុកត្រាក់កែវ។ ឃុំមានភូមិសាស្ត្រខាងជើងទល់ នឹងឃុំត្រពាំងធំខាងជើងស្រុកត្រាក់កែវ ខេត្តតាកែវ, ខាងលិចទល់នឹងផ្លូវភ្នំដំរីមៀល នៃស្រុកជុំគីរី ខេត្តកំពត, ខាងត្បូងទល់នឹងឃុំសំរោង ស្រុកត្រាក់កែវ និងខាងកើតទល់នឹងឃុំតាកែវ និងឃុំដាងទង ស្រុកត្រាក់កែវ។

លោក **សាន់ គៀន** ប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាឃុំត្រពាំងធំខាងត្បូង និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានឲ្យដឹងថា ឃុំត្រពាំងធំខាងត្បូងមានផ្ទៃដីសរុប ៣ ៤៥៨,៦០ ហិ.ត ក្នុងនោះផ្ទៃដីសម្រាប់ធ្វើស្រែស្បៀងចំនួន ១.៧៦៣,២៨ហិ.ត, ដីចម្ការ ៨០ហិ.ត, ដីស្រែត្រពាំង ១០ហិ.ត, ដីសហគមន៍ព្រៃឈើ ៥២ហិ.ត, ដីភ្នំ ៩៩៨ ហិ.ត។ ឃុំមានភូមិចំនួន ១៣ភូមិ មានប្រជាពលរដ្ឋចំនួន ២ ៣៦៨គ្រួសារ ស្មើនឹងមនុស្សរាយចំនួន ៩.៧២៨ នាក់(ស្រ្តី៥០៣២នាក់)។ ប្រជាពលរដ្ឋអាយុ ១៨ឆ្នាំឡើងមានចំនួន ៦ ២៧៨ នាក់ ក្នុងនោះស្រី៣ ៣៣៧ នាក់។

ជីវភាពរបស់អ្នកឃុំត្រពាំងធំខាងត្បូង:

ឃុំមានចំងាយពីស្រុកត្រាក់កែវ ឬដែលនិយមហៅថា ផ្សារអង្គតាសោម ឬប្រជុំជនអង្គតាសោម

ប្រមាណ១០គ.ម។ ដើម្បីទៅឃុំមួយនេះសព្វថ្ងៃគឺងាយស្រួលទេ។ បើធ្វើដំណើរតាមផ្លូវជាតិលេខ ៣ពីភ្នំពេញ នៅពេលទៅដល់ទីប្រជុំជនអង្គតាសោមមានផ្លូវកៅស៊ូបំបែកទៅស្តាំយើងអាចបត់ទៅស្តាំដៃ តាមផ្លូវកៅស៊ូនេះ ត្រង់រហូតនឹងបានមានទៅដល់ទីប្រជុំជន និងឃុំនេះជាក់ជាពុំខាន។

លោកមេឃុំបានរំលឹកប្រាប់យើងថា ពីមុនចាប់ពីផ្សារអង្គតាសោមមកឃុំនេះ ពុំមានផ្លូវកៅស៊ូដូចបច្ចុប្បន្នឡើយ។ បើគេចង់ធ្វើដំណើរពីទីប្រជុំជនអង្គតាសោម ទៅឃុំត្រពាំងធំខាងត្បូងត្រូវ ចំណាយពេលយ៉ាងតិច ក៏បីម៉ោងដែរដោយសារស្ថានភាពផ្លូវមិនអំណោយផល។ ពីសម័យមុនជាផ្លូវលំ។ ការធ្វើដំណើរដោយ ថ្មើរជើងជិះកង់ ម៉ូតូ និងរទេះសេះតែប៉ុណ្ណោះ ហើយការធ្វើដំណើរប្រកបដោយការព្រួយបារម្ភទៀតផងពោល គឺអាចធ្វើទៅបានតែនៅពេលថ្ងៃ។ ប៉ុន្តែពេលនេះចំណាយពេលមិនដល់មួយម៉ោង ផងនឹងបានមកភ្លាម ហើយចង់ធ្វើដំណើរពេលណាក៏បាន។

ដោយសារស្ថានភាពភូមិសាស្ត្ររបស់ឃុំ គឺប្រជាជននៅទីនោះភាគច្រើនជាកសិករ។ លោកមេឃុំបញ្ជាក់ថា ពិនិត្យជារួមក្នុងឃុំប្រជាពលរដ្ឋប្រមាណ៩០%មានមុខរបរធ្វើស្រែ ចម្ការ មាន៥% ជាមន្ត្រីរាជការ បុគ្គលិក កម្មករ និង៥% ជាអាជីវករលក់ដូរនៅតាមភូមិ និងរកស៊ីទៅកាន់តំបន់ផ្សេងៗ។

លោកបន្តថា អាស្រ័យលើផ្ទៃដីស្រែស្បៀងជាងមួយពាន់ហិកតា និងដីចម្ការជាង ៨០ហិកតា ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងឃុំអាចបង្កបង្កើនផល និងផ្គត់ផ្គង់បាននូវជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគេ។ ក្នុងរដូវវស្សាឆ្នាំនេះកសិករកំពុងតែចាប់ផ្តើមភ្ជួររាស់

ដាស់ និងបានធ្វើជាបណ្តើរៗហើយ។ ការបង្កបង្កើនផលិតផលបានទទួលនូវទិសដៅកាន់តែច្រើនជាងមុនតាមរយៈ ការប្រើប្រាស់ពូជបច្ចេកទេស និងការធ្វើពិពិធកម្មជាបណ្តើរៗ។ ពិសេសជាងនេះដោយសារមានរោងចក្រនៅទីប្រជុំជន និងនៅឯភ្នំពេញផង មានកូនចៅប្រជាជនមួយចំនួនបានទៅធ្វើជាកម្មករ និងប្រកបរបរផ្សេងៗនៅទីក្រុង ហើយធ្វើប្រាក់មកផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពគ្រួសារដែល ជាហេតុធ្វើឲ្យជីវភាពប្រជាជនអ្នកត្រពាំងធំខាងត្បូងមិនអត់ខាតដូចពីអតីតកាលឡើយ។

លោកមេឃុំបន្ទាថា ចំណែកមធ្យោបាយសម្រាប់ធ្វើដំណើរវិញ គ្រប់ផ្ទះសុទ្ធតែមានយានជំនិះ។ ក្នុងនោះ កង់ចំនួន១ ៦៩៩គ្រឿង, ម៉ូតូចំនួន១ ៣៣៨គ្រឿង, រ៉ឺម៉កកង់បីចំនួន ៤គ្រឿង, រថយន្តដឹកទំនិញ ចំណុះមួយតោនកន្លះ ចំនួន ១៧ គ្រឿង, រថយន្តដឹកទំនិញចំណុះលើសពីមួយតោនកន្លះចំនួន ៥គ្រឿង, រថយន្តប្រភេទទេសចរណ៍ ១២គ្រឿងចំនួន ១៩គ្រឿង និងរថយន្តប្រភេទទេសចរណ៍គ្រួសារចំនួន៣៩គ្រឿង។

លោកប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំបន្ទាថា បាននិយាយដោយមោទនភាពថា ទាំងនេះបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ និងស្តែងឲ្យឃើញពីស្ថានភាពជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន ពិសេសក្រោមការដឹកនាំដោយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ដែលមានសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** ជាប្រធានគណបក្ស និងជានាយករដ្ឋមន្ត្រី បានធ្វើឲ្យប្រទេសជាតិមានការរីកចម្រើនជាពិសេសប្រជាជនមានសុខសន្តិភាព ស្ថិរភាព និងមានការងារធ្វើ ឬអាចប្រកបរបរអ្វីក៏ទទួលបាននូវផលចំណូលច្រើន។

ឃុំដែលឈ្នះរាល់ការបោះឆ្នោត ៖

ចាប់តាំងពីដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់អាណត្តិទី១ រហូតមកដល់ការបោះឆ្នោតអាណត្តិទី៤ កាល ពីថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ កន្លងទៅថ្មីៗនេះ គណបក្សប្រជាជន កម្ពុជានៅបន្តនាំមុខរហូតនៅឃុំមួយនេះ។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបានកាន់ទង់ប្រធាន ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅរាល់ការបោះឆ្នោត។ ដោយឡែកនៅក្នុងការបោះឆ្នោតអាណត្តិទី៤ ដែលទើបបញ្ចប់ ក្នុងអាសនៈចំនួន៧ គឺគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបានទទួលចំនួន ៤។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបានធ្វើជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំបន្តទៀត។

លោកមេឃុំបានប្រាប់ថា ជោគជ័យពីមុននិងពេលនេះ គឺផ្តើមចេញពីការគាំទ្រមិនងាករនិងមិនថយថយ ពីប្រជាជនមកលើគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា។ ប្រជាជនបានឃើញច្បាស់អំពីភាពប្រែប្រួលថ្មីនៅក្នុង មូលដ្ឋានរបស់គេទោះជាមិនបានល្អិតខ្លោះ តែបើធៀបទៅអតីតកាល

មុននេះជាង៣០ឆ្នាំឬមុនឆ្នាំ១៩៩៩ គឺនៅពេលនេះឃុំមាន ការផ្លាស់ប្តូរមុខមាត់ថ្មីយ៉ាងលឿនហួសពីការស្មាន។

លោកបន្តដោយបង្ហាញថា ឃុំមានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាច្រើនត្រូវបានកសាង ឡើងជាបន្តបន្ទាប់។ ទាំងវិស័យពុទ្ធចក្រ និងអាណាចក្រកំពុងរីកដុះដាល ដោយមានការចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍ពីសប្បុរសជនពីលោក **ខេង វ៉ា** អនុប្រធានក្រុមការងារ ថ្នាក់កណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ចុះជួយស្រុកត្រាំកក់ និងជាប្រធានក្រុមការងារ ថ្នាក់កណ្តាល ចុះជួយឃុំត្រពាំងធំខាងត្បូង។ ការជួយជាបន្តបន្ទាប់ពីសំណាក់ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ច័ន្ទ សារុន** ប្រធានក្រុមការងារថ្នាក់កណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាចុះជួយស្រុកត្រាំកក់ និងការជួយពីថ្នាក់ដឹកនាំគណបក្សប្រជាជន កម្ពុជាដទៃទៀត។

លោកប្រធានក្រុម ប្រឹក្សាឃុំ បញ្ជាក់ទៀតថា រហូតមកទល់ពេលនេះ ឃុំមានផ្លូវដីស និងដីក្រហម ជាច្រើនខ្សែដែលមាន ប្រវែងរាប់ម៉ឺនម៉ែត្រ តែនៅមិនទាន់មានផ្លូវក្រាលកៅស៊ូនៅឡើយ ។ ប៉ុន្តែជាទិសដៅមិនយូរប៉ុន្មាន ឃុំ មានទិសដៅប្រែក្លាយផ្លូវដីស ទៅជាផ្លូវក្រាលក្រូសក្រហម និងដីក្រហម ទៅជាក្រាលកៅស៊ូ។ ជាក់ស្តែងពេលនេះឃុំ កំពុង ដំណើរការចាក់ក្រាល ផ្លូវកៅស៊ូមួយ ខ្សែ។

ទូទាំងឃុំមាន សាលា រៀនចំនួន ៥ កន្លែង ។ ក្នុង នោះ មានវិទ្យាល័យ ១កន្លែង អនុវិទ្យាល័យ ១កន្លែងសាលាបឋមសិក្សា ៣ កន្លែង និងសាលាឯកជន បង្រៀនភាសា បរទេសចំនួន ៣កន្លែង និង រោងប្រជុំរបស់ សហគមន៍ចំនួនមួយកន្លែង។ សរុបមានអគារសិក្សា ២៣ ខ្នងស្មើនឹង ១១៩បន្ទប់, ត្រូវ១១០ នាក់ (ស្រី៣០ នាក់) និងសិស្ស២ ៧៣៥នាក់ (ស្រី១ ៣២០នាក់)។

លោកមេឃុំបន្តថា ឃុំមានព្រៃសហគមន៍ដំរីរមៀលចំនួនមួយ, មានផ្សារចំនួនមួយ និងមានការជួសជុល កែលម្អជាបន្តបន្ទាប់ដើម្បីឲ្យតំបន់នោះមានបរិស្ថានស្អាតជាប្រចាំ។ រួមចំណែកជួយលើកកម្ពស់សុខភាព និងអនាម័យក្នុងការរស់នៅរបស់ប្រជាជន ឃុំបានជំរុញកសាងបានអណ្តូងជាង១០០អណ្តូង, មានលូកាត់ទទឹងផ្លូវជាច្រើនកន្លែង, បង្គន់អនាម័យ ១ ៥០០កន្លែង, ស្ពាន ២កន្លែង និងកំពុងត្រៀមកសាងលូកាត់ទទឹងផ្លូវជាច្រើនកន្លែងទៀត។

បើសម្លឹងទៅរក សក្តានុពលទេសចរណ៍វិញ ឃុំត្រពាំងធំខាងត្បូង ក៏មានអំណោយផលពីធម្មជាតិច្រើនណាស់ដែរ ដោយគ្រាន់តែពុំទាន់បានកែច្នៃ និងមានការរៀបចំជាទ្រង់ទ្រាយធំតែប៉ុណ្ណោះ។ លោក **សាន់ ធឿន** បានបញ្ជាក់ថា ក្នុងភូមិសាស្ត្រ ឃុំមានរមណីយដ្ឋានប្រោះតូចប្រោះធំ, ប្រោះតាភើ, ថ្មស ដែលស្ថិតនៅតាមបណ្តោយជួរភ្នំដំរីរមៀល ដែលជាបន្ទីងស្រុកជុំគីរី ខេត្តកំពត ហើយរមណីយដ្ឋានទាំងនេះកំពុងតែទាក់ទាញភ្ញៀវជាតិ និងអន្តរជាតិជាពិសេសកំពុងតែធ្វើការកែលម្អ និងអភិវឌ្ឍន៍ជាបណ្តើរៗហើយ ។ លោកមេឃុំរំពឹងថា នៅពេលមានការអភិវឌ្ឍតំបន់អេកូទេសចរណ៍ទាំងនេះ កាន់តែច្បាស់លាស់ នោះប្រជាជនទាំងខេត្តតាកែវ និងខេត្តកំពត ពិតជាទទួលបាននូវចំណូលជាច្រើនបន្ថែមទៀតយកមកទ្រទ្រង់ និងកែប្រែជីវភាព



ការដ្ឋានផ្លូវលំឆ្លងកាត់ក្នុងភូមិសាស្ត្រឃុំត្រពាំងធំខាងត្បូង

**គ្រួសារ ១
បន្ទាប់ពីបានទទួលការគាំទ្រ អាជ្ញាធរឃុំកាន់តែប្តេជ្ញាខ្ពស់ថែមទៀត៖**

លោក **សាន់ ធឿន** បាននិយាយដោយទឹកមុខម៉ឺងម៉ាត់ជាងមុនថា ដោយសារគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជានៅឃុំនេះ ទទួលបានជោគជ័យដឹកនាំឃុំបន្តទៀតនោះបានសេចក្តីថា គណៈកម្មាធិការគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាឃុំ ក៏កាន់តែត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវធំធេងជាងមុនបន្ថែមទៀត ដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះការគាំទ្ររបស់ប្រជាជន និងតបស្នងចំពោះម្ចាស់ឆ្នោត។

លោកបន្តថាសម្រាប់អាណត្តិថ្មីនេះអាជ្ញាធរដែលដឹកនាំដោយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជានឹងសម្រេចឲ្យបានទៅតាមកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ឃុំដែលបានបញ្ជាក់រួចមកហើយ ក្នុងអំឡុងពេលឃោសនាបោះឆ្នោត។ ចំណុចសំខាន់គឺជំរុញល្បឿនក្នុងការអភិវឌ្ឍនិង ការបម្រើឲ្យបានទាន់ពេលវេលានូវរាល់ពេល ដែលប្រជាពលរដ្ឋមករក យើងឲ្យជួយដោះស្រាយនិងឆ្លើយតប។



អូនអើយស្តាប់ផ្កា

បទពាក្យ



១. វស្សាភ្លៀងធ្លាក់ដក់ពេញស្រែ
បងបើកគោយន្តកូរស្រែដី
២. ស្រែអូនស្រែក្រោមបងស្រែលើ
ពេលខ្លះបងពឹងអូនជួយសាប
៣. រសៀលជ្រាលជ្រៅទេរកងភ្នំ
កុកក្រៀលក្រសាស្រែកអីងកង
៤. ពេលចេញចូលចូលគុម្ពាត
ត្រង់រំពេចស្រែកកៀកបង្កើយ
៥. អូនអើយស្តាប់ផ្កាចូរសន្ធឹក
ពពកខ្នុរលាញ់ពេញរំហូរស្នាម
៦. បងលូចមើលអូនពីចម្ងាយ
សន្សំក្តាមខ្យងដាក់ក្នុងស្នី
៧. នេះពិតចាកនារីខ្មែរ
រៀបបងផ្កាផ្កាចិត្តប្រផ្តាច់
៨. ចាំផុតរដូវប្រមូលផល
យើងក្រាបសំពះផ្កាស្លាជ័យ
៩. រួមសាងសង្គមរីកចម្រើន
ក្រោមសន្តិភាពសុខរមនា

រុក្ខជាតិផ្កាផ្លែលាស់ខៀវខ្ចី
ចោលភ្នែកឃើញស្រដីកសំណាប ។
យើងរួមគ្នាធ្វើរៀងដរាប
ពេលដឹកសំណាបអូនពឹងបង ។
ប្រកែកចូលយកម្ហូបយ៉ាង
ទទាត្រយ៉ង់យ៉ាងឆ្លើយ ។
ពញ្ញាកន្លោះក្រោយកាត់កន្ត្រើយ
នៅដាំតែបង្កើយលើចុងចា ។
ជំនោរនាំទឹកខែវស្សា
សូរិយាបន្ទន់កាំរស្មី ។
ឆោមឆាយចុះបឹងជញ្ជាំងត្រី
ត្រកូនត្រួយខ្ចីបេះចងបាច់ ។
ឡើងចេញពីស្រែផ្សំម្ហូបស្រេច
ផ្កាថ្មីសម្រេចឲ្យម៉ែស្តី ។
ជំនួនចូលដល់ពុកម៉ែស្រី
សាងជីវិតថ្មីជាមួយគ្នា ។
ចម្រើនវិវឌ្ឍស្រស់សោភា
ប្រជាភាយជានិរន្តរ៍ ។

ដោយលោក. សុខ សុផល

បទពាក្យទៀត

ព្រឹកមួយ នាង ណុក និងនាង ណែម ជួបគ្នាជាចៃដន្យតាមផ្លូវក៏ឈប់ ជជែកគ្នា:

- នែ.... រឿងប្តីប្រពន្ធនង ឡើង តុលាការប្តឹងសុំលែងលះ គ្នាទៅ:



យ៉ាងម៉េចហើយ ?

- អើរឿងទ្រព្យសម្បត្តិរួមចែកគ្នាច្បាស់អស់ហើយនៅឡើយ តែកូន តូចចែកគ្នាមិនទាន់ កុំអីឈានដល់បញ្ចប់តាំងពីបីខែមុនម្ល៉េះ ។
- ម៉េចបានជាអីចឹង ?
- ចាំបាច់ចូលអី ព្រោះកូនមានតែម្នាក់ ខ្ញុំក៏ចង់បាន គាត់ក៏ចង់បាន ។
- អីចឹងគិតយ៉ាងម៉េច ?
- មានយ៉ាងម៉េច ខ្ញុំសម្រេចចិត្ត រង់ចាំបានកូនម្នាក់ទៀត ដើម្បីងាយ ចែកគ្នា ។

ចូលប៉ុន្មានដង

នាយ ឆ្លុយ ស្រីនាយ ឆ្លុច ដែលទើបស្គាល់គ្នា:

- ប៉ុណ្ណាកាតហ៊ុនបងឯងទិញពីប៉ុន្មានថ្ងៃមុនយ៉ាងម៉េចដែរ ?
- អើ....គឺបានចូលប៉ុន្មានផ្លោកហើយតើ ។
- អូហ្ន...ខ្ញុំជួយអបអរសាទរផងណា
- អបអរសាទរខ្មោចយកស្នី! ខ្ញុំទិញបាន១ថ្ងៃស្រាប់តែភាគហ៊ុនធ្លាក់ចុះ ដូចឡានអិលពីចំណោត។ ខ្ញុំងងឹតមុខដួលនៅកន្លែងទាល់តែទៅមន្ទីរ ពេទ្យ ល្អរស្មៃរួមអស់ប៉ុន្មានផ្លោកទើបស្រួលខ្លួនវិញ។

ចាញ់នាយ

ល្ងាចមួយ នាង ម៉ាម៉ា ខឹងខ្លាំងពេក ទើបស្រែកជំទាលជាក់នាយ គ្រឿង ជាថ្មី:

- មើលខ្ញុំស្រូបបងឯង តើមេអស់នោះវាគ្រាន់បើជាងខ្ញុំត្រង់ណា បានជា បងឯងរក់នឹងវាបង់បង់លំខ្លាំងម្ល៉េះ ?
- អូហ្ន អត់ទេ តាមពិត ពួកនាងៗអស់នោះចាញ់អូនឆ្លាយណាស់ ។
- បងនិយាយជាការពិតឬ ?
- ពិតហើយ អាយុនាងចាញ់អូនឯងដល់ទៅ២០ ឆ្នាំណោះ។ ចំណែក រូបរាងក៏តូចជាងអូនឯង ៣ ដងយ៉ាងតិច ។

ព្រោះប្រមាទខ្លាំង

លោកនាយក ឌុយ និយាយប្រាប់នាងលេខា ខុចខុច ៖

- នាងត្រូវបញ្ឈប់ការងារពីពេលនេះទៅហើយ មូលហេតុមកពីប្រចំណូល ខ្លាំងពេក ។ នាង លេខាបើកភ្នែកធំៗ៖
- អ្នក...ខ្ញុំមិនទាន់មានប្តី ហើយក៏មិនមានមិត្តប្រុសដែរ តើនាងខ្ញុំ ប្រចំណូលជាមួយអ្នកណា ?

និយាយ

ថ្ងៃមួយនាយ ឆ្លើ បានចូលសវនាការនៅតុលាការ ក្នុងនាមជាសាក្សី នៃភាគីទំនាស់ម្ខាងៗ លោកចៅក្រមសួរ៖

- លោកអាចនិយាយការពិតទាំងអស់នៅចំពោះមុខតុលាការបានទេ ?
- បាទ ខ្ញុំសូមស្បថជូន !
- លោកដឹងថា បើនិយាយខុសពីការពិត តើមានផលវិបាកយ៉ាងណា ទេ ?
- បាទដឹង !
- ចុះផលវិបាកនោះយ៉ាងណា ?
- បាទ....គឺភាគីខាងខ្ញុំ នឹងឈ្នះក្តីលើភាគីម្ខាងទៀត ។

អ្នកឧបត្ថម្ភ ចរ្យនារី ប្រជាជន លេខ ១៩៤

១-	លោកជំទាវ ម៉ែង	សំអែន	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច	៤០០.០០០ រ
២-	ឯ.ឧ	កែ	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ប្រធានក្រុមការងាររដ្ឋបាលបណ្តុះបណ្តាលយានជំនិះ	១០០ ដុល្លារ
៣-	ឯ.ឧ	អ៊ុក	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	១០០ ដុល្លារ
៤-	ឯ.ឧ	អូន	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	២០០ ដុល្លារ
៥-	ឯ.ឧ	ចេង	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	១៥០ ដុល្លារ
៦-	ឯ.ឧ	ហ៊ុន	ប្រធានគណៈកម្មការទី ៤ នៃរដ្ឋសភា	១០០ ដុល្លារ
៧-	ឯ.ឧ	ថេង	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងទេសចរណ៍	១០០ ដុល្លារ
៨-	ឯ.ឧ	អ៊ុត	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	១០០ ដុល្លារ
៩-	ឯ.ឧ	គង់	ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកអគ្គនាយកដ្ឋាន នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	១០០ ដុល្លារ
១០-	ឯ.ឧ	លង់	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តកំពង់ចាម	១០០ ដុល្លារ
១១-	ឯ.ឧ	អូស្វាន	ប្រធានគណៈចលនាសាសនិកឥស្លាម នៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	១០០ ដុល្លារ
១២-	ឯ.ឧ	សរ	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តក្រចេះ	១០០ ដុល្លារ
១៣-	ឯ.ឧ	ធី	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សរាជធានីភ្នំពេញ	១០០ ដុល្លារ
១៤-	ឯ.ឧ	ម៉ែង	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តស្វាយរៀង	១០០ ដុល្លារ
១៥-	ឯ.ឧ	ម៉ែម	អនុប្រធានគណៈកម្មការទី ១០ នៃព្រឹទ្ធសភា	១០០ ដុល្លារ
១៦-	ឯ.ឧ	យូ	អនុប្រធានក្រុមការងាររបស់គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ចុះជួយរាជធានីភ្នំពេញ	១០០ ដុល្លារ
១៧-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តបាត់ដំបង			១០០ ដុល្លារ
១៨-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តសៀមរាប			១០០ ដុល្លារ
១៩-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តព្រះសីហនុ			១០០ ដុល្លារ
២០-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងកិច្ចការនារី			៥០ ដុល្លារ
២១-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តបន្ទាយមានជ័យ			៥០ ដុល្លារ
២២-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តកំពត			៥០ ដុល្លារ
២៣-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ			២០០.០០០ រ
២៤-	ឯ.ឧ	លីម	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	២០០.០០០ រ
២៥-	ឯ.ឧ	ម៉ែម	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងសុខាភិបាល	៥០ ដុល្លារ
២៦-	ឯ.ឧ	ថា	អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	២១៣.៤៧០ រ
២៧-	ឯ.ឧ	ជូ	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសុខាភិបាល	៥០ ដុល្លារ
២៨-	ឯ.ឧ	ធីត	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃ	៥០ ដុល្លារ
២៩-	ឯ.ឧ	ម៉ៅ	សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	២០០.០០០ រ
៣០-	ឯ.ឧ	សុ	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាខេត្តព្រះសីហនុ	៥០ ដុល្លារ
៣១-	ឯ.ឧ	ចាយ	អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលកំពង់ចាម	៥០ ដុល្លារ
៣២-	ឯ.ឧ	សុស	អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលព្រះវិហារ	៥០ ដុល្លារ
៣៣-	ឯ.ឧ	នរ	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងធម្មការ និងសាសនា	២០០.០០០ រ
៣៤-	ឯ.ឧ	យួន	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	៥០ ដុល្លារ
៣៥-	ឯ.ឧ	សុខ	អនុប្រធានក្រុមការងាររដ្ឋបាលស្រុកកំពង់ចាម និងប្រធានក្រុមការងាររដ្ឋបាលស្រុកព្រៃវែង	៥០ ដុល្លារ
៣៦-	ឯ.ឧ	នាយ	អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	២០០.០០០ រ
៣៧-	ឯ.ឧ	បូន	អនុរដ្ឋលេខាធិការទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	២០០.០០០ រ
៣៨-	ឯ.ឧ	សេង	អនុរដ្ឋលេខាធិការទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	២០០.០០០ រ
៣៩-	ឯ.ឧ	ម៉ែង	សមាជិកព្រឹទ្ធសភា	១០០.០០០ រ
៤០-	ឯ.ឧ	ណេវ	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	១០០.០០០ រ
៤១-	ឯ.ឧ	ធីន	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងផែនការ	១០០.០០០ រ
៤២-	លោកជំទាវ ស៊ីង	ស៊ីយុត		១០០.០០០ រ
៤៣-	ឯ.ឧ	គីម	ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាខេត្តស្វាយរៀង	១០០.០០០ រ
៤៤-	ឯ.ឧបណ្ឌិត មាស	ប៉ូ	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	១០០.០០០ រ
៤៥-	លោកជំទាវ ធីត្យ	ប៉ុនតារីន	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	១០០.០០០ រ
៤៦-	ឯ.ឧ	ឡុង	ទីប្រឹក្សាសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន	១០០.០០០ រ
៤៧-	លោក	គីម	សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍នៃគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តសៀមរាបប្រធានសាខាគណបក្សមន្ទីរសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន	១០០.០០០ រ
៤៨-	ឯ.ឧ. ឧកញ៉ា	សន	អនុប្រធានគណបក្សស្រុកកំពង់សិរា	២០ ដុល្លារ
៤៩-	ឯ.ឧ	ស៊ុម	អគ្គនាយករដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ	៨០.០០០ រ
៥០-	ឯ.ឧ	អ៊ុន	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាខេត្តកោះកុង	៥០.០០០ រ
៥១-	ឯ.ឧ	ពត	សមាជិកក្រុមការងាររដ្ឋបាលខេត្តកំពង់ចាម	៥០.០០០ រ
៥២-	ឯ.ឧ	ហេង	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះជួយខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០ រ
៥៣-	ឯ.ឧ	ស្វាង	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះជួយខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០ រ
៥៤-	លោកជំទាវ ស៊ី	ប៉ុនថា		៥០.០០០ រ

អ្នកឧបត្ថម្ភ ឈ្មោះ ប្រជាជន លេខ ១៩៤

៥៥-	លោក	មូល	វិចិត្រ	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រុងដូនកែវ ខេត្តតាកែវ	៥០.០០០ រ
៥៦-	លោក	ជ័យ	ច័ន្ទ	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះជួយខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០ រ
៥៧-	លោក	ទេព	វិសិដ្ឋ	អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យ នៃគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០ រ
៥៨-	លោក	អ៊ុំ	រាត្រី	អភិបាលរងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៥០.០០០ រ
៥៩-	ឯ.ឧ	ថេរ	ជេដ្ឋា	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	៤០.០០០ រ
៦០-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាប្រចាំគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលខ្មែរកម្ពុជាក្រោម				៤០.០០០ រ
៦១-	លោក	លី	សារី	អភិបាលរង ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៤០.០០០ រ
៦២-	លោក	គឹម	សុវណ្ណ	ប្រធានមន្ទីរសាធារណការ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៤០.០០០ រ
៦៣-	ឯ.ឧ	សុខ	ច័ន្ទ	សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	៣០.០០០ រ
៦៤-	ឯ.ឧ	ឈុំ	ចន្ទនារី	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសុខាភិបាល	៣០.០០០ រ
៦៥-	ឯ.ឧ	សារ៉ា	សាវ៉ាត	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៣០.០០០ រ
៦៦-	លោក	ម៉ៅ	សុខលីម	អនុប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលជាតិវេជ្ជសាស្ត្របូរាណក្រសួងសុខាភិបាល សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តតាកែវ	៣០.០០០ រ
៦៧-	លោក	ចាន់	សុវណ្ណាត	សមាជិកគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	៣០.០០០ រ
៦៨-	លោក	ឃូ	ពៅ	អភិបាលស្រុកស្វាយចេក	៣០.០០០ រ
៦៩-	កញ្ញា	កែត	សុជាតា	អនុប្រធានលេខាធិការដ្ឋានអមគណៈកម្មការទី ៤ នៃព្រឹទ្ធសភា	៣០.០០០ រ
៧០-	លោក	ហង់	បូ	ប្រធានក្រុមការងារចុះ ប៉ុរវៀង ស្រុកសំរោង ខេត្តតាកែវ	២០.០០០ រ
៧១-	លោក	ឈា	ប៊ុនរិទ្ធ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	២០.០០០ រ
៧២-	លោក	ម៉ៅ	ហាត	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	២០.០០០ រ
៧៣-	លោក	លីម	វិរក្ស	សមាជិកគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	២០.០០០ រ
៧៤-	លោក	លីម	សេង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	២០.០០០ រ
៧៥-	លោក	ឃ្មោត	សំអាង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកំពង់ចាម	២០.០០០ រ
៧៦-	លោក	ម៉ី	ចុន្ទា	មន្ត្រីមន្ទីរគណបក្ស ខេត្តព្រៃវែង	២០.០០០ រ
៧៧-	លោក	អ៊ុត	សំអាត	អគ្គនាយករងនៃអធិការដ្ឋានក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	២០.០០០ រ
៧៨-	លោក	គួច	ចាន់ធីត្យ	អាជីវករ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	២០.០០០ រ
៧៩-	ឯ.ឧ	សេង	សុមុនី	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធម្មការ និងសាសនា	១០.០០០ រ
៨០-	ឯ.ឧ	ប៊ុញ	សម្ម	អគ្គនាយកកិច្ចការបច្ចេកទេសនៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៨១-	លោក	ជួន	ចន្ទនារី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៨២-	លោក	ជួន	ពៅថ្មី	ប្រធាននាយកដ្ឋានទឹកស្អាត ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៨៣-	លោក	ម៉ីម	ប្រស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងធនធានមនុស្សនៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៨៤-	លោក	សៅ	សម្បស្ស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងនៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៨៥-	លោក	ឆាត	មុយមុខ	អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការសាខាបក្សមជ្ឈមណ្ឌលផ្តល់ឈាមនៃមន្ទីរពេទ្យព្រះអង្គឌួង	១០.០០០ រ
៨៦-	លោក	ឈុន	ប៊ុនឈឿន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៨៧-	លោក	សេង	ប៊ុនតេង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៨៨-	លោក	ស្វាយ	សុគន្ធិ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៨៩-	លោក	សុខ	ចំណាង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩០-	លោក	សៅ	សម្បារ	ប្រធានការិយាល័យបណ្តុះបណ្តាលនៃនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងធនធានមនុស្ស នៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៩១-	លោក	ធីត	បរិយា	ប្រធានការិយាល័យគណនេយ្យនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៩២-	លោក	សែម	សំណាង	ប្រធានការិយាល័យគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រនាយកដ្ឋានធារាសាស្ត្រ កសិកម្ម នៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៩៣-	លោក	សុខ	តារា	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩៤-	លោក	សុ	ដំណី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩៥-	លោក	ហួត	ឆាន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩៦-	លោក	ធីម	ចុន្ទារី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩៧-	លោក	ធនុប	រៀបធី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩៨-	លោក	សារុន	សម្បត្តិ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩៩-	លោក	សរ	វិចិត្រ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
១០០-	លោក	ធុច	សុដ្ឋា	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
១០១-	លោក	ខ៊ុំ	ឧត្តរា	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
១០២-	លោក	ឈ្មោច	ប៊ុយ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
១០៣-	លោក	ខឹម	សុខលាង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្ត កណ្តាល	១០.០០០ រ
១០៤-	លោក	យស	ធុន	សមាជិកក្រុមការងារចុះស្រុកពោធិ៍រៀង ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០ រ
១០៥-	លោក	ឡុង	ចន្ទា	សមាជិកក្រុមការងារចុះស្រុកពោធិ៍រៀង ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០ រ
១០៦-	លោក	ឡាច	គីរីត	សមាជិកក្រុមការងារចុះស្រុកបាភ្នំ ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០ រ
១០៧-	លោក	ឈាង	សុវណ្ណារី	មន្ត្រីមន្ទីរគណបក្ស ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០ រ



“តំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក”
ត្រូវបានចុះក្នុង
បញ្ជីបេតិកភណ្ឌពិភពលោក

នៅថ្ងៃទី៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧

